

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selem-
burgova ul. 8. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čialo 78.180,
3124, 3125, 31268.
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica šte. 9.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Lokarnska kriza in Belgija

rogajanja tečejo dalje in diplomacija se nezadržno trudi, da poišče iz zamo-
tanega položaja tak izhod, da bosta za-
dovoljni obe strani. Dasi se mora ugo-
toviti, da se je kriza v zadnjih dneh ne-
koliko omilila in da je opaziti nekoliko
olajšanja v mednarodnih odnosih, je
vendarle res, da bistvo spora še ni raz-
rešeno in da se bodo razgovori nedvomno
še ponovno zapletli okrog odločil-
nih diferenc. Toda priroda sedanjega
spora je prav v tem, da se najbolj opa-
ža potreba po odlaganju, ki naj samo
pomaga odstraniti ostrine ter pripravi-
ti na ta način tla za končni kompro-
mis. Kajti da se veliki problem, ki se
je razpeljal okrog Locarna, ne more
rešiti drugače nego s kompromisom, o
tem si je svet dejansko že na jasnem,
dasi iz formalnih razvojnih stopenj še
ni tako prepričevalno.

V teku dolgotrajnih razgovorov v
Londonu se je ponovno naglasilo, kako
kočljiva je pri tem zlasti situacija Bel-
gije. Pozicija Belgije pri sporu okrog
lokarnske pogodbe ter remilitarizacije
porenskega pasu je povsem svojevrst-
na, kar se je v prvi dobi preloilo vpo-
število. Belgija namreč ni sklenila ni-
kakega pakta z Rusijo. Napram njej se
torej tudi Nemčija ne more sklicevati
na ta moment, ki naj bi ji opravičeval
likvidacijo obveznosti, izvršajočih iz
Versaja ter iz Locarna. Belgija ima te-
daj napram Nemčiji še enostavnejše
stališče in njene pritožbe se morajo
vpoštevati v polni meri ter niso niti
najmanj zavisne od nadaljnjih spoznanj,
vzemimo haškega razsodišča. Vse to
velja seveda v teoretskem pogledu, za-
klaj praktično je ta moment povsem
brez olajševalnih posledic za Belgijo.

Toda Belgija se razlikuje od ostalih
podpisnic lokarnskega pakta tudi še po
drugih pogojih. Ona spada med manjše
države, dočim so vse ostale države ve-
lesile. Njej je torej skupna varnost,
skupna garancija za nedotakljivost me-
je, vse drugače potrebna, kakor kate-
rikoli od velesil. Poročila iz Londona
so naglašala, kako veliki vtis je napra-
vil van Zeeland s svojim ekspozijem,
v katerem je opozoril na navedena dej-
stva in obrazil, kako je Belgija še prav
posebno prizadeta sprčo remilitarizaci-
je porenske cone ter odpovedi lokarn-
ske pogodbe.

Pri tem ne sme ostati nenaglašeno,
kako dolg je pas nemško-belgijske me-
je in kako slabo je po priradi zavarova-
na. Ta okolnost še prav posebno pod-
črtava veliki interes, ki ga ima in ga
mora imeti Belgija na pomoči velesil,
na skupni garancijski pogodbi, ki naj
jo varuje v kočljivi poziciji.

Ali še drugi momenti so tu in še dru-
gi razlogi postavljajo Belgijo v prav
poseben razmerje napram skupni ga-
rancijski pogodbi za zapadne meje Nem-
čije. To je zgodovina lokarnske pogod-
be, ki je za Belgijo povsem izredna.
Saj je Belgija tista dežela, ki je največ
mpela pred nemško invazijo v začetku
svetovne vojne, ki je bila potegnjena
v vojni vrtnec popolnoma po nedolž-
nem, samo radi tega, ker je Nemčija
hotela skozi njeno ozemlje prost pre-
hod v Francijo. Ne smemo izgubiti iz
uma, da je bila Belgija proglašena za
nevtralnno državo in da je imela gara-
ncijsko pogodbo za svojo nevtralnost,
podpisano od evropskih velesil, med
njimi tudi od Nemčije. Pa prav ista
Nemčija je brutalno prekršila njeno
nevtralnost in hkrati svojo garancijsko
besedo. Ako je tedaj Belgija danes po-
tegnjena v zmedo borbe za demilitari-
zacijsko nemške zapadne meje in
obmejnega pasu, ima zanj vse to še
prav poseben pomen. Njej ne gre za
prestrž, marveč za golo eksistenco in
njena briga mora ostati posvečena vpra-
šanju, kako preprečiti možnost, da se
ne ponovno dogodka iz leta 1914.

Dosedaj se je Belgija v ta namen zve-
zala najtesneje s Francijo, vsekakor v
pravihni sklepanju, da je bilo gra-
diti na konkretno in sigurno nego samo
na pogodbe, ki morejo postati, ako ni-
so dovolj zaklavzularane, nekega dne
— — — je prazen papir. Povsem kon-
kretna zvezna pogodba s Francijo je
zanjo najzanesljivejša vnanjepolitična
opora. Toda prav v tem pogledu je tre-
ba zabeležiti neke dogodke, ki so v
zadnji dobi prinesli nekaj labilnosti v
te odnose. Mislimo s tem opozicijo,
ki se je pojavila v delu belgijske po-
litične javnosti zoper tesno naslonitev
na zvezo s Francijo. Ta opozicija ima
svoje izvore v notranjih sporih, ki že
nekaj let prevečajo Belgijo in ki se po-
lagoma celo čim dalje bolj prorojujejo.
Njeni nositelji so flamski nacionalisti,
ki so svojo politično in kulturno eman-
cipacijo dosegli v borbah z valonsko
kulturno in politično premočjo. Ta bora-
ba še ni zaključena, ali že sedaj se po-
vsem določno vidi, da Flamci napredu-
jejo in da se bližajo končnemu cilju,
ko bo vsa država razdeljena na dva
dela, na flamskega in valonsko-fran-
coskega. Svoj odpor zoper valonsko
prevlado so Flamci prenesli tudi v vna-

Proračun pred senatom

Finančni odbor senata je včeraj končal svoje delo — Proračun je iz višjih državnih
interesov v celoti odoben, v finančnem zakonu pa so bile izvršene važne izpremembe

Beograd, 21. marca. v. Finančni od-
bor senata je sredi ob 9. nadaljeval
razpravo o finančnem zakonu ter je
zasedal globoko v noč. Med sejo se je
virsila konferenca kluba senatorjev
JNS, na kateri so dobili člani finančne-
ga odbora, ki pripadajo temu klubu,
poslednja navodila.

Načelno stališče

Finančni odbor je v teku svoje raz-
prave ugotovil, da ima finančni zakon
tudi letos pogreško prejšnjih naših fi-
nančnih zakonov ter da ne predstavlja
zbirke odredb za izvršitev računskega
dela državnega proračuna, marveč slu-
ži v prvi vrsti izpremembam in dopol-
nitvam naše splošne zakonodaje. Ni
več skoro nobenega zakona v vsej na-
ši zakonodaji in nobene materije, ki
ne bi bila že predmet raznih izprememb
in dopolnitev potom finančnih zakonov.
Dočim je bilo to v dobi izenačevanja
zakonodaje še nekako razumljivo, je
danes zlo v tem, da se s finančnim za-
konom spreminjajo celo mnogi enotni
zakoni, ki so bili jedva sprejeti in uve-
ljavljani. Na ta način se zanaša v našo
zakonodajo splošna negotovost in pro-
vizorij, ki lahko zelo škoduje avtorite-
ti naših zakonov.

Sistematično prenašanje za- konodajne oblasti na vlado

Druga velika napaka, ki jo je ugo-
tovil finančni odbor senata, je ta, da se
s predloženim finančnim zakonom na-
daljuje sistematično prenašanje zakono-
dajne kompetence z ustavnega čini-
telja, to je Narodnega predstavništva,
na državno izvršno oblast, to je na vlad-
do. To je v dobi hudih gospodarskih in
socialnih prilik, ko so mnogokrat po-
trebni nagli ukrepi, upravičeno. To je
Narodno predstavništvo tudi že par let
sem upoštevalo in zato smatra tudi fi-
nančni odbor senata, da je zakonodaj-
no pooblastilo ministrskemu svetu, na-
našajoče se na urejevanje in olajševa-
vanje gospodarskih prilik, upravičena
koncesija zakonodajnega telesa izvršni
oblasti. Prav tako je Narodno predstav-

ništvo sprejelo lanske razloge vlade
glede predložitve treh važnih političnih
zakonov ob sodelovanju posebnih od-
borov Narodnega predstavništva. S fi-
nančnim zakonom za leto 1936-37 pa
se zahteva mnogo več. V predloženem
finančnem zakonu gre vlada mnogo
dalje in zahteva n. pr., da lahko posa-
mezni ministri izdajajo uredbe z zakon-
sko veljavo, ki po svoji vsebini in po
svojem namenu nedvomno spadajo v
zakonodajno kompetenco Narodnega
predstavništva, in to kljub temu, da
zato ni nobenega stvarnega in resnega
razloga.

Če je finančni odbor kljub temu opu-
stil namero, da črta vse te odredbe
finančnega zakona, ki izpreminjajo ob-
stoječe zakone, ter prenašajo zakono-
dajno oblast na vlado, je storil to pre-
dviden zaradi tega, ker smatra, da je
težko naenkrat prekiniti z dosedanjim
praksom. Smatra pa za neobhodno po-
trebno, da se sistem zakonodajnega
omnibusa v obliki finančnega zakona
polagoma demontira.

Poleg tega je bil finančni odbor sen-
ata, pripadajoč po večini svojih čla-
nov stranki, ki je sedaj v opoziciji, v
dolgaletnem položaju, da bi se mogli
njegovim radikalnim ukrepi napadno to-
lmačiti. Iz tega razloga se je moral fi-
nančni odbor senata tudi letos v glav-
nem zadovoljiti s tem, da ponovi svoj
apel iz leta 1934, naj se v bodoče spre-
jemajo v finančni zakon samo odredbe,
ki so v neposredni zvezi z izvršitvijo
samega proračuna in ki nimajo značaja
posebnih zakonov in uredb.

Proti strankarsko- političnim zlorabam

Zavzemajoč tako popolnoma lojalno
stališče do vlade, pa se finančni odbor
vendarle ni mogel soglašati z vsemi
odredbami finančnega zakona v obliki,
kakor so bile predložene od vlade
odobrene v Narodni skupščini. Pri tem
so ga vodili strogo stvarni razlogi, da
se prepreči vse možne zlorabe zakono-
dajnih pooblastil v strankarsko po-
litične svrhe.

Najvažnejše spremembe v finančnem zakonu

V tem smislu je finančni odbor sena-
ta sklenil naslednje izpremembe v pred-
loženem finančnem zakonu:

Obmejni pas

1. V členu 36. točka 1. finančnega
zakona je ponovno uvedena prepoved,
da podaniki tujih držav v obmejnem
pasu v širini 50 km od državne meje
odnosno od morske obale ne morejo
kupiti ali postati lastniki ali najem-
niki nepremičnin brez predhodnega
posebnega dovoljenja pristojnih držav-
nih oblasti. Taki ukrepi obstojajo tudi
v vseh drugih državah in so s stališča
državne in nacionalne obrambe neob-
hodno potrebni. Pri sestavi te določbe
pa se je pozabilo na to, da so n. pr. v
Južni Srbiji lastniki zemljišč v tem ob-
mejnem pasu ljudje, ki so sicer tuji dr-
žavljanji, vendar pa naše krvi in naše-
ga jezika. Zaradi tega je finančni odbor
senata določbe tega člena izpremenil
tako, da te omejitve ne veljajo za one
tuje državljane, ki so po krvi in jeziku
Jugoslovenci.

Stalnost sodnikov

2. V členu 35. točka 3. je dano mi-
nistru pravde pooblastilo, da lahko na-
stavlja in premešča sodnike in državne
tožilke ne glede na njihovo število in
na višino kreditov, odobrenih za posa-
mezna področja. Finančni odbor senata

njepolitično področje ter začeli polago-
ma opozicijo proti naslanjanju na fran-
cosko zvezo. Res, da so za sedaj v tej
smeri opozicije udeleženi še le ekstre-
misti, pa da je še vedno obilo odloču-
jočih flamskih politikov, ki vidijo slej-
koprej blagor države v čim tesnejši
naslonitvi na Francijo. Tudi v sedanjih
mednarodnih krizah se je dobro pokaza-
lo, da odloča še vedno ta orientacija
na obeh straneh v vsej belgijski po-
litični javnosti, toda povsem zanemariti
se seveda te opozicije ipak ne sme.

Hitlerjevski listi seveda s posebnim
dopadanjem objavljajo poročila o
flamski kritiki belgijske zunanje politi-
ke. Toda bilo bi zelo napak, ako bi ho-
teli iz tega izvajati zaključke, da postaja
flamska politika — — — germanofilsko.
Nasprotno; flamske simpatije se obra-
čajo drugam. Želijo si najprej samosvo-
je vloge, podobne kakor jo ima sosed-
na Nizozemska, do katere čutijo posebn-
no velike simpatije. Njihova politika bi
tedaj želela povesti Belgijo zopet na-
zaj v nevtralnno pozicijo, kakor jo je

sinatra, da je to pooblastilo predvsem
v nasprotju z osnovnim načelom pro-
računske razdelitve kreditov za posa-
mezna sodna področja, za katere je do-
ločeno gotovo število sodnega osebja.
Razen tega stoji 3. septembra t. l. v
veljavo stalnost sodnikov. Točka 3.
tega člena pa bi se mogla tolmačiti ta-
ko, kakor da se lahko vrši premešanje
sodnikov tudi še po tem ustavnem ro-
ku. Zaradi tega je finančni odbor sena-
ta sklenil, da tega pooblastila ministru
pravde ne more dati.

Državna tiskarna

3. V čl. 34 se daje ministru prosvete
pooblastilo, da sme izdati niz raznih
organizacijskih uredb, med njimi: tudi
uredbo o novi ureditvi državne tiskar-
ne. Finančni odbor senata tega poobla-
stila ni mogel sprejeti, pač pa je pri-
stajal na to, da prosvetni minister izda
to uredbo v sporazumu s finančnimi
odboroma Narodnega predstavništva.

Zakon o občinah

4. V čl. 50 točka 4 se pooblašča
notranji minister, da lahko izjemno
od določb zakona o občinah sam s svojo
uredbo izvrši prekomasacijo in pregru-
pacijo občin in prekovs v onih banovinah,
kjer je bila že izvedena komasacija v
smislu novega zakona o občinah. Fi-

imela država pred letom 1914. Nemški
sunek zoper Locarno je bil za to opo-
zicijo precej trd nauk, zato ni čuda, da
je postala kar brž jako molčeča. Ven-
dar jo do neke mere drži pokonci za-
upanje na Anglijo. Angleži vživajo v
deželi velike simpatije in mnogo se
gradi na račun, da angleška politika ne
more in ne bo nikdar dopustiti, da bi lo-
u stije Rene z Belgijo ter Nizozemsko
v — nemških rokah. Na to logiko pa ne
zidajo samo Flami, marveč celotna
Belgija in ta prevdarek veže sploh ves
kompleks Belgijo, Anglijo in — Franci-
jo. Ali, z drugimi besedami: Kljub no-
tranjemu nasprotstvu Belgija sploh ne
more imeti drugačne politike, kakor
jo ima, in vsak poskus, kreniti na dru-
ga pota, bi se bridko maščeval. To
spoznanje še vedno dominira, zato bo
očividno tudi flamska opozicija v zu-
nanjepolitičnem pogledu ostala omeje-
na na neke podrobnosti, ki bistva ne
morejo spremeniti, a je situacija taka,
da mora ostati Belgija celo najpriklad-
nejša vez med Francijo in Anglijo.

nančni odbor senata je to pooblastilo
črtal.

5. Iz istih načelnih razlogov finančni
odbor senata ni mogel sprejeti določb v
čl. 51 točka 10, ki izjemno od določb
zakona o občinah daje notranjemu mi-
nistru pravico, da lahko odgodi razpis no-
vih volitev v primeru razpusta občinskih
uprav po določbah člena 129 in 130 za-
kona o občinah. To pooblastilo je fi-
nančni odbor črtal. Da pa se v bodoče
prepreči anomalije z razpuščanjem ob-
činskih uprav na podlagi čl. 120 in 130
zakona o občinah, je finančni odbor se-
nata sklenil naslednje avtentično tolma-
čenje teh dveh členov, ki se glasi:

Avtentično tolmačenje čl. 129 in 130

Odredbe čl. 129 zakona o občinah je
razumeti tako, da lahko ban razreši pre-
sednika občine, člane občinske uprave
ali posamezne odbornike samo v pri-
merih:

a) predsednika občine, če ne vrši v
členu 84 zakona o občinah predvidenih
poslov, ako je bil od nadzorne upravne
oblasti trikrat opominjan, a kljub tem
opominom ne izvrši poslov, ki jih je že
po zakonu dolžan izvršiti.

b) člane občinskih uprav in posamez-
ne odbornike, ako ne prihajajo na seje
ali ako ne izvrše poslov, ki jim jih ima
pravico naložiti predsednik občine ali ob-
činska uprava odnosno občinski odbor.

c) ako nadzorna oblast (ban) ugo-
tovi nečestna dejanja predsednika obči-
ne ali posameznih odbornikov, ki so kaz-
niva po kazenskem zakonu, mora krivce
tako razrešiti in izročiti pristojnemu
sodišču.

d) Člen 130 zakona o občinah je raz-
umeti tako, da more ban razrešiti obči-
nski odbor, občinsko upravo ali predse-
dnika občine, ako so njihovi sklepi od-
nosno izjave naperjene proti dinstiji,
proti državnemu in narodnemu edinstvu,
proti obstoječemu državnemu redu ali
splošno v izrecnem nasprotju z dolo-
čbami ustave.

e) Za one osebe, ki so bile dosedaj
pred uveljavitvijo tega avtentičnega
tolmačenja razrešene zaradi dejanj po
čl. 129:2 in čl. 130 zakona o občinah, a
zaradi teh dejanj niso obsojene po ka-
zenskem zakonu, se predpisil čl. 132 za-
kona o občinah ne morejo izvajati. (Te
osebe morejo pri ponovnih volitvah zo-
pet kandidirati. Op. ur.)

Damoklejev meč za občin- ske uslužbence odstranjen

6. Finančni odbor senata je tudi črtal
pooblastilo notranjemu ministru, da
lahko iz državnih interesov brez navedbe
razloga odpušča občinske uslužbence.

Kmetijske zbornice

7. V čl. 71 je kmetijski minister za-
hteval pooblastilo za osnovanje kmetijs-
kih zbornic. Finančni odbor senata
toplo pozdravlja to namero, vendar pa
smatra, da bi bilo treba to važno vpra-
šanje urediti po normalni zakonodajni
poti, ne pa z uredbo, kakor se zahteva v
pooblastilu. S tem bi se pojavila nevar-
nost, da se ta uredba v posameznih ba-
novinah zlorablja v strankarske namene.
Finančni odbor senata zaradi tega pre-
daga, da se drugi odstavek čl. 71 izpre-
meni tako, da se črta določba, po kateri
bi se Kmetijske zbornice ustanovljale
z odlokom bana.

Spojitev ženske bolnice s splošno bolnico črtana

8. V čl. 92 točka 8 se predvideva spo-
jitev državne ženske bolnice v Ljubljani
s splošno državno bolnico v Ljubljani.
Državna ženska bolnica je bila osnova-
na kot samostojen zavod leta 1923. iz
posebnih razlogov, ki še danes obstoja-
jo. Ta zavod se je razvil v vzorno usta-
novo. Finančni odbor senata se ni mo-
gel prepričati, da obstojajo kakršni-
koli stvarni razlogi za ukinitve samo-
stojnosti tega zavoda, ter je zaradi
tega sklenil, da se to pooblastilo črta.

Politični zakoni

9. Vlada je za novo proračunsko leto
v finančnem zakonu zopet predložila po-
oblastilo za izdajo političnih zakonov.
Finančni odbor senata je mnenja, da so
razlogi, ki so bili lani navedeni v prilog
takega pooblastila vladi, izgubili na
svoji osnovanosti. Takrat se je vlada
opravičevala s nujnostjo in neodlož-
ljivostjo izdaje novih političnih zakonov
v svrhu uveljavljanja svobode in demo-
kratije. V teku osmih mesecev pa vlada
tega pooblastila v nobenem pogledu ni
izpala zaradi tega predlaga finančni
odbor senata, da se puste vladi svobo-
dne roke glede izdaje volilnega zakona
v smislu zahtevanega pooblastila, da pa

mora vlada predložiti Narodnem pred-
stavništvu zakon o tisku in društveni
zakon najkasneje do 1. oktobra 1936.

Premoženje bivših strank je zasebna lastnina

10. V členu 100 predlaga vlada, da se
pooblasti ministrski svet, da more izje-
mno od obstoječih zakonskih predpisov
likvidirati premoženje bivših političnih
strank, ki so bile prepovedane leta 1929.
Finančni odbor senata je najodločnejše
nastopil proti takemu pooblastilu. Za-
sebnno premoženje je zaščiten po ob-
stoječih splošnih zakonskih predpisih in
zasebna lastninska pravica posameznih
oseb in tudi pravnih oseb ne more biti
predmet kakršnikoli izjemnih ukrepov.
Tudi za imovino razpuščenih bivših
strank veljajo splošne norme in morejo
o usodi tega premoženja sklepiti samo
redna sodišča. Zaradi tega je finančni
odbor senata določbe tega člena v ce-
loti črtal.

Reforme pri Poštni hranilnici

11. V členu 105, točka 1. finančnega
zakona se daje finančnemu ministru
pooblastilo, da predpiše novo organiza-
cijo Poštne hranilnice. Po izjavi finanč-
nega ministra ne gre za sistem ali način
poslovanja tega našega največjega denar-
nega zavoda, marveč zgolj za njegovo
notranjo ureditev. Finančni odbor je
zaradi tega sklenil, da se to pooblastilo
spremeni tako, da velja izrecno samo
za notranjo organizacijo Poštne hranil-
nice.

Rezervirani člani

Finančni odbor je v teku debate re-
zerviral celo vrsto odredb, ki pa jih je
po pojasnitvah, ki so jih dali resorni mi-
nistri, končno odobrili. V pogledu do-
ločb čl. 24, točka 4. finančnega zakona,
po kateri morajo obvezniki uslužbenke,
ga davka plačevati tudi za leto 1936/37
takozvani izredni doprinosi v višini ene-
ga odstotka svojih prejemkov, je bil
svoječasno uveden v svrhe, katerim da-
nes ne služi več. Finančni minister se
strinja s tem stališčem in je obljubil,
da bo ta izredni doprinos, kateremu pa
se letos ne more več odpovedati, prihod-
nje leto ukinil.

Glede pooblastila ministru pravde, da
lahko združji ali pa osnuje nova sreska
in okrožna sodišča, je finančni odbor
opustil svojo prvotno namero, da to
pooblastilo črta, ker je minister pravde
izjavil, da se to pooblastilo nanaša sa-
mo na kraje, kjer sodna organizacija
še ni v celoti izvedena.

Prav tako se je finančni odbor zado-
voljil z izjavo ministra za zgradnje, da
bo izdal uredbo o elektrifikaciji v sode-
lovanju s finančnimi odboroma senata
in Narodne skupščine.

Zahteva po reviziji redukcije prejemkov drž. uslužbencev

Finančni odbor je končno razpravljaj
tudi o načinu redukcije prejemkov dr-
žavnih namestencev ter zahteval revi-
zijo in primerno izpremembo teh reduk-
cij. Z odobravanjem je finančni odbor
sprejel izjavo finančnega ministra, da
pooblastilo v členu 99., ki daje vlad
možnost raznih ukrepov v svrhu zni-
žanja državnih izdatkov, ne bo v nobe-
nem primeru služilo za nadaljnjo re-
dukcijo prejemkov državnih namesten-
cev. Glede prepovedi zaposlitve upoko-
jencev v državnih in drugih javnih po-
djetjih in ustanovah bo vlada po izjavi
finančnega ministra vpoštevale izjemno
težak položaj takozvanih starih upoko-
jencev.

Pri pooblastilu v členu 87, ki se nana-
ša na uredbo o minimalnih mezdah in
kolektivnih pogodbah, je finančni odbor
izrazil željo, naj država pri svojih po-
godbah o oddaji javnih del s praktični-
mi primeri pokaže pot do uresničitve
tega cilja. Tudi minister za socialno po-
litiko se je soglasil z zahtevo, da mora
biti vprašanje minimalnih mezd in ko-
lektivnih pogodb v bodoče predmet naj-
večje pozornosti pri sklepanju pogodb
za oddajo javnih del.

Razprava v plenumu

Finančni odbor je danes izvolil po-
sebni redakcijski odbor, ki je sestavljen
poročilo za plenum in ga že noč
predložil predsedstvu senata. Preči-
no bo na jutrišnji seji senata, prora-
čunska razprava v plenumu pa se pri-
čne v ponedeljek dopoldne in bo tra-
jala do četrtega.

Politična amnestija

99 obsojencem odpušen ostanek kazni, 66 kazni znižana, 3 deležni popolne amnestije, 5 procesov ustavljenih

Beograd, 21. marca. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. so kraljevi namestniki na predlog pravosodnega ministra podelili s tem ukazom splošno amnestijo, abolicijo in pomilostitev v tehle mejah:

Splošne amnestije so deležni: dr. Radiša Vorkapić, obsojen od državnega sodišča za zaščito države na pet let robije in pet let izgube častnih pravic; dr. Rudolf Bičanić, obsojen na tri leta robije in tri leta izgube častnih pravic; dr. Kosta Hadži, odvetnik v Novem Sadu obsojen na pet mesecev strogega zaporu in denarno kazen 12.000 Din.

Ustavi in prekine se nadaljnje kazensko postopanje in sojenje proti tem-le osebam: Sava Selenić, Miloš M. Jovanović, Stjepan Valjavac, Mijo Valjavac in Stjepan Zubić. Oprostili se neprestani ostanek kazni odvzema prostosti in oproščajo se nadaljnje kazni pod pogojem, da v treh letih od dne tega ukaza ne store nobenega zločina ali prestopka iz koristoljubja. 99 obsojencem.

Znižani so ostanki kazni odvzema prostosti, ki jih morajo še prestati: Šimun Mangusić, od 15 na 13 let; za 10 let je znižana robija; Leopoldu Superju obsojenemu na 20 let. Mateju Gaziću (15 let), Petru Polegubiću (18), Marku Marinoviću (15), Tomu Mičulini (20), Antonu Hermanu (18), Ivanu Ruškicu (18), Ivanu Barakovu (15 let).

Janko Varga, obsojen na 18 let. Stjepan Tomašić (20), Ivan Tomašić (20), Andrija Kartel (12), Joka Varadić (14), Aleksander Gros (15), Anton Budrovac (16), Julija Lenc (16), Jozo Martinović (20), Vladimir Sečka (18), Anton Herceg (20 let); vsem tem je znižana ječa za 8 let;

Matija Pusić, (10 let), Bulat Križan (12).

Anton Uljako (15), Stjepan Buljako (15), Ivan Ljevaković (15), Ivica Abramović (15), Anton Oetuter (15), Stjepan Horvatek (15), Pavle Glad (15 let) Stjepan Javor (20), Stjepan Crnički (10), Stjepan Petak (15), Anton Dobrila (14), Josip Jakundžić (15), Berislav Bedeković (12), Valentin Sušec (10 let); oprosti se jim po 7 let;

Josip Vukić (10 let), Josip Barić (12), Ivan Bernardić (15), Martin Frković (8), Stjepan Faber (8), Dragutin Zajec (8); oprosti se jim po 5 let;

Ivan Kračija in Stjepan Prečić (8 let); oprosti se jima po 4 leta ječe;

Stani Janičević, obsojeni na 8 let, se oprosti 3 leta.

Naslednjim obsojencem se kazen dosmrtna ječe izpremeni v 20 letno ječo: Jerko Sndar, Toma Klemen, Franjo Maronić, Juraj Rukavina, Josip Pavlić, Stjepan Sabolj, Andrija Nadinović, Ivan Ljevaković, Josip Milaušić, Djura Kojica, Markija Mihajla Fejz Vilmos, in Bojan Kuzler.

Naslednjim obsojencem se dosmrtna ječa izpremeni v 15 letno ječo: Vjekoslav Smoljić, Andrija Tilman, Mijo Kirkmajer, Stjepan Malbas, Josip Cacić in Anton Pogorelec.

Dosmrtna ječa se izpremeni v 8 letno robijo Stjepanu Petroviću.

Vsem, ki se jim dosmrtna ječa izpremeni v časovno kazen, se ima všteti že prestana kazen in tisti čas, ki so ga prebili s prestajanjem dosmrtna ječe v civilnih kazniščih ali zaporih.

Ta pomilostitev velja tudi za tiste osebe, ki so bile obsojene na smrtno kazen, a se jim je ta kazen že po milosti izpremenila v dosmrtno ječo in ki se nahajajo v tem ukazu.

Novi senatorji

Beograd, 21. marca. p. Z ukazom kraljevega namestnika je bilo danes imenovanih pet novih senatorjev, med njimi prometni minister dr. Spaho, kmetijski minister Djura Janković in znanstveni profesor in inženjer Djordjević.

Seja senata

Senat je imel danes dopoldne kratko sejo, na kateri je bila odobrena konvencija z Rumunijo glede ureditve plobe na Dunavu.

Prihodnja seja bo jutri dopoldne.

Beleške

Spekulacija s krstnimi in rodbinskimi imeni

V »Otadžbini« čitamo: »V zadnjem času opažamo, da se v naši javnosti vedno bolj množe rodbinska in krstna imena znanih in slovesnih naših narodnih zgodovinskih osebnosti in rodbin. V Zagrebu, Sarajevu, Novem Sadu in Beogradu so se pojavila imena Nemanjić, Daničić, Čarnojević itd. Rodbinskem imenu je seveda pridano še zvočno narodno krstno ime. Dejansko gre tu za ordinarni falsifikat raznih elementov, ki nikdar niso pripadali našemu narodu niti naši krvi, a mnogi izmed njih še do včeraj niso bili naši državljani. Vse te spremembe imen služijo pretežno spekulantskim svrham in njih cilj je, da se prevari naša javnost, predvsem ona, pri kateri iščejo ti falsifikatorji in tatovi naših narodnih imen razne privilegije in beneficije. Takšno postopanje je treba napraviti konec. Pa ni dovolj, da se to za bodoče prepove, marveč se mora izvršiti popolna revizija vseh dosedanjih »novih« imen in prisiliti te elemente, da se vrnijo k svojemu prvotnemu rodbinskemu in krstnemu imenu. Ako se bo tudi v bodoče dovolilo tako postopanje, potem se ne smemo čuditi, če bomo v kratkem po naših mestih slišali trdke, na primer: Menjalnica Miloša Obilića, Knjižarna Njegoš & drug itde.«

Kdaj je umesten separatizem

V senatu je ob priliki razprave o interpelaciji senatorja Koste Timotijevića in tovarišev polemiziralo s senatorjem Banjaninom, govoril tudi senator Dragoslav Gjorgjević. Izjavljal je med drugim:

»Pri nas se je več preveč operiralo, da ne rečem drugo, s pojmom bratstva, bratske ljubezni in s sličnimi stvarmi. Toda, čemu je treba zanašati toliko in take sentimentalnosti v politiki? Čemu forsiranje bratske ljubezni čisto tam in takrat, ko ni bilo treba. Čemu se ne kaže bolj na praktično stran, na praktične koristi skupnega narodnega in državnega življenja. Ako bi več pozornosti posvečali dejanskim potrebam življenja, bi pred vsem opozarjali na ogromne koristi, ki smo jih imeli od skupnega življenja vsi mi Srbi, Hrvati in Slovenci. In lahko odkrito izjavim, ako bi bila ta državna skupnost kakorkoli škodljiva za življenjske interese srbskega naroda in naj bi bili Hrvati in Slovenci etotkrat bratje, jaz bi bil prvi srbski separatist, ki bi se ne izogibal ničesar, samo da osvobodim, kolikor je v moji moči, svoj narod od priprege, od katere ima samo škodo, pa ne nobene koristi. Prav tako — ako bi bili Hrvati in Slovenci prepričani, da jim skupnost s nami povzroča samo škodo, a nobene koristi, bi bili oni izdajalci svojega naroda, ako bi z vsemi silami ne delovali na to, da se osvobodijo te škodljive vprege.«

»Samo goske gredo v meglo«

Narodni poslanec dr. Voja Janjić, bivši minister, je imel v četrtak shod v Srednjih Karlovih. V svojem govoru je med drugim izjavil:

»Danes obstoja samo naša stranka t. j. JRZ, ki dela z narodom. Druge stranke sploh ne obstojajo. Narodna skupščina, izvoljena 5. maja, je razpadla na kakih deset do petdeset klubov. Z izjemo naše stranke ostale skupine iz narodne skupščine ne prirejajo shodov. To je za to, ker mi vemo, kaj hočemo, pri drugih pa ni videti, kaj hočejo. Zdi se, da oni sami ne vedo, kaj hočejo in žele. Morda je pri njih kaj drugega, to je mogoče, a mi ne moremo naroda zavajati v meglo. Samo goske hodijo v meglo! Narod hoče vedeti, kam ga vodi pot in kdo ga vodi. Meni za merjajo, ker govorim, da sem rojen kot radikalec. Pa je vendar točno, da sem rojen kot radikalec. Tudi moj oče in moj deda sta bila radikala in moj sin je tudi radikalec.«

Usoda manjšinskega tiska v Nemčiji

Državna tiskovna komora v Berlinu je zadala hud udarec vsemu manjšinskemu tisku v Nemčiji. Jan Skala, glavni urednik manjšinskega glasila »Kulturwehr«, je dobil v začetku meseca marca obvestilo, da ga je komora po nalogu prosvetnega ministrstva črtala iz seznama urednikov. Jan Skala mora zato ustaviti vsako uredniško delo, sicer mu grozi zapora kazen onega leta. S tem je seveda onemogočeno izhajanje skupnega glasila narodnih manjšin v Nemčiji. »Kulturwehr« je bila v glavnem Skalovo osebno delo in je izhajalo že 11 let. Obenem je bil brisan iz seznama urednikov edinega litovskega časopisa »Tiltzje Keleivis«. Urednika poljskega lista »Gazeta Olsztyńska«, Jankovskega, je že v februarju zadela ista usoda. Pred nekoliko dnevi je bilo prepovedano uredniško udeleževanje tudi Marku Smolerju, uredniku edinega lužiškega lista »Serbskij Novine«, izhajajočih v Budisčinu.

Priprave za obnovo socialistične stranke

Beograd, 21. marca. o. Živko Topalović in tovariši nadaljujejo priprave za ustanovitev jugoslovanske socialistične stranke. Jutri priredijo v Delavski zbornici v Beogradu prvo zborovanje, na katerem bo dr. Topalović govoril o političnem programu jugoslovanskih socialistov in o prijavi nove stranke.

Nova izročitvena pogodba z Avstrijo

Beograd, 21. marca. AA. Pogajanja, ki so se vršila v Beogradu med delegati naše in avstrijske vlade za sklenitev konvencije o ekstradiciji krivcev, so se 20. t. m. končala s parafiranjem sprejetega besedila. Podpis konvencije se bo izvršil naknadno. Poleg določb, običajnih v dogovorih o ekstradiciji, vsebuje z Avstrijo sklenjena konvencija novost, da je v njej popisan pojem politične krivde, katere definicija je vedno povzročala velike težave. To bo v marsičem olajšalo izvajanje te konvencije.

Poplave pustošijo Zedinjene države

Silne povodnji so opustošile mnoga mesta in ogromne površine plodne zemlje — Več sto tisoč ljudi brez strehe

New York, 21. marca. d. Iz poplavljenega Pittsburgha so se vode umaknile, pustile pa so po ulicah in trgih debele plasti blata. Škodo, ki jo je povzročila povodenj v mestu, cenijo nad 25 milijonov dolarjev. Rdeči križ in druge pomožne organizacije morajo podpirati 50.000 ljudi na pittsburghskem industrijskem ozemlju. Samo v Pittsburghu je povodenj zahtevala 37 smrtnih žrtev. Povodni po ulicah prodajajo prekupevalci sveče in petrolejske svetilke za 600 odstotkov dražjo ceno. Naglo naraščajo tudi cene živil in benecina.

Reka Potomac je dosegla 18 čevljev nad normalo, vendar pa objavlja vremenski urad, da je največja nevarnost za Washington tržkone že minila.

Kako obsežna je poplavna katastrofa, dokazuje najbolj dejstvo, da je ameriški Rdeči križ prejel že 270.000 prošelj za podporo od ljudi, ki so bili prizadeti pri povodnjih.

V državah Nove Anglije je ponovno deževalo in vali šest velikih rek ogromne množine vode, kakor jih ne pomnijo. Samo na tem ozemlju je ostalo 150.000 ljudi brez strehe.

Poplavljen je približno tretjina Hartforda in okoliških krajev, kjer živi 200.000 ljudi. Telefonski promet je prekinjen in so odposlali na pomoč 2.000 mož nacionalne garde. Voda je prodrla začasni nasip, ki naj bi varoval distrikt Columbia-Garden ter so hiše v tem okraju poplavljenе do tretjega nadstropja. Mnoge hiše so se porušile in so valovi odnesli razvaline. Dopolnilnik »United Press« je sprejel javno pismo Earla na poletu iz Harrisburga v Pensilvanijo preko Susquehanne v Luckhaven. Pri tem so imeli priliko videti grozna opustošenja. Poplavljenе so ogromne površine plodne zemlje, pa tudi ceste so na milje daleč pod vodo. Na stotine farm je voda odrezala od ostalega sveta.

Guverner Earle je odredil, naj se porabi vsa letala nacionalne garde za pomoč žrtvam povodnji. Pilotom je naročeno, naj izvrše poletje vzdolž vseh rek v državi ter pošljejo pomoči potrebne, da bi jih oskrbeli z živilom, ki bi jih odrgla letala v nepremičljivih ovojih.

Še večeraj je v porečju Susquehanne in

SPOMLADANSKO
ZDRAVLJENJE in ČIŠČENJE
PIJTE
PLANINKA
ČAJ
Mr. BAHOVEC
Orig. paket Din 20/- v lekarnah

Junjade čakalo na stotine ljudi na strehah svojih hiš pomoči.

Groze še epidemije

New York, 21. marca. AA. V treh poplavljenih mestih v Pensilvaniji in v nekem mestu v državi Ohio se je razširila epidemija legarja. Razen tega so se pojavili tudi mnogi primeri davice in škrlatinke. Oblesti so odredile obsežne ukrepe za omejitve bolezni. Vojni minister v Washingtonu je poslal Rdečemu križu več vojaških zdravnikov, da povečajo zdravniško osebje. Guverner države Pensilvanije je poslal predsedniku Rooseveltu prošnjo, naj bi osrednaja vlada v Washingtonu najpo možnosti 10 milijonov dolarjev podpre.

Ta trenutek je položaj najhujši v Hartfordu v državi Connecticut. Mesto ima 160.000 prebivalcev, izmed katerih jih je 30.000 ostalo brez strehe.

Nad 300 milijonov škode

New York, 21. marca. b. Pokrajine v ameriških vzhodnih državah, ki so trpele zaradi katastrofalnih povodnj, nudijo sedaj, ko vode upadajo, strašno sliko. Prebivalci, ki se polagoma vrača v porušene občine, ogrožena lakota in bolezni. V Pittsburghu je 300 mladenčev napadlo vlek s sadjem ter odneslo plen svojim rodbinam. V Frederic Townu je šest oseb utonilo. Tudi del province Quebec je zelo tpeel po povodnjih. Celokupna škoda se ceni na 300 milijonov dolarjev ter znaša samo v Pensilvaniji nad 100 milijonov. Bilanca povodnji v 14 državah izkazuje do sedaj 160 mrtvih in 300.000 ljudi brez strehe.

Orkan v Buenos Airesu

Buenos Aires, 21. marca. AA. Nad argentinskost prestolnico je včeraj divjal hud vihar, ki je napravil velikansko gmotno škodo in terjal več človeških žrtev. Skoraj ves promet počiva. Vihar je razdelal električno napeljavno. Prelom obklovo je povzročil veliko poplavo, tako da so morali prihiteti gasilci in vojaštvo na pomoč prizadetemu prebivalstvu.

Državno smučarsko prvenstvo

Na Pokljuki se je vršil tek na 15 km, pri katerem je zmagal Lojze Klančnik — Na Rožici je postal državni prvak v smuku Hubert Helm — Praček ni startal

Pokljuka, 21. marca. Ob krasnih snežnih prilikah — na Pokljuki leži poldrugi meter snega — in ob izredno lepem vremenu se je danes pričelo državno smučarsko prvenstvo. Vodstvo tekme je bilo v rokah predsednika g. Gnidovca, tehnični vodja je bil g. Predalič, pomagali pa so pri organizaciji, ki je bila odlična gg. Sešelj, Jelenič, Vučnik, Fajdiga, Golob in Svajger.

Proga

Proga, ki jo je odlično trasiral g. Predalič, je bila tehnično dovršena. Bila je dolga 15 kilometrov ter je imela 450 metrov višinske razlike. Start je bil pred domom Smučarskega kluba Ljubljane. Nato je proga zavila ob domu do vrha srednje skakalnice, je potekla dalje po pobočjih Meonovca proti Ravnemu polju. Nato je sledil ovinek, za njim krasni smuki po Praprotnici, nato vpon mimo Rušnovega vrha pod vrhom Jelje, nato spet smuk do ravnine in nato po gorozu čez Ogorevek do doma. Vsi tekmovalci so bili s progo izredno zadovoljni, saj jim ni nudila samo napora, temveč tudi zanimive smuke in spremembe.

Udeležba

Zalibog je treba naglasiti, da je bila udeležba izredno majhna. Od 31 prijavljenih tekmovalcev je startalo samo 24. Smučarski klub Ljubljana je poslal na start 8 tekmovalcev, Dvorje Mojstran 5, Ilirija 2, zagrebški Maraton 2, Slalom 34 dva, Maribor 2, SK Planina, Kranj 1 in sarajevska Slavija 1.

Rezultati

1. Klančnik Alojz (Dvorje—Mojstrana) 5:57, 2. Jakopič Gustl (Ljubljana) 1:00.55, 3. Dečman Tone (Ljubljana) 1:01.17, 4. Knap Leo (Ilirija) 1:01.53, 5. Baeblar Leo (Ljubljana) 1:06.03, 6. Bervar Stane (Ljubljana) 1:06.57, 7. Rabič Miha (Dvorje Mojstrana) 1:06.59, 8. Faneli (Maribor) 1:07.38, 9. Klančnik Gregor (Dvorje—Mojstran) 1:07.57, 10. Tavčar Sigi (Ljubljana) 1:09.54.

Za kombinacijo

Za norveško kombinacijo so rezultati dosedaj naslednji: 1. Dečman Tone, 2. Baeblar Leo, 3. Klančnik Gregor, 4. Tavčar Sigi, 5. Faneli.

Tek posamezno

1. Klančnik, 2. Jakopič Gustl, 3. Knap, 4. Bervar.

Zagreb in Sarajevo

Iz zagrebskega podsavca so startali 3 tekmovalci. Topali je zasedel v teku 14. mesto v času 1:14.07, Obadić 17. mesto 1:16.17. Tekmoval je tudi Franković.

Za sarajevsko Slavijo je tekmoval Samardžić Gjuro, ki pa je odstopil, ker si je slomil smučko. Za jutranje tekmovalce v

skokih posamezno je prijavljenih 7, a za kombinacijo isto število tekmovalcev.

Tekmovalje v smuku

Jesenice, 21. marca. Na Rožici nad Jesenicami se je danes vršil prvi del tekmovalja za državno prvenstvo v alpski kombinaciji, in sicer v smuku. Vreme je bilo krasno sončno, in tudi sneg prav idealen. Za tekmovalje se je prijavilo 36 tekmovalcev, med njimi elita naših smučarjev v teh disciplinah, a pogrešali smo olimpijca Cirila Pračka, ki si je pri treningu zvil nogo in zaradi tega ni mogel startati. Na cilj je prišlo 30 tekmovalcev, in sicer od jeseniške Skale 8, od Zelezničarja (Maribor) 1, od kluba Dvorje-Mojstrana 2, SK Tržiča 2, ASK Goronca 4, SPD Kranjska gora 1, SK Kovinar (Jesen.) 2, SK Celje 2, SM. Bohinja 2, od Bratstva (Jesen.) 3, SK Planina (Kranj) 2 in Slavija (Sarajevo) 1. Rezultati so bili naslednji:

1. Helm Hubert, (Skala, Jesenice) 3:30, 2. Novak Jože, (Skala, Jesen.) 3:37, 3. Čizelj Miran, (Zelezničar, Mar.) 3:56, 4. Klein Bruno, (Skala, Jesen.) 3:58, 5. Jakopič Albin (Dvorje—Mojstrana) 4:00, 6. Ankele Riko (Tržič) 4:02.2, 7. Znidar Emil (ASK Goronca) 4:02.4, 8. Urban Slavko (Skala, Jesen.) 4:05.4, 9. Rabič Jože (SPD Kranjska gora) 4:26.6, 10. Mejavsek Mirko (SPD Celje) 4:26.6, 11. Zvan Alojzij (ASK Goronca) 4:37, 12. Levstik Alojzij (Skala, Jesen.) 4:56. Proga je bila dolga 3700 m, višinska razlika je znašala 700 m.

Kakor rečeno, je odstopilo 6 tekmovalcev, med njimi odlični smučarja Katnik in Modero, člana Skale in Bratstva v Jesenici. Državno prvenstvo v smuku si je torej priporil Hubert Helm.

Jutri se tekmovalja nadaljujejo, in sicer bo dopoldne slalom.

Seja ožjega glavnega odbora JNS odložena na petek

Beograd, 21. marca. p. Seja ožjega glavnega odbora JNS, ki je bila prvotno sklicana za ponedeljek dne 23. tm. je zaradi proračunske razprave v senatu odložena na petek dne 27. marca.

Prepovedan list

Beograd, 21. marca. o. Po odredbi državnega tožilstva je odesel prepovedano prodajanje in razširjanje lista »Brand«, ki ga je urejeval dr. Nebojša Marešić, prišlaš dr. Dragoljuba Jovanovića.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Stalno, vedro, toplo vreme. Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Jasno, podnevi toplo, v severnih Alpah jažni vetrovi.

Ribbentrop poroča Hitlerju

Nemška vlada bo odgovorila na predloge lokarnskih držav najbrže šele jutri

London, 21. marca. b. Nemški delegat poslanik Ribbentrop je danes odpotoval z letalom v Berlin, da poroča kancelarju Hitlerju o londonskih razgovorih. Kakor se doznava, se bo v pričetku prihodnjega tedna zopet vrnil v London. Iz krogov nemške delegacije so namignili Reuterjevemu uradu, da označuje nemška delegacija angleško Belo knjigo o lokarnskem vprašanju v nekaterih smereh za obžalovanja vredno dokument, dočim poudarjajo v uradni angleški knjigi, da predstavlja predlogi v Beli knjigi podlago za razpravo in da ima Nemčija pravico predlagati izpremembe.

Pozornost francoskih političnih krogov je sedaj osredotočena na odgovor Nemčije. Kljub večeršnjemu Hitlerjevemu govoru v Hamburgu in odklonilnemu pisanju nemških listov menijo vendarle, da bo Nemčija v načelu sprejela dogovor lokarnskih držav in da bo odgovor pustil odprta vrata za pogajanja. Nemški ugovori se bodo v prvi vrsti nanašali na obligatorno sklicanje haškega razsodišča in na zasedbo nemškega obmejnega pasu po mednarodnih četah ali policiji. V londonskih diplomatskih krogih verujejo, da bodo nekateri nemški protipredlogi lahko služili kot temelj nadaljnjim pogajanjem. To bo prva faza pogajanj, ki bodo najbrž trajala dalje časa. Najbrže se bosta vršili dve konferenci. Prvo bi imele države lokarnske pogodbe s sodelovanjem Nemčije in bi na njej razpravljali o predlogih nemškega kancelarja Hitlerja glede revizije porenskega statuta in o eventualnem paktu o medsebojni pomoči, kasneje pa bi bila sklicana še druga konferenca z mnogo obsežnejšimi naglogami, ki bi se je udeležile tudi druge vesile.

Beckova prizadevanja za Nemčijo

Pariz, 21. marca. w. Po informaciji lista »Oeuvre«, ki ima zveze z ministrom Bonaourjem, skuša poljski zunanji minister Beck doseči izpremembo predlogov lokarnskih držav. Baje je že predložil protipredloge. Poljski zunanji minister skuša tudi doseči konferenco vzhodno-evropskih držav brez Rusije. Zdi se, da je za ta načrt dobil odobritev Nemčije. Po nadaljnjih informacijah lista bo Beck na pone. deljki seji sveta DN obširno razpravljal o pogodbi lokarnskih držav ter kritiziral

važne točke, ki jih tudi Nemčija smatra za nesprejemljive. Zdi se, da se vrši akcija poljskega zunanjega ministra v Angliji v sporazumu z Nemčijo.

Proti zopetni zasedbi Porenja po tujih četah

Berlin, 21. marca. o. Nemški tisk je stopil iz rezerve. Listi danes ostro napadajo spomenice lokarnskih držav. Pri tem izražajo svoje popolno nezadovoljstvo s predlogi ter ogorčeno protestirajo proti temu, da bi vojaški oddelki tujih držav zasedli nemško ozemlje, ki je bilo šele pravkar zasedeno po nemški vojski in je tako doseglo svojo popolno suverenost.

V pričakovanju nemškega odgovora

London, 21. marca. o. Čeprav odgovor nemške vlade na spomenice lokarnskih sil še ni prispel, je spričo snovanja Hitlerjevega govora v Hamburgu že popolnoma gotovo, da bo nemška vlada odbila vse predloge v spomenici. Nemčija hoče kretniti po svoji poti in se bo umaknila v zaščito. Ta njena odločitev je neomajna, je snodi izjavil Hitler. Tukajšnji krogi naglašajo, da Anglija ni pričakovala pozitivnega odgovora iz Berlina, da pa tudi nihče ni upal, da bo Hitlerjev odgovor tako intrinzičen. Angliji prav za prav ni bilo na tem, kdo odgovori, nego kakšen bo učinek nemškega odgovora. Angleška vlada si je le želela, da bi nemški odgovor pustil odprta vrata za nadaljnja pogajanja, ki bi jih vodil Eden kot angleški zunanji minister, pooblaščen od ostalih lokarnskih signatarnih držav.

»Times« priporoča, naj lokarnske sile gredo Nemčiji še dalje naproti in opuste zahtevo po demilitarizaciji obmejnega ozemlja, odnosno, naj se pristane na to, da bi italijansko in angleško vojaštvo varovalo francoske in belgijske obmejne kraje. »Daily Telegraph« pripominja, da so italijanski, francoski in belgijski delegati na to že pristoli, misleč, da bo tako francoska varnost le še ojačena, toda iz Pariza je kmalu zatoni prišel odločen negativen odgovor in je tako ta predlog propadel. Angleški listi ugotavljajo, da iz spomenice lokarnskih sil za Anglijo ne izhajajo nikake nove obveznosti. Nasprotno pomeni klavzula o vzajemni pomoči, ki naj bi se vnesla v novi pakt, le nove obveznosti ostalih držav napram Angliji.

Rimski razgovori

Konferenca držav rimskega bloka se bo danes še nadaljevala — Schuschnigg in Gömbös v parlamentu

Rim, 21. marca. a. Davi se je pričela konferenca zastopnikov držav podpisnic rimskih protokolov. Prvi razgovor Mussolinij s dr. Schuschniggom in Gömbösom je trajal tri četrt ure, nakar sta odšla šefa avstrijske in madžarske vlade s svojima soprogrami na dvor, kjer ju je kralj obdržal pri obedu. Navzoča sta bila tudi zunanja ministra Avstrije in Madžarske ter italijanski prestolonaslednik.

Popoldne so se razgovori v Beneški palači nadaljevali. Trajali so od 15 do 16.30 se bodo tudi jutri nadaljevali.

Avstrijski kancelar Schuschnigg in madžarski ministri predsednik Gömbös sta z zunanjima ministroma svojih držav popoldne prisostvovala tudi seji italijanskega parlamenta.

Ko je govoril v parlamentu mornariški minister, je stopil v dvorano predsednik Mussolini, ki so ga pozdravili z navdušenim vzklikanjem. Ob 16.45 so vstopili v diplomatsko ložo avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg, madžarski ministri predsednik Gömbös ter avstrijski in ma-

džarski zunanji minister, ki so jih poslanci in občinstvo na galerijah živahno pozdravili. Nato so se predsednik Mussolini, predsednik parlamenta, vsi prisotni ministri in državni podtajniki obrnili k tribinam in pozdravili goste. Dr. Schuschnigg, Gömbös, Berger-Waldenegg in Kánya so vstali in izrekli roke v pozdrav. Ko so se ovacije polegile, je predsednik parlamenta pozdravil goste in poudaril, da so danes v dobi evropske zmede pakti, podpisani med Italijo, Avstrijo in Madžarsko, posebno velike vrednosti. Govorec o ženevskih dogodkih, je predsednik parlamenta dejal, da se je Italija pripravila, kje so njeni pravi prijatelji. Svoj govor je končal z besedami, da ne govori samo v imenu fašističnega parlamenta, temveč tudi vsa italijanska naroda, ki ga pozdravlja vsake goste in njihove narode.

Po seji parlamenta so se avstrijski in madžarski državniki s predsednikom vlade Mussolinijem in člani italijanske vlade udeležili sprejema, ki so ga njim na čast priredili poslanci.

Mladina hoče v višave!

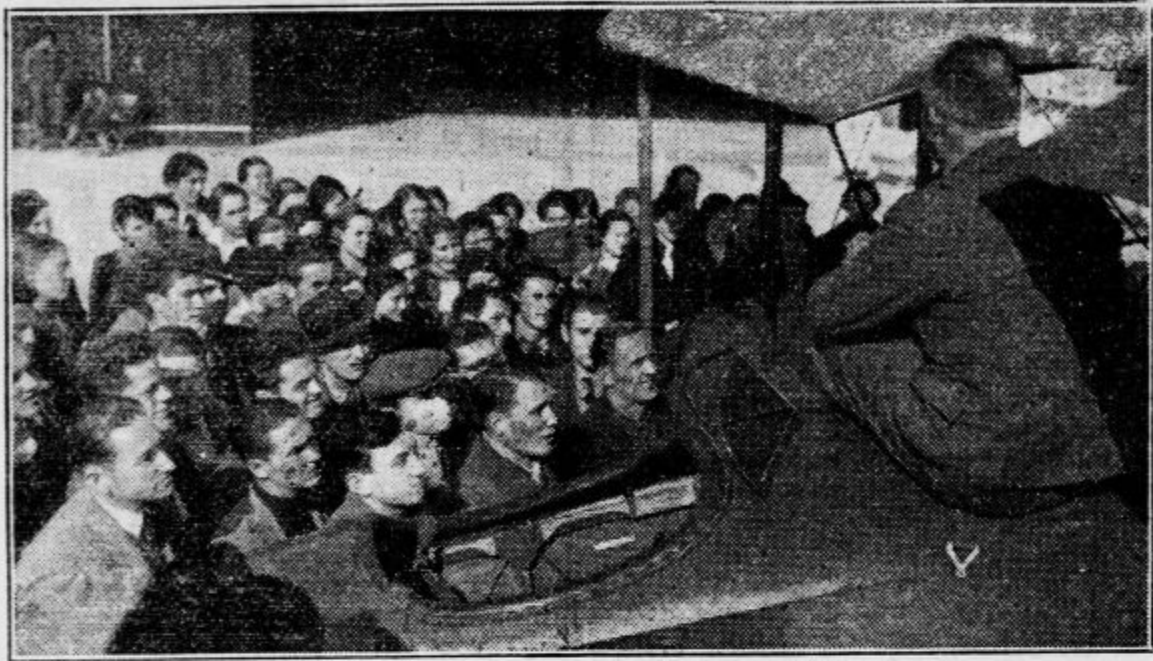
Na letališču se vršijo predavanja za dijaštvo in poskusni poleti

Ljubljana, 21. marca
Pred časom je Aeroklub obvestil prosvetni oddelek banske uprave, da je pripravljen za propagando letalstva med srednješolsko mladino pritejati za posamezne zavode mitinge, na katerih bi mladino seznanjal s sodobnim stanjem letalstva, z varnostjo in nevarnostjo letalskega prometa sploh. Ta misel je bila posrečena, saj ni dvoma, da je mladina tista, pri kateri je bilo vsikdar največ zmisla za napredke tehnike. Brez pretiravanja moremo trditi, da je posebno med našo

njega je mogoče v zraku delati razne akrobacije, če je le letalo dovolj visoko. »Kaj ne verjameš?« Vam bom takoj pokazal!«
Dijaki pazljivo poslušajo predavatelja in mu v duhu slede v letalu visoko v zrak. Doktor Rape pa pripoveduje zanimive dogodivščine s humorjem in razigranostjo. V taki obliki predmet seveda nikdar ne more utruditi in dolgočasiti, vsi bi radi posegali, še mi starejši, ki imamo tako šolo že zdavnaj za seboj.
Zdaj pa k praktičnim eksperimentom. Motor zaropče, pilot se zavihti v sedež

»Želim prestat!« ropotanje motorja, letalo se postavi na nos in z velikansko naglico svedra proti zemlji. Nič strahu! Par sto metrov nad nami se spet zravna, motor zaropče in spet zleti v vodoravni legi nad nami in v višino, ko brnenje spet utihne. Letalo se bliža zemlji, popolnoma tiho in prav tako tiho pristane pred lo-

To je bila kratka šola, ki pa je na mah pridobila sto najgorečnejših privrženec za letalstvo. Seveda je vseh sto hotelo hkrati v zrak. In dr. Rape jih v resnici ni povabil le zato, da bi jim napravil slike in skomine. Tje do pod večer je s svojim tičim letal v zrak, pristajal in spet letel, vsakikrat z novim tovorom. Res ne vem, koliko se jih je do večera zvrstilo. Vsi pa, ki so bili tako srečni, bodo v tistih par minutah v zraku vedeli svojim domačim, tovarišem in znankam in znancom povedati toliko novega in lepega o letenju z letalom, da si bodo vsi tisti žeželi čim prej okusiti to slast in lepoto. Tako bo ubitih mnogo predsodkov o potovanju z letalom, tako se na najbolj zdrav in primeren način dela propaganda za letalstvo. Začetni z mladino je edino pravi! S svojimi predavanji (na vrsto pridejo vsi šolski zavodi) in praktičnimi prikazi opravlja dr. Rape brez pretiravanja prav pomembno delo za razvoj našega letalstva.

Šola na letališču: dr. Rape na letalu pripoveduje mladim prijateljem o lepoti letanja z letalom

srednješolsko mladino tudi za letalstvo največ zanimanja, saj prav lepo dokazuje delo pri jadralskih sekcijah Aerokluba in pri različnih tekmovanjih poizkusnih modelnih letal.

Poziv kluba je dobil prvi odmev preteklo sredo popoldne. Ob 15. se je zbrala pred letalsko lopo na letališču v Polju višja šola II. realne gimnazije s profesorji. Bil je najlepši pomladni dan, prav nobenega oblaka na sinjem svodu, okoliščine kakor nalašč za ustvarjanje razpoloženja, v katerem si je človek zaželel pogledat na zemljo iz ptičje perspektive.

Vse, kar premore ta čas prva lopa, so spravili na sonce. Fizika, novo letalo Aerokluba, zelenega sokola z motornim znakom Walter za 120 konj. Walter je češkoslovaška tvornica avtomobilov in letalskih strojev. Ti izdelki so med vodilnimi na svetu. Vsa bela sta se bliščala v soncu enoseda bratov Hrabarjev, prvi s katerim so Angličani pokazali svoje prvenstvo v gradnji letal, drugi pa je dokaz naše domače podjetnosti in znanja. Pred lo-po so potisnili tudi jadralsko letalo, da ne bi kdo mislil, da takih ne premoremo.

Na letališču je že čakal dr. Rape, ki je ves vesel pozdravil mlade goste. Vsi se zberokrog zelenega Fizija, dr. Rape pa se povzpne na pilotski sedež in prične predavati o letalih in letalstvu. Govori v tako preprosti obliki, tako prihrčno, da na mah potegne za seboj fantje in dekleta (da, ta so še celo zavzeta za snov). Dr. Rape govori o bistvu letalske konstrukcije, o vseh mogočih položajih, v katere more zaleti letalec, o možnosti nezdod, o kritičnih trenutkih, o varnosti letanja, o lepota, ki jih more uživati edino le letalec iz višine, iz katere se mu svet prikazuje v vsej svoji neznatnosti kakor pisana preproga, stkana iz cest, hiš, polj, gozdov in voda. Pripoveduje o letalčevem veselju, ko si more visoko v zraku privoščiti tiste vrazje pleske, ki jim pravimo loopingi, sveder in tako. Če odpove motor, se more letalo brez njega mirno spustiti na zemljo, brez

in se priprave z jermenji, za njim sedi mehanik. Po kratki preizkušnji stroja zdrži letalo po zelenici in hip nato švigne strmo pod nebo. Vsi mu sledimo. Po nekaj zavojih je že visoko nad nami ter se bliskovito požene navzdol, a takoj se spet zaobrne, plove nekaj časa narobe z glavo navzdol in se po zarisanem krogu spet postavi v pravo lego. Krasen looping je to, ki se mu moremo čuditi še enkrat in še tretjič, dokler se ptič spet ne vzpne nekako podlrgi kilometer nad nas. Tedaj naenkrat

Nove rimske najdbe v Ptuj

Obširno rimsko grobišče in zanimivi kipi

V »Jutrovem« poročilu od 13. t.m. se je vrnila ma'a netočnost o novih arheoloških pridobitvah ptujskega muzeja, ki jo s tem pojasnjujemo.

Letos rano pomladi je dal posaditi več posestnik grof J. Herberstein vso jugozapadno pobočje panoramskega grča s sadnjim drevjem. Pri kopanju jam so delavci zadeli na prav zanimive arheološke najdbe iz rimske dobe. Odkrili so pred vsem obširno poznorimsko grobišče. Večinoma so bili grobovi zidani iz opeke v obliki podolgovatega zaboja, obrobjeni in pokriti navadno z antičnim rezanim kamnom. Od lomljenih rimskih oltarjev in drugega obdelanega kamna niso bili redki, tako n. pr. zgornji del Jupitrovega oltarja z napisom I. O. M. DEPVL, si je bil razmeroma še dobro ohranjen. Ravno ta napis in kako poznejše natančnejše arheološko izkopavanje na vrhu Panorame in v njegovi neposredni bližini bi nam morda razjasnilo domnevo, da je tu najbrž stalo neko večje Jupitrovo svetišče. Zlasti važen je mramorast okrushek tanjše plošče, na kateri sprednji strani je upodobljena ptica, morda golob, ki zobje na grozdu. Na zadnji strani vidimo globoko izklesano rožeto z nekim križem. Oba prizora močno spominjata na starokrščanske upodobitve in ni izključeno, da spada k starokrščanski canceli (oltarni ograji).

Drugi grob na severnem pobočju hriba je bil pokrit z veliko ploščnato opeko, na katero je spreten Rimljan z ostrim predmetom vrisal dirajočega konja. Slično opeko z vrtanim konjem in psom so lani našli blizu Niša. Skoraj povsod so bila še rimska okostja v posameznih grobovih, žal pa večinoma brez vsakršnih privedov.

Le tu in tam so bili še ostanki razbitih pepelnih žar, posode, vrčev izmed katerih je bil le eden še cel. Zanimiv je še večji rimski sarkofag, ki je bil stavljen iz tankih plošč belega pohorskega mramorja. Posebno novo odkriti mozaična tla neke večje rimske stavbe obetajo biti zanimiva. Izmed obilice rimskih novcev so zastopani cesarji poavgustejske dobe, najčisteje najdemo med njimi Konstancija, Konstantina Velikega, Valensa, Valentinjana in druge. Vse našete najdbe so last g. grofa J. Herbersteina in so shranjene v grajskem muzeju Gornji Ptuj.

Mestni Ferkov muzej pa je pridobil izredno dobro ohranjen doprni kipec bogine Pallas Atene, ki je morda služil za okraske rimske čelade. Aegis in gorgoneion na prsih sta precej primitivno modelirana. Na istem mestu je bil še bronast privesek, ki pripada jermenju rimskega meča. Ta redek in lep primer rimske provincijalne umetnosti pomeni važno pridobitev naših muzejskih zbirk. Vsa bližnja okolica najdja še na Spod. Hajdini je morala biti gosto naseljena, kar potrjujejo velike množine opek, rim žrnja in črepinje najrazličnejših posod.

Na Spodnji Hajdini ob stari rimski cesti, nasproti lankoletnih arheoloških izkopavanj Muzejskega društva v Ptuj, so pri izkopavanju temeljev za novo stanovanjsko hišo našli veliko bronco cesarja Kaligule (37—41 po Kristu). Na sprednji strani tega novca sedi na levo obrnjena Pietas, ki drži v roki daritveno skledo, za njo pa stoji mala ženska sohnca, okoli celotnega prizora napis C. CAESAR DIVI AVG. PRON. AVG. P. M. TR. P. III. P. P. pod njim pa PIETAS. Na drugi strani ali

reverzu vidimo med napisom DIVO AVG S C po Cohenu sledeč prizor. Pred nami je z girlandami okrašeno svetišče s šestimi stebri. Na pročelju Mars med štirimi malimi figurami, na siemenu kvadrige, nje ob strani po dve Viktoriji z dvignjenimi, mi ščiti nad glavami. Razen teh lahko spoznamo še dve figuri, kateri bi mogli biti Enej in Askanijs ter neko tretjo zdi se, da drži v roki baklo. Pred svetiščem žrtvuje pri oltarju sam cesar Kaligula, kateremu pripelje duhoven bik. V ozadju stoji še oseba z daritveno skledo.

Napoved še omenimo nizko skledo iz takozvane terrae sigillate, ki so jo našli t. k. pod obronkom župnijske cerkve sv. Martina na Hajdini. Na visokem obrobru skledo so rozete, girlande in gledališke krunke. Na dnu je vtisnjena v podplatnem okvirju znamka C.T.S. Po izdelavi sodeč, spada v I. stoletje po Kristu, ter je prišla kot italako uvozno blago v velikih množinah v naše kraje. A. S.

Staro sovrašтво se je končalo z ubojem

Sv. Urban pri Ptuj 21. marca.
V občini Sv. Urbanu pri Ptuj živijo si cer mirnoljubni ljudje, ki skoro ne poznajo pretepot. Nanese pa naključje kakor povsod, da zavladala med sosedi sovrašтво včasih zaradi malenkostnih sporov. Tako se tudi nista mogla trpeti 33letni vinčar Marinič Franc iz Zasavov in njegov sojed sosesestnik 22letni Čeh Franc. Ko se je 18. t. m. vračal Marinič domov od dela v vinogradu pri posestniku Kosiju Alojzu v Trnovski vasi, je naletel v domači vasi na soseda Čeha, s katerim sta kmalu prišla v prepri. Med prepriom je Marinič udaril Čeha z roko, kar je dalo povod za spopad. Čeh je neke dobi motiko in udaril z njo Mariniča trikrat, in sicer čez rame, čez rebra in čez trebuh. Čeh ni imel namena,

Tako
varčna v uporabi
in vendar tako
učinkovita
ELIDA
KREMA IDEAL

Mariniča hudo poškodovati, vendar je bil udarec čez trebuh usoden, Čehu je prihitela na pomoč tudi njegova teta Česava Terzija, ki pa jo je Marinič udaril z roko po desnici tako močno, da ji je roko z. o. mlj in je morala v bolnišnico.

Po tem dogodku je šel Marinič k svojemu prijatelju Horvatu, s katerim se je napotil k orožnikom k Sv. Uroanu, kjer je raznal spopad. Ko sta bila še pri orožnikih, je naenkrat postal Marinič saba, da se je sesedel in so ga morali takoj prepeljati v bolnišnico, kjer je v petek zjutraj umrl. Sodno razreševanje je ugotovilo, da je imel Marinič raztrgana jetra zaradi močnega udarca čez trebuh.

Preiskava o dvojnem umoru

štiri leta po umoru trgovke Lotričeve in njene hčerke v Dražgošah so bili aretirani štirje osumljenci

Škofja Loka, 21. marca.
Prebivalstvo Škofje Loke in vse romanične Seiške doline je pod vtiskom novice, da se je orožnikom v Železnikih najbrže posrečilo razkriti zagonečen umor dveh žensk, stanuočih v lepem naselju Dražgošah, občina Selce. Bilo je 3. aprila 1932. na nedeljo zjutraj. Ko so se okoli 7.30 vračali Dražgošani od jutranje maše, se je nekateri čudno zdelo, da nista bili pri maši, kakor navadno, 68-letna trgovka Marija Lotričeva in njena hčerka, 32-letna Genovefa. Še bolj čudno jim je bilo, ko so greloč mimo Lotričevine hiše opazili, da se nekaj kadi in da utegne nastati ogenj.

Sosed Šolar je potkal na vrata, a ni bilo odziva. S silo je vdrl v hišo in tu se mu je nudil grozen prizor. Vsa notranost je bila v gostem dimu. Ko se je dim razkidal, je našel pri vratih v mlaki krvi ležečo Genovefo Lotričovo in v sobi prav tako v krvi trgovko Marijo. Ko so pogasili ogenj, so o dogodku takoj obvestili orožnike v Železnikih. ki so izvedli natančno preiskavo in ugotovili dejanski stan do podrobnosti. Velika denarnica trgovke je bila izpraznjena. Nikakih sledov ni bilo za morilecem, ki se mu je najbrže z zvijačo posrečilo priti v hišo ob zgodnjih jutranjih urah.

Orožniki niso mirovali. Po 4 letih so prišli nekako na sled morilecem. Zbrali so mnogo obremenilnih indicov, po katerih so aretirali v Dražgošah 4 osebe, 2 moška in 2 ženski. Ko so napravili pri njih hitro preiskavo, ki še ni mogla v glavnem dognati krivde, so vse štiri osumljence aretirali. Aretiranci so pri zaslišanju zašli v huda protislovja. V splošnem pa osumljeni odločno zanikajo vsako krivdo in udeležbo pri umoru. Vse 4 osumljence so orožniki pripeljali v škofjeloske sodne zapore.

Ponovna razprava zaradi poverb na carinarnici

Ljubljana, 21. marca.
Pred malim kazenskim senatom ljubljanskega okrožnega sodišča se ob 27. t. m. nadaljevala razprava proti 39-letnemu carinskemu uradniku Francu Dubrovniku, ki je obtožen uradne poverbe za znesek 396.633 Din. Prisvojil si je razne račune ljubljanskih trdk za dobavljenje blaga in račun za mestni vodovod, manipuliral pa je dalje tudi z markicami po 50 Din, ki so bile določene za žigosanje igralnih kart. Prva glavna razprava se je vršila 15. novembra lani, a je bila preložena, ker je sodišče na predlog branila sklenilo, da se izvedejo nekateri dokazi v razbremenitev obtoženca in da psihijatra preiščeta obtoženčovo duševno stanje. Psihijatra sta izrekla, da je obtoženec po določilih kazenskega zakona odgovoren za svoje dejanje.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Najzabavnejši film ANI ONDRE
Donogoo Tonka
Ufa premiera! Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri

Smučarske tekme in skoki v Planici
Kot dopolnilo! Ne zamudite!

Ob 10.30 dop. matineja najtoli senacionalnega filma BUCK JONES
DVA NASPROTNIKA
Prvič v Ljubljani! Silno napeto!

Pismo starega mornarja

Iz Manchestra in Liverpola — Na pomoč tonečim!

18. avgusta smo se odpeljali iz Manchesterja proti Philadelphia.

Manchester je milijonsko mesto, na Anglijskem menda tretje po velikosti in po številu prebivalcev. Je središče velike industrije železa, jekla in bombazevine. Vse polno je tu prednic, tkalnic in raznih tovarn. Poleg tega je pa še mnogo tovarn za parne in eksplozivne stroje. Mesto samo je, kakor vsa druga angleška mesta, lepo, čisto, udobno a enolično. Od mesta do mornja je velik kanal, ki se imenuje »Bridgewaterkanal«. Ko sem se vozil prvič po Panamskem prekopu in videl vse to ogromno delo, sem mislil, da je to pač največje delo na svetu. Primerjal sem celo to delo tehnike z Goethejevim »Faustom« in z Nietschejevim »Zaratustro« v poeziji in sem mislil, da je to že višek vsega, kar lahko človek sploh doseže. Vendar sem izprevidel, da je kanal od Manchestra do Liverpola še nekaj večjega, popolnejšega, skoro nerazumljivega.

Ker leži Manchester precej visoko nad morjem, bi torej morala ladja voziti z vso ogromno težo, ki jo nosi (do 12.000 ton) navkreber. Da se to omogoči, je kanal zgrajen tako, da ima na petih krajih močne zatvornice, ki držijo vodo vedno na isti višini. Ko ladja dospe do take zatvornice, se ustavi. Za njo se zapre druga zatvornica in ladja se nahaja kakor v kakem bazenu. Ko je zadaj ladje vse dobro in trdno zaprto, izpustijo vodo od njegovega dela kanala in ladja se prične dvigati, dokler ni v isti višini kakor voda v naslednjem delu kanala. Potem se

zatvornica pred ladjo odpre in ta potuje dalje. Tistih bazenov, ki se imenujejo »Locks«, je pet in ladja se na tej poti dvigne za 40 m. To bi bilo nekaj podobnega kakor pri Panamskem kanalu, samo da je vse višje, večje in popolnejše. Kar me je pa pri Manchesterskem kanalu najbolj iznenadilo in zadivilo, je to: visoko nad kanalom in preko njega so izpeljani mostovi za železnice, tramvaje, za ljudski promet in čim-čim- tudi za ladje. Mostovi (naštel sem jih sedem), so zgrajeni visoko nad kanalom, tako da se ladja s svojimi visokimi jambori lahko nemoteno vozi pod njimi, a eden izmed njih služi le prometu malih ladij, tovarnim povodnim kasonom, ki se imenujejo »Lighters« (v Trstu: maona). To je res čudovita zamisel: kanal visoko nad kanalom! Pa to še ni vse! Razen že omenjenih, nepremičnih mostov je tu še nebroj malih mostov, ki se odpirajo in spet zapirajo, kakor to baš zahteva promet, in med temi sem opazil in pozneje tudi točno pregledal in preštudiral enega, ki je služil kot kanal. Kanal, ki se po volji odpira in zapira in premika, reka, ki teče kakih 15 m nad Manchesterskim kanalom in ki se po potrebi na obeh straneh zapre z zatvornicami, most se prav tako zapre in izgleda, kakor velik kopalni bazen. Vsa ta ogromna naprava se prične premikati in vrtni tako dolgo, da odpre pot in da se spodaj večja ladja lahko mirno pelje mimo.

Mnogo je ljudi, ki gledajo to delo, ki vse to opazujejo in uporabljajo, a malo jih je, ki tudi mislijo, se potrudijo razu-

meti in razumejo, koliko genija, pameti, trde vztrajnosti in poguma je bilo treba, da se je vse to dogradilo. Mnogo je ljudi, ki čitajo dela velikih umov, a malo jih je, ki jih tudi razumejo; ker mnogo je ljudi, ki se učijo, a malo jih je, ki se naučijo tudi sami misliti in razvneti.

Izgubljeni na nemirnem morju

Zdaj pa k potovanju!! 18. avgusta smo torej zavezili iz Manchestra skozi kanal na odprto morje. Vse čas, odkar sem se bil ukrcal pred zimo, smo imeli samo lepo vreme in mirno ali pa le malo razburkanost morja. Stvor je postajal že dolgočasna, ker tudi lepega in dobrega se mornar hitro navadi.

Takoj, ko smo odpluli iz Liverpola, smo dobili slabo vreme, kuko smo si ga le mogli želeli! To ti je pilah in zvižalo nad nami, da je bilo veselje in ob straneh je butalo in udarjalo in stresalo prav kakor se spodobi. Brod se je pa prav lepo in najestozno megal in se valjal, da smo se morali loviti in upogibati in balansirati tako, da so nas kmalu noge zabolele. Slednjič smo dobili za spremembo pravi, pravosti vihar, ki pa ni trajal dolgo in nam tudi ni napravil nobene škode. Potom smo imeli malo mirnega vremena, pa spet malo bun-buna do 4. novembra, ko smo imeli spet kratek a močan vihar. Potem se je vse spet malo umirilo in v nedeljo 5. novembra, ob 2. popoldne, ko smo vozili v sicer dosti lepem vremenu, a po močno razburkanem morju, smo opazili pred nami brod s štirimi jambori, ki je s signali klical na pomoč. Ko smo se približali, smo opazili, da sta prednja jambona zlomljena, enako nos broda, da so ladja deloma pretrgana in da je ladja že v zelo slabem stanju. S signali so nam povedali, da se že tretji dan potaplja,

da je prejšnji dan neki mimovozeči parobrod brzojavil za pomoč, da se jim je nagnilo, da sta dva broda ameriške vojne mornarice že na potu, da pa ne morejo več čakati, ker nevarnost obstoja, da se vsak čas brod potopi, a morje da je silno valovito in njih rešili čoln razbit. Trebalo je torej takojšnje pomoči in na našem brodu so se pričele priprave.

Reševanje iz valov

Opisati dejanja, suha dejanja, ni ravno težko, toda opisati čustva ljudi, ki so pri tem prizadeti, ves njihov nepopisni pogum in brezbriznost mornarjev pred nevarnostjo in smrtjo, tega pa ni mogoče opisati. Samo poizkusim bci.

Visoki valovi so butali ob naš brod, ki se je strašno zibalo. Naša ladja je bila prazna, torej zelo visoka, zato je bilo tudi zelo težko in nevarno spustiti rešilni čoln s štirimi ljudmi v morje. Med opuščenjem je čoln dvakrat udaril ob steno broda, a hvala hitrim in močnim rokarnim štirih junakov, ki so bili v njem, ni se razbil. V čolnu so bili prvi in tretji častnik, prvi in drugi krmilar. Prva dva iz Dubrovnika, druga dva iz Boke Kotorske.

Ko so osvobodili čoln vseh vrvi, ki so ga vezala z brodom, so ga valovi odnesli kar sami daleč po morju. Nam pa, ki smo ostali na ladji, so srca močno vztrepetala: ali bodo dospeli? Ali se sploh še vrnejo na brod?

Naša ladja je morala med tem ves čas neprestano voziti naprej, nazaj, vse okrog potapljačnega se broda, ker če bi se naš stroj ustavil, bi bil tudi naš brod izpostavljen nevarnosti, da se razbije. Morje je bilo, to se mi je vsaj v onih trenutkih zdelo, skrajno viharo, nemirno in valovito. Ker se je ladja strašno zibala, sem se urol s hrbtom ob sijon in z nogami ob palubo, nastavljal dajnogled in gledal za čolnom, ki se je bolj in bolj oddaljeval. Zdaj sem ga videl visoko gori, na hrbtu visokega in dolgega vala, pa je ker ne nado izginal, kako bi se bil potopil. S strahom opazujem dalje in spet ga vidim na vrhu drugega vala. Vidim ga, kako dosepe pod krmo potapljačnega se broda. Vadam, kako mu od tam vržejo takozvani »boce«, pa še drugo, močnejšo vrvi in še vidim, kako skoči iz broda človek v razburkan morje. Dolgo in mučno so delali, predem so dobili v čoln vseh sedem ljudi, izmed katerih je bil eden star okoli 60 let, a drugi ni znal plavati in se je bal morja. Dvakrat so izgubili stik z brodom, vrvi so jim pokale in nevarnost, da se čoln razbije ob boku broda, je bila velika. Vendar v teku dveh ur so bili vsi srečno v čolnu. Potapljačji se brod se je imenoval »Albert W. Robinson«, bil je iz Bostona, nosil je 1200 ton in potoval iz Norfolk v New York. Kapitan je zadnji zapustil ladjo in jo zažgal, preden je skočil v morje. Čoln se je zdaj hitro oddaljeval od broda, iz katerega se je vlekel gost oblak dima na vse strani. Preostalo je še izvršiti najvažnejši in najnevarnejši del podjetja in sicer: vkrcati rešene ljudi na našo ladjo. Vkrcati ljudi je bila stvar, če je morje mirno. Je pa zelo težka in nevarna, če je morje razburkano. Kapitan broda je mirno dalj povečal. Vrhovni mašinist je tekal zdaj k stroju, da vidi, če je vse v redu, zdaj na palubo, če je kaj treba. Naročil je naj pripravijo oja, da bi ga vrgli v morje, ker oja ubije in odvrže udarce morja in še posebno služ ljudem, ki plavajo proti brodu, da sifitne val morja preko njih in da jih ne pograbi in ne udari z njimi ob steno ladje. Vodja palube je pripravil vse potrebno za reševanje: vrvi, rešilne pasove in slično. Vse posreda se jo zbrala na desni strani palube in s

Gospodarstvo

K razširjenju železarne v Zenici

Za povečanje železarne v Zenici vlada v naši javnosti veliko zanimanje. Kakor smo je z nemško tvrdko Krupp sklenjen pogodba, po kateri bo ta tvrdka postavila v Zenici novo valjarno za profile do 800 mm. Ta valjarna bo sposobna za produkcijo najtežjih profilov železa, predvsem pa za produkcijo železniških tračnic, ki smo jih doslej morali v celoti uvažati iz inozemstva. Valjarna bo stala okrog 9 milijonov mark, t. j. približno 130 milijonov dinarjev. Predvidene pa so še druge investicije, tako da bodo celotni investicijski stroški znašali preko 200 milijonov Din. Industrija železa d. d. v Zenici bo plačala znesek 9 milijonov mark v klirinskih čekih, ki so jo nabavljali po ugodnih tečajih od 14—14.50 Din za marko. Sredstva za prevzem teh klirinskih čekov bo dobila železarna od Državne hipotekarne banke, kateri je vlada že dala pooblastilo, da lahko odobri železarni posojilo 150 milijonov Din na 8 let.

Z izvedbo te transakcije se bo saldo naših klirinskih terjatev v Nemčiji, ki znaša sedaj okrog 460 milijonov Din, zmanjšal za več nego eno četrtino. Ostala sredstva, ki so potrebna za investicije, pa bo železarna dobila od povečanja glavnice, in sicer od sedanjih 1.25 na 15 milijonov Din nominala. Ker pa se bo od novih delnic emitiralo 25.000 komadov po Din 1000 (z nominalne 50 Din), 250.000 komadov po 170 Din (z nominalne 50 Din) bo podjetje z emisijo novih delnic dobilo 45 milijonov Din novih sredstev. Od dosedanjih delniških glavnice 1.250.000 Din je imela naša država 64%, v privatni posesti pa je bilo 36% glavnice. Ker imajo stari delničarji le pravico opcije v višini ene nove delnice na eno staro, (skupaj na 25.000 delnic) dočim bo ostalih 250.000 delnic v svobodni subskripciji menda v celoti prevzela naša država, bodo imeli od bodoče glavnice 15 milijonov Din (nominalnih) privatni delničarji le okrog 10%, država pa okrog 90%. Kakor poročajo iz Beograda je pričakovati, da bo pozneje glavnica nadalje povišana, in sicer na okrog 150 milijonov Din.

Železarna v Zenici je bila ustanovljena leta 1892 kot združba pod imenom Eisen- und Stahlwerkstatt Zenica, in sicer v zvezi z rudnikom železne rude v Varešu. Leta 1899 je bila ta združba pretvorjena v delniško družbo z glavnico 3,5 milijona kron. Po vojni je večina delnic prešla v last Jadranske banke, leta 1923 v last tvrdke »Greinitz« v Sarajevu, potem pa preko šipada v državno last.

Železarska industrija v Bosni je naslojena na velike rudnike železne rude v Ljubiji in Varešu. Zlasti rudnik v Ljubiji ima železno rudo odlične kakovosti. Koščina te rude se ceni na okrog 30 milijonov ton, dočim se ceni vsa zaloga železne rude v Bosni na okrog 300 milijonov ton. Plavže za pridobivanje železa iz železne rude imamo v Varešu, dočim je kapaciteta plavža v Topuskem razmeroma majhna. Producerska kapaciteta teh plavžev pa je nezadostna za domačo potrebo in moramo navzlic velikim zalogam železne rude uvažati surovo železo iz inozemstva, dočim sami izvažamo v inozemstvo železno rudo.

Z razširjenjem železarne v Zenici naš problem težke železne industrije seveda še ni rešen, ker nimamo kakor rečeno, zadostne surovine, to je surovega železa. Mnogi strokovnjaki zastopajo stališče, da bi bilo potrebno predvsem izgraditi našo domačo produkcijo surovega železa s postavitvijo modernih plavžev. Težkoča pri naši produkciji železa iz železne rude pa je predvsem v tem, da nimamo v bližini železnih rudnikov črnega premoga, odnosno koks, ki se mora danes od daleč uvažati v Bosno za potrebe plavžev. To pa zelo podražja produkcijo surovega železa, ker velja v železarski industriji pravilo, da je za ceneno produkcijo potrebno, da pride železna ruda h koku in ne obrat.

no koks k železni rudi. V koliko bi se dal ta težaven problem rešiti s postavitvijo električnih plavžev, morajo pač presoditi strokovnjaki. Vsekakor pa bo treba vprašanje surovega železa prav kmalu rešiti, ker je pri sedanjem načinu produkcije pri nas surovo železo mnogo predrago in občutno visoko ceno železa kot veliko oviro za ves razvoj naše železarske in kovinske industrije.

Poleg Zenice imamo v naši državi še tri druge železarne, in sicer Kranjsko industrijsko družbo, železarno v Storah in jeklarno v Guštanju-Ravnah. Leta 1927, so železarno v Zenici, na Jesenicah in Storah sklenile sporazum in so si razdelile tržišče tako, da je odpadlo na Zenico 52%, na Jesenice 34% in na Store 14%. To razmerje se je nekoliko spremenilo z vstopom jeklarne Guštanju-Ravne, na katero odpade sedaj 6%. Jugoslovske železarni so zaradi konsolidacije razmer na domačem tržišču sklenile poseben sporazum s srednjeevropskim železarskim kartelom, ki ga tvorijo avstrijske železarnice (Alpine), češkoslovaške (Vitkovice) in madžarske (Rima Murany). Po tem sporazumu so krile od karteliranih vrst železa domače železarne dve tretjini, inozemske pa eno tretjino. Ta sporazum je bil

Računski zaključek OUZD

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je v panogi bolniškega zavarovanja zaključil lanske poslovno leto z začasnim presežkom 41.826 Din. Poslovni uspeh je bil v prejšnjem letu mnogo ugodnejši, saj je v letu 1934. znašal presežek 1 milijon Din, v letu 1933. pa 3,5 milijona Din. Ta poslovni rezultat je kakor rečeno začasn, ker se glede na določilo statuta še spremeni v toliko, kolikor bo znašal prispevek bolniškega zavarovanja k upravnim stroškom nezgodnega zavarovanja in kolikor bo eventualno odpadlo na OUZD prispevka za pokritje primanjkljajev pri ostalih krajevnih organih. Razmeroma slab poslovni uspeh v lanskem letu je deloma pripisati padanju delavskih mezd in s tem v zvezi padanju dohodkov urada. Poleg tega je bilo lansko leto v zdravstvenem oziru zelo neugodno, ker je v prvih mesecih gripa zavzela znaten obseg in je zaradi tega urad zaključil prve štiri mesece s primanjkljajem 0,64 milijona Din.

Celotno povprečje števila zavarovancev se je le malo dvignilo od 79.010 na 79.263. Zaradi padca zavarovane meze od letnega povprečja 22,60 Din v letu 1934. na 22,39 dinarjev v lanskem letu pa so dohodki nekoliko nazadovale.

Skupni dohodki bolniškega zavarovanja so lani znašali 39,25 milijona Din nasproti

leta 1932. podoben s to spremembo, da sedaj odpade na srednjeevropski kartel le ena četrtina prodaje.

Prodaja karteliranih vrst železa v naši državi se je v zadnjih letih gibala takole:

	Skupna potrošnja	od tega domače železarnice	%
1927.	62.888	40.553	64,5
1929.	80.146	50.848	63,2
1933.	36.437	34.483	94,6
1934.	38.947	30.811	79,4
1935.	48.772	37.215	76,3

Potrošnja karteliranih vrst železa, ki je dosegla leta 1929 maksimalen obseg preko 80.000 ton, je leta 1933. padla na 36.500 ton. Zadnja leta pa se je zopet dvignila, zaradi izrednih razmer, ki so nastopile v zvezi z gospodarsko krizo in deviznimi težkočami je uvoz karteliranih vrst železa nazadovaj, od skoro 30.000 ton v letu 1929 na komaj 2.000 ton v letu 1933, ko so domače železarnice krile skoro 95% vse potrošnje. Naslednje leto se je uvoz zopet dvignil na 8000 ton, lani pa na 11.600 ton, tako da smo se lani zopet približali razmerju, ki je predvideno v kartelnem sporazumu s srednjeevropskim železarnami. Zato od povišane potrošnje zadnja leta niso imele mnogo koristi domače železarnice. Gornje številke vsebujejo samo železno blago, na katero se nanaša kartelni sporazum. Ni pa upoštevana potrošnja železa večjih profilov (nosarjev, travarjev, tračnic), ki ga moramo v celoti uvažati iz inozemstva. Ta uvoz pa je prav znaten.

40,28 milijona Din v prejšnjem letu; od tega odpade na bolniške prispevke 38,50 milijona Din (prejšnje leto 39,3). Skupni izdatki bolniškega zavarovanja pa so znašali 39,2 milijona Din (prejšnje leto 39,28); od tega odpade na hranarino 11,02 milijona Din (10,89), na stroške za zdravilne 4,53 milijona Din (4,38), za zdravila 3,41 milijona Din (3,61), na stroške v bolnišnicah 4,79 milijona Din (5,04), na stroške v kopalnicah in zdraviliščih 2,75 milijona Din (3,04) itd. Upravi stroški so znašali 7,01 milijona Din ali 17,85% vseh izdatkov nasproti 6,59 milijona Din ali 16,37% v prejšnjem letu.

Imovinsko stanje na dan 31. decembra lanskega leta izkazuje 30,5 milijona Din aktiv. Pri tem so izkazani neporavnani prispevki v višini 16,29 milijona Din (prejšnje leto 16,92), kar predstavlja štiridesetih predpis. Na regresih, obrestih in izterjevalnih stroških pa so ob koncu lanskega leta dolgovali delodajalci 0,92 milijona Din. Zaostanki na neplačanih prispevkih so že preokračili skrajno mejo in ogrožajo likvidnost urada, ki je s poravnavo obveznosti nasproti bolnišnicam in lekarnam v zaostanku. Tudi izplačevanje podpor in dajatev je v resni nevarnosti. Te razmere silijo urad, da izterjuje prispevke intenzivneje, kakor v prejšnjih letih.

Marka, frank in pezeta

V zapadnoevropskih finančnih krogih v zadnjem času znova mnogo ugibajo o bodoči usodi marke. Kakor smo na tem mestu že poročali (glej »Jutro« od 18. t.m.), se čujejo glasovi, da bo Nemčija kmalu po volitvah (ki bodo 29. marca) izvedla devalvacijo, menda za 33%. Tudi podatki, ki jih navaja pravkar objavljeno letno poročilo Reichsbanke, so vzbuđili splošno pozornost. To letno poročilo navaja, da je stanje deviznega gospodarstva v Nemčiji nadalje napetost in da so devizne rezerve docela nezadostne. Tečaj svobodne marke je sicer nadalje na zlati pariteti, precej pa je lani popustil tečaj nemških bankovcev v inozemstvu. Obtoč se je lani povečal za 10%.

Na običnem zboru Reichsbanke je dr. Schacht v četrti sicer priznal, da je Reichsbanka pomagala financirati izvedbo javnih del in oborožitvenega programa, vendar se denarni obtoč navzlic povečanju kreditov ni znatneje dvignil. Pri tem je Reichsbanka skrbela za ohranitev stabilne valute. Ponovna izpoved dr. Schachta za stabilnost valute je naperjena proti pristašem devalvacije, ki so se pojavili v krogu pristašev nacionalno-socialistične stranke. Tudi del industrije se je sprijaznil z devalvacijo, zlasti ker obstoja namera, naložiti po volitvah nova davčna bremena za kritje izdatkov za oborožitev. Tudi iz

prestižnih razlogov so mnogi vplivni faktorji proti novim bremenom, ki se dajo preprečiti z valutno-političnimi ukrepi. Kot pristaša devalvacije navajajo v poučenih krogih pruskega finančnega ministra Popitz, čigar ime se čuje v vrstah kandidatov za Schachnovega naslednika.

Tudi o bodoči usodi francoskega franka se mnogo govori. V tem pogledu je značilno stalno popuščanje tečajev francoskih državnih papirjev. Tečaj najvažnejšega francoskega državnega papirja 3% večne državne rente je od padca Lavalove vlade popustil že od 80 na 68. Na pariški borzi pojasnjuje ta padec tako, da računa spekulacija pri bližnjih volitvah na zmago levice, nakar bi bila devalvacija franka zelo verjetna. Francoski finančni minister Regnier, ki pri sedanjem nizkem stanju tečajev državnih papirjev ne more misliti, da bi kril kratkoročno denarno potrebo državne blagajne na domačem trgu, se je po najnovejših vesteh obrnil na London, kjer hoče najeti novo kratkoročno posojilo v višini 3—4 milijard frankov, ki bi se izplačalo in vrnilo v funtih (že pred meseci je Francija najela v Londonu posojilo 3 milijard frankov).

Zadnje dni je tudi španska pezeta predmet pozornosti finančnih krogov. Zaradi političnih dogodkov v Španiji, je prišlo do bega kapitala iz Španije. Tako so bile prenešene v inozemstvo znatne količine španskih bankovcev, ki so na pariški borzi že precej popustili, in sicer od 193 frankov (za 100 pezeta), kolikor je znašal tečaj 7. t. m. na 177 frankov. Španska vlada je zaradi tega izdala prepoved izvoza bankovcev. Dekret navaja tudi roke (za Evropo 8 dni), po katerih ne bo dopustila zopetni uvoz španskih bankovcev. Španski bankovci sedaj zaradi uvozne in izvozne prepovedi ne notirajo več v inozemstvu.

Gospodarske vesti

Licitacijo za gradnjo univerzitetne knjižnice je razpisala kraljevska banska uprava za 8. april ob 11. dopoldne v tehničnem oddelku v Ljubljani. Ponudbe se morajo glasiti v odstotkih popusta na vsote odobrenega proračuna, ki znaša za težaška, betonska, zidarska in železobetonska dela 5,84 milijona Din, za tesarska dela 147.000 Din, za kleparska dela 204.000 Din in za težaška, betonska, zidarska in železobetonska dela pri zaključnišću dinarjev 325.000 Din, skupaj 6,5 milijona Din.

Likvidacija skladov tovarne v Usori. Bosanska industrija sladkorja in špirta d. d. v Usori pri Dožovu je imela 18. t.m. izredno glavno skupščino, ki je sklenila likvidacijo družbe. Tvornica zaradi nazadovanja potrošnje v naši državi že dalj časa ne obračuna. V zadnjih letih je izgubila znaten del svoje glavnice. Poizkus, pridobiti podjetju nova sredstva, ni uspel, ker pri sedanjih cenah in spričo oddaljenosti tvornice od produkcijskega področja sladkorne pesti ni izgledov za povoljno rentabilnost.

Nasodovanje izvoza v Avstrijo, ki se je pričelo lani v drugi polovici leta je bilo opaziti tudi v januarju letošnjega leta. Po avstrijskih podatkih je znašal v tem mesecu uvoz iz Jugoslavije le 4,9 milijona šilingov (lani 7,9), medtem ko je bil izvoz

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

Po nad vse važno vprašanje zanima očito vse, ki trpe na astmi, katarju pljučnih vrhov, zastarelem kašlju, zaslednosti, dolgotrajni hrupavi nosi in vrlpi, a doslej še niso našli zdravila. Vsi taki bolniki dobe pri nas POPOLNOMA BREZPLACNO KNJIGO S SLIKAMI z pod peresa gosp. dr. med. Guttmanna, bivšega šef-zdravnika v zavodu za onkuro o temi: »Ali se dajo pljučne bolezni ozdraviti?« Da damo vsakemu bolniku priliko da se pojasni vrsta njegove bolezni, smo sklenili, da pošljemo to knjigo vsakomur brezplačno in tranko v splošni blagor. Treba je samo pisati listnico (frankirano s Din 1.75, s točnim naslovom na: PUHLMANN & Co Berlin 614, Muggelstrasse Nr. 25-26a. Dobreno od min. soc. pol. sanitetsko oddeljenje S. br. 2416 od 12. XII. 1933.

v Jugoslavijo za malenkost večji in je znašal 4,0 milijona šilingov (lani 3,4).

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Marije Vidmarjeve, gostilničarke in posestnice v Ljubljani, Kapiteljska 3 (poravnalni upravnik Tone Javornik, sodni izvedenec za knjigovodstvo v Ljubljani, Hrenova 19; narok za sklepjanje poravnave 17. aprila ob 9., prijavni rok 12. aprila).

Vinska razstava in vinski sejem v Konjicah se odpira danes ob 9. v prostorih Ograjne hranilnice. Prireditelj bo trajala do vseheta 25. t.m. Kakor je včerajšnja strokovna ocena razstavljenih vzorcev pokazala, bo na sejmu blago odlične kakovosti. Vinski trgovci, gostilničarji in drugi zainteresirani naj ne zamude ugodne prilike, da si nabavijo pristnih konjskih vin, ki že imajo svoj dober sloves. Avtobusne in železniške zveze s Konjicami so ugodne.

Dobave. Dne 17. t. m. bo pri uravi vojno-tehnične zavoda v Kragujevcu ofertna licitacija za dobavo raznega jekla, železa in železne pločevine, 18. tega meseca glede dobave raznega usnja in podplatov, 23. t. m. glede dobave 8500 kg bakra v palicah, 24. t. m. glede dobave svilenega platna, gaze in svilenih vrvic, 26. t. m. glede dobave 6 ton premoga, žice raznih žebeljev in patentnih gumbov, 28. t. m. glede dobave razne med, pločevine iz med in nikla, 3000 kg čistega glicerina, 30. t. m. glede dobave strojnega olja, petroleja, parafina, bencola in strojne masti, 3000 kg stanjola, 18.200 m svilenega platna, 31. t. m. glede dobave vijakov iz med, 1. aprila glede dobave razne železne in jeklene pločevine, konopljice in lanu, 2. aprila glede dobave železnih cev

in raznih ventilov, 6. aprila pa glede dobave raznega jekla.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 5,04 milijona Din nasproti 6,60, 5,06, 5,23 in 10,34 milijona Din v prejšnjih štirih tednih. Na deviznem trgu ni bilo mnogo sprememb. V svobodnem prometu so se ob koncu tedna tuje devize trgovala na bazi 16,45—16,55 Din za švicarski frank. Na tej bazi se je deviza New York trgovala po 50,20—50,50 in deviza Pariz po 3,33 do 3,35.

Devize

Curih. Beograd 7.—, Pariz 20.2075, London 15.1450, New York 305.375, Bruselj 51.7250, Milan 24.20, Madrid 41.8750, Amsterdam 208.40, Berlin 128.30, Dunaj 56.60, Stockholm 78.10, Oslo 76.10, København 67.65, Praga 12.68, Varšava 57.70, Atena 2.90, Bukarešta 2.50.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 21. marca. Začetni tečaj: pšenica: za maj 97,625, za julij 88,375; kornuza: za maj 59,875, za sept. 59,875.

UMBA

+ Liverpool, 20. marca. Tendence mrtva. Zaključni tečaj: za maj 5,90 (prejšnji dan 5,87), za okt. 5,52 (5,49).
+ New York, 20. marca. Tendence vztrajna. Zaključni tečaj: za marc 11,88 (11,89), za okt. 10,22 (10,20).

Grehi okoliških občinskih uprav

Očitki »Slovenca« in resnica v pravi luči

Z Viča smo prejeli:

Pod gornjim in slinčnim naslovi čitamo v »Slovencu«, kako so »ekspozienti JNS« zavozili gospodarstvo okoliških občin in je sedaj mestna občina ljubljanska zaradi priključitve teh zadolženih občin prišla v neprijeten položaj, da mora svoj proračun tako občutno zvišati. »Slovenec« je prišel pri tem do jake človekoljubnega zaključka, da naj bi se okoličanom naložilo enostavno 100% ali pa še višje doklade. Ne bi se spuščali v razpravo o teh podtakih, ker je njih namen le preočiten, vendar smatramo za potrebno zaradi soobčano, ki jim položaj morda ni dobro poznan, da ovzremo to netočno poročanje in da ugotovimo, da bodo ceho priključitve plačale okoliške občine in ne mestna občina ljubljanska. Za primer homo vzeli občino Vič, v katero se je v četrtkovem »Slovencu« zopet zaletel nekdo, ki smatra, da je blatenje lastne občine posebno koristno in uspešno gospodarsko delo.

Viški občini n. pr. se očitja, da je dolžna policiji kakih 51.000 Din, bolnišnici 57.000 Din, mestni elektrarni 58.000 Din, mestnemu vodovodu 250.000 Din, trdniki Dukič 400.000 Din in na anuitetah 120.000 Din. Ne bomo se spuščali za danes v podrobno analizo teh postavk, le mimogrede omenjamo, da smatramo Vičani terjatev elektrarne za sporno ter da obstoja ta terjatev iz treh računov, ki jih je viška občina dobila zaporedoma v zadnjem času, valed česar ta dajatev ni mogla priti v redni proračun: terjatev vodovoda, kakor je splošno znano, po večini izvira iz dolo, ko so v viškem občinskem odboru odločali možje, ki so bili baš tako daleč od JNS, kakor je današnja večina v mestnem občinskem svetu: pač pa je ravno JNS večina na Viču primanjkljaj na vodarni ugotovila in podvzela korake, ki so bili potrebni, da bo prišel mestni vodovod do krita in da bo pravici zadosteno. Od izterjane vodarine občina ni porabila pare za druge vrste. Glede Dukičeve terjatve, ki pa ne znaša 400.000 Din, kakor ta kljujec poroča, pač pa okrog 350.000 Din manj jamstvo 100.000 Din, torej 250.000 Din, je treba pripomniti, da to ni proračunski dolg, nego je nastal ta zaostanek samo radi tega, ker Mestna hranilnica, valed nastale krize denarnih zavodov, od že odobrenega kredita ni več izplačala zadnjega obroka 400.000 Din. Ta znesek je tedaj štet med dolgoročna posojila, kakršnih v izdatni meri tudi Ljubljana ne pogreša. Prav točne podatke o gospodarstvu bomo priobčili ob drugi priliki.

Toda vzemimo, da ti dolgovni obetajo, kakor so navedeni v »Slovencu«, pa pri tem ne bi smeli zamolčati, da je gradila viška občina v lastni režiji in z lastnimi davskimi kanalizacijo in vodovod, ki bosta za mestno občino prav izdaten vir dohodkov; dalje je prispevala občina visoke zneske k regulaciji Gradaščice in Glinčice in napravila 3 mostove preko teh dveh potokov. Viška občina je vsa posojila dala v investicije za absolutno nujne naprave, ki bi jih morala sedaj ali v najkrajšem času napraviti Ljubljana, ako bi ne bile že dovršene. Ako bi občina teh del ne napravila, bi morala danes kljub temu plačevati dajatev iz letošnjega proračuna ljubljanskega.

Poleg tih navedenih naprav prinaša viška občina v Veliko Ljubljano 6000 m najlepše zemljišča ob Tržaški cesti, vrednega najmanj 500.000 Din, nilev ob Cesti na Brdo v vrednosti ca 80.000 Din občinsko hišo v minimalni vrednosti 400.000 Din in

Viško ljudsko šolo, vredno nad dva milijona Din. Pa tudi premoženje ni brez vrednosti. Že samo to predstavlja vrednost blizu 3.000.000 Din in bi bili s tem daleč kriti vsi ti takozvani »grehi«, ki jih očita »Slovenec« z dne 11. in 18. t. m. Poleg tega premoženja prinaša občina tudi še terjatev ca 300.000 Din na zaostalih dokladah, ki jih davčna uprava ni odvedla občini, ker jih ni še mogla izterjati. Največ pa prinaša občina v Veliko Ljubljano s svojo izdatno davčno močjo. Dotični, ki je priporočal v »Slovencu«, da se okoličanom zvišajo doklade za 100% ali še več, bo prišel povsem na svoj račun. Višani so plačevali dosedaj 70% doklado na neposredne davke, vodo po porabi in kanalizacijsko pristojbino po 10 Din od stanovanjske sobe; po 1 Din trošarine od 1 l. vina in piva in razmeroma nizko doklado za živino in meso: nove hiše so uživale popolno davčno prestop od strani občine, kmetska posestva niso bila podvržena zgradarini, mali obrtniki so bili pavšalirani, drva in življenjske potrebščine niso bile podražene z užitno, občinska prenosna taksa ni bila vpeljana, klavniških pristojbin občina ni poznala itd. Vse občinski proračun je znašal okrog 990.000 Din brez vsakih posrednih dajatev in je občina vendar napravila ogromno dela v korist občano.

S priključitvijo pa se bodo te javne dajatev bistveno spremenile, pa ne v korist viških občanov. Poleg vseh dosedanjih viških občinskih davščin bodo plačevali Vičani na kanalskih pristojbinah 160.000 Din več, na vodarni 180.000 Din več, na trošarinah (vino, žganje, pivo, meso itd.) 190.000 Din več; poleg teh neposredno plačljivih dajatev, pa bo plačalo 7000 viških občanov na užitnini za življenjske potrebščine (kava, sladkor, krompir, mleko itd.) preko 700.000 Din. O višjih takсах in dajatah nastalih valed priključitve t. j. točilne takse, prenosne takse za zemljišča, nove zgradarine, klavniške takse, obrtniške davščine, ker pavšal odpade itd. seveda ne moremo navesti niti približnega zneska. Toda najbistveje, kar moremo vzeti, je gotovo, da bodo plačali viški občani po sedanjem ljubljanskem proračunu ca 1.300.000 Din več nego so in bi plačevali, ako bi ne bili deležni dobrote priključitve.

Iz tega približnega pregleda sledi, kako neosnovane so trditve in govorice o slabem gospodarstvu okoliških občin, o velikanskem bremenu, ki ga prevzema Ljubljana in izgovori, da so okoliške občine povzročile povišanje mestnega proračuna, ko je vendar na dlani, da bodo okoliške občine baš radi priključitve mnogo več plačevale, nego bi plačevale v samostojnih občinah. Če smatra Ljubljana priključitev za tako breme, naj izpolnjuje vsaj priključitev po brnskem sistemu, pa pusti breme občine avtonomne. Če že za vse priključene občine ne velja ta račun — za Vič gotovo velja in je pri tem zelo nerazumljivo, da se najdejo ljudje, ki so, — četudi zaradi slučajnih okoliščin — prišli v položaj, da zastopajo svoje soobčane, o njih razpravljajo z vsem omalovaževanjem, namesto da bi zastavili svoj vpliv — če ga imajo — za to, da bi ščitili gospodarske interese svoje občine.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Začetnik tovarne pišniških strojev stopi v nebo pišarno, baš ko je šel obel tajnika.

»Smoja!« zamrmra začetnik. Baš njemu sem hotel ponuditi čistilni stroj, po katerem je vsak tajnika odvedel.

strahom in napetostjo gleda proti bližajočemu se čolnu.

Naposled — vsi rešeni!

Kapitan je manevriral z brodom tako, da se je približal čolnu in da je bil ta na strani broda, zavarovani od vetra in valovanja. Ko je bil čoln oddaljen kakih 40 m, so mu vrgli »boce«, ki so ga v čolnu srečno ujeli in kmalu potegnili k sebi še močno vrvi. Videli smo, kako je eden od njih nataknil vrv pod rame in se pogne v morje. Napetost in strah na ladji sta dosegla vrhunec! Na palubi so vlekli vrv proti brodu: šefmašinski je kričal: »Vrzi olja, vrzi še, še! Moža so pritegnili pod brod, Pride val, ki grozi, da udari z njim ob ladjo... Pritegnejo in, hvala Bogu, že je dosegel vrv in sedaj si sam pomagaj, da spleza na krov. V čolnu ostane še deset ljudi. Da bi le šlo z vsemi kakor s tem prvimi! Pa po prvem uspehu je ljudem odleglo, napetost se popustila in delo je šlo dalje skoro brez strahu in tu pa tam tudi še med smehom. Mornar je pač tak, strah se ga ne drži dolgo in se ga tudi ne sme! Na brod smo zvelikli že vseh sedem ljudi posebej, zdaj že žive goreče ga Alberta W. Robinsona. V čolnu so ostali le še naši štirje fanti, ki so pa hoteli rešiti tudi čoln. Noč se je že bližala in celo kapitan jim je prisodil, češ, da ga nevarno: naj pustijo čoln in naj rešijo življenje. Pa obrabeni po dosedanjih uspehih, niso mornarji čutili trudnosti in pričelo se je šlo težko delo. Treba je bilo dvigniti čoln skupno z njimi. Ni šlo. Težak in nevaren je bil z elementi. Vsih celo neuspešno. Nedrugo so se trudili, da bi spravili čoln pod žanje — zaman. Vedno bolj jih je razburkala morje odganjala ter jih prisilila, da so odnehati. Med tem se je še povsem stemnilo in daleč smo zagledali luči, ki so se bližale.

Bila sta broda ameriške vojne mornarice, ki sta prihajala na pomoč. Uradnik brezčignega brozjava je pridno korespondiral z njima ter jima razlagal položaj.

Junakom v čolnu pa je neneda moč valov pretrgala vrvi in vedno večji in močnejši valovi so jih mahoma odnesli daleč tja v tmo. Eden izmed vojnih brodov je privozil v bližino in posvetil z reflektorji, drugi pa se je takoj zopet odstranil.

Naš brod se je kmalu približal izgubljenemu čolnu. Fantje v čolnu so tudi imeli kmalu opet vrvi pri sebi. Zdaj ni šlo več, da bi jih ohranili čoln, smakal je da bi rešili junake v njem. Občeni v zanjko vrvi so drug za drugim poskakali v morje, in kakor druge smo spravili še neke srečno na brod.

Ko je bil zadnji na varnem, smo deli vojni ladji, ki je krožila v bližini, z Morsejevim aparatom naslednje na znanje: »Everbody saved. Good bye!« (Vsi rešeni. Zbogom!). In stroj je svet znel s polno silo in brod se je začel pomikati proti Philadelphia. Za nami je pa gorela veličnosa, krasna barka in razsvetljevala morje delež na okoli.

N. P.

PRI MOTNJA H V PRERAVI. NAPIH-NJENOSTI. VZPEHANJU IN ZGAGI, povzročen po trdi stotici. Je najbolje vzeti zvečer pol čase naravne

FRANZ JOSEFOVE grenčice in jutraj na teš želodec isto količino. Prava

Glasbena Matica pred 40 leti na Dunaju

Prvi izlet iz domovine po velikem potresu

Ko je leta 1895. veliki potres porušil Ljubljano, ji je poleg ostalih mest nudil izdatno pomoč tudi Dunaj. Ljubljana se je nato hotela za izkazano podporo primerno oddolžiti. Iz vrst narodnega ženstva, predvsem ge. dr. Jenkove je izšla misel, da naj bi v ta namen ljubljanska Glasbena Matica priredila na Dunaju dobrodelne koncerte, kjer bi pokazala lepoto slovenske in slovanske pesmi. Misel je bila simpatično sprejeta in od zamisli se je takoj prešlo k dejanju. Pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom mladostnega, v polni moči razgibanega dirigenta Mateja Hubada je prišel z neutrudnim, vztrajnim študijem določenega koncertnega sporeda. Na Dunaju pa se je osnoval pripravljalni odbor, z dvornim svetnikom Franom Sukljetom na čelu, čigar naloga je bila, da vodi in pripravi tehnično stran koncertnih prireditvev Glasbene Matice. Vsekar je bilo podjetje zelo tvegano. Kdo je takrat poznal Slovence v našem umetniškem ustvarjanju?

In tako se je v vztrajnem delu in podrobnih pripravah blizal dan odhoda, 20. marec, ko se je odpeljal pevski zbor Glasbene Matice, 180 pevcev in pevke, s posebnim vlakom na Dunaj. Pevskemu zboru se je priključilo tudi mnogo ostalega občinstva, tako, da se je odpeljalo vsega skupaj 350 oseb. Prvič čez meje slovenske domovine! Vsa Slovenija je drhtela v pričakovanju, kako si bo naš, sicer že tedaj elitni pevski zbor, utri pot na tujci: »Slovenski Narod« je takrat zapisal odhajajoči Glasbeni Matični na pot: »Majhen, a čvrst narod slovenski bode si po pevkah in pevcih Glasbene Matice osvetlil lice pred inteligenco dunajsko, pokazal bode, koliko čilosti je v njem, prislili bode nasprotnike, ki sploh morejo soditi se objektivno, do spoznanja, da tak narod, v katerem se tako goji umetnost, ima pravico do obstanka in da zasluži spoštovanje.«

Vso pot po slovenski zemlji so prihajala na večje postaje društva s prapori, želeč pevskemu zboru obilo uspeha, celo s toplimi se je streljalo v pozdrav. V Münchenu je pričakovalo posebni vlak pet slovenskih državnih poslanecov, ki so nato spremljali pevski zbor na nadaljnji poti. Pozno v noč je došel vlak na Dunaj. Pevski zbor je bil nastanjen v raznih hotelih 2. okraja. Že takoj prihodni dan je začel pevski zbor z zadnjimi vajami pred nastopom. Sodeloval je orkester dvorne opere, ki je bil od umetniškega vodstva dirigenta Mateja Hubada že pri prvi vaji tako navdušen, da ga je sprejel pri vsaki nadaljnji vaji z godbenim tušem. Odbor Glasbene Matice s predsednikom Fr. Ravniharjem in načelnikom pevskega zbora Vencajzom pa je bil pridno na delu z zadnjimi pripravami.

Prvi koncert se je vršil 23. marca v ve. lili glasbeni društveni dvorani (Grosser Musikvereinssaal), ki ima prostora za 2500 oseb, in je bila popolnoma razprodana. Na koncertu se je izvajalo: Gallusov sesteroglasni madrigal »Musica noster amore«, slovenske narodne pesmi v Hubadovi harmonizaciji, Fibichova »Pomladanska romanca«, Nedvedova »Nazaj v planinski raj«, Försterjeva »Ljubica« in Brucknerjev »Te deum«. Pred koncertom je član dvornega gledališča Kučera dovršeno recitalni prolog, ki ga je spesnil Josip Stritar. Pevski zbor je izvajal ves koncertni program v slovenskem jeziku, v tolmačenju občinstva pa ga je pesnik A. Funtek odlično prevedel v nemščino. Velikansko pozornost in splošno odobravanje so vzbudile pevke, ki so nastopile v slovenskih narodnih nošah. Nekaj dunajski list je zapisal: »Carobna moč je zavzela srca; pestra slika, ki jo je mudila skupina dražestnih deklet v slikovitih kranjskih narodnih nošah, je vplivala nad vse povzdigujoče.« Koncertu je prisostvovala množica odličnih predstavnikov, med njimi predsednik poslanske zbornice z veliko večino slovenskih državnih poslancev. Navzoča sta bila tudi nadvojvodi Ludovik Viktor in Evgen, iz kabineta pisarne pa so poslali prispevek 400 gold., za tisto dobo precejšnjo vsoto.

Drugi koncert se je vršil na praznik 25. marca v isti dvorani, ki je bila tudi tokrat polno zasedena; med občinstvom je bilo zlasti mnogo Čehov. Pevski zbor Glasbene Matice v zvezi z opernim orkestrom je izvajal »Mrtvaškega ženina«, ki ga je dirigiral sam skladatelj Antonin Dvořák; posebe zaradi tega koncerta je prišel iz Londona. V pomoč mu je bil koncertni mojster Matej Hubad, ki je delo naštnidiral; pred pultom stoječ je diskretno dirigiral

pevski zbor. Delo, prvič izvajano na Dunaju, je doživelo probni uspeh. Občinstvo nikakor ni hotelo zapustiti dvorane in je z burnimi ovacijami priključilo na oder poleg skladatelja Dvořaka tudi Mateja Hubada. Končno je moral dodati pevski zbor še nekaj slovenskih narodnih pesmi.

Uspeh koncertov Glasbene Matice na Dunaju je bil popoln, slovenska pesem je zmagala na vsej črti. Tujci, med njimi mnogo odličnih glasbenikov, so soglasno izražali svoje občudovanje tako nad lepoto naše pesmi kakor nad umetniškim izvajanjem. O koncertih so poročali skoro vsi dunajski listi. Kritika je primerjala pevski zbor Glasbene Matice z znamenitim svetovnoznanim ruskim vokalnim zborom Slavjanskega, ki je kratko poprej priredil svoje koncerte na Dunaju; enodušno je poudarjala, da Glasbena Matica zbor Slavjanskega celo nadkrijuje. Posebno dolga in izčrpa poročila o koncertih so prinesli listi: Neue Freie Presse, Fremdenblatt, Neues Wiener Tagblatt, Wiener Abendpost, Presse, Volkszeitung, Wiener Allgemeine Zeitung, Tagblatt, Extrablatt itd. Vse kritike so soglasno označevale izvajanje kot umetniško dovršeno. Naj navedemo le nekoliko odlomkov iz teh kritik:

»Ljubljanci so prišli na Dunaj, da bi se Dunajčanom zahvalili za iskazano pomoč, zdaj pa jim moramo biti Dunajčani hvaležni za to, da so prišli.«

»Ljubljanskemu zboru srčna hvala za dejanske dokaze, da se najplemenitejšje umetniške vrline v Ljubljani resno in pridno negujejo.«

»Čudimo se, da zmore majhna Ljubljana tako odlični zbor. Zbor je pel kakor rosa sveže, izvirno, jasno, kakor bi sonce sijalo in čisto, kakor bi zvonomi doneli.«

»Publika je pobožno poslušala kot zvon čiste, srebrenožane glasove. Tolika pristna naravnost, tolika svežost glasov, nežnost in finesa v izrazu in tako eksaktno izvajanje je moralo takoj odločiti zmago gostom v prid. Uspeh je bil odločen že takoj po prvi točki.«

»Zal le to, da smo šele zdaj spoznali tako odlično umetniško društvo. Toliko lepote že dolgo nismo uživali na enem mestu!«

»Bila je razkošna blagovročnost v forte in cvetoč dih v piano. Disciplin zborja je vzorna; bil je zadosten umetniški užitek, srčno veselje smo doznali, da goji zbor najplemenitejšjo panogo umetnosti, a capella-petje.«

O naših narodnih pesmih so pisale kritike:

»Mladostni in odlično šolani zbor je izvajal srečno izbrane narodne pesmi. Vse pesmi, deloma vselega, deloma melanholičnega značaja, so napravile na občinstvo velik vtis.«

»V značilnih pesmih, ki se v njih markantno izraža popolna karakteristika slovenskih narodnih pesmi z vsemi njihovimi intimnimi in subtilnimi odlikami, smo šele do dnu spoznali vso umetnost ljubljanske pevceve in pevke ter zmagajočo lepoto narodnih, deloma hudomušno-veselih, deloma spet otožno-elegičnih napევov. Dunaj je spoznal Glasbeno Matico ne le kot zbor odlične umetniške kakovosti, temveč tudi kot umetniško svojevrstno združenje, ki zvesto neguje narodni značaj domače pesmi, pristnega domačega, narodnega petja.«

O koncertnem vodji Mateju Hubadu, ki je takrat stal v polni moški dobi umetniškega ustvarjanja, so se izražali vsi listi z nedeljenim priznanjem in občudovanjem. Predvsem so hvalili njegovo izredno nadarjenost. Imenovali so ga »odličnega, spretnega dirigenta«. Celot njegovi bivši profesorji na dunajskem konservatoriju, ki ga je Matej Hubad nekaj let poprej dovršil, so bili nad velikim uspehom svojega nekdanjega učenca naravnost očarani, ter so se izražali o njem z izrazi najbolj laskavskega priznanja.

26. marca je nastopila Glasbena Matica svojo zmagoslavno pot domov. Tudi na povratku so prihajala na večje postaje na-

Moja mamica naj se smeje, tudi kadar pere!

Tudi kadar pere naj ima mamica časa zame, naj ima dobrovoljen obraz in naj ne bo po pranju tako strašno utrujenal

Zato vzame za pranje vedno Schichtov Radion, ki opere perilo brez truda veliko bolj čisto, kakor bi ga oprale najbolj pridne roke ob najhujšem naporu. Saj je vendar tako preprosto: raztopi najprej Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato perilo izperi najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schichtov RADION pere vse

3334

rodna društva s prapori in lampijoni. Vse se je radovalo nad odličnimi uspehi in nad zmago slovenske pesmi. Posebno lep sprejem je pričakoval Glasbeno Matico v Ljubljani. Kljub pozni nočni uri se je zbrala na postaji velikanska množica. K sprejemu je prišel takratni prvi slovenski župan Grasselli z občinskim svetom. V pozdrav je igrala tudi vojaška godba.

Kakor že omenjeno, je šel takrat pevski zbor Glasbene Matice izredno veliko članov, 180 pevcev in pevke, od katerih jih živi še danes okrog 60, pač še dovolj lepo številu. Od tedanjih članov, ki so sodelovali pri dunajskih koncertih so pri Glasbeni Matici še danes delujoči: njen predsednik dr. Ravnihar, dr. Janko Zirovnik, Anton Lajovic, g. Julija Ferjančičeva in Milka Završna-Umbergerjeva, slednji dve še vedno aktivni članici pevskega zbora.

Na jeklenemo z besedami, ki jih je takrat zapisal »Slovenski Narod« pevskemu zboru ob njegovem povratku:

»Slava in čast vrlim pevkam in pevcem in njih genialnemu voditelju! Z zlatimi črkami ostaneta v zgodovini slovenske glasbe zapisana blesteča dneva 23. in 25. marca, na katera se bode še v poznih letih s ponosom spominjal vsak, kdor jih je doživel. Mnula bodo leta in leta, a trdno smo prepričani, da ko bode zadnja izmed onih mladih in poznih letih kot stara mamica pripovedovala svojim vnukom in vnukinjam o lepih, davno minulih dneh, ko je pela mlada deklica na velikem carskem Dunaju, da takrat bode sijalo tudi slovenskemu narodu lepše sonce, da bode tudi njemu prišel dan vstajanja, da mu bode prišla vesela Velika noč!«

D.

jezika na naši univerzi, prof. dr. Murku posvečeno predavanje o južnoslovenskih kulturnih stikih v starejši dobi. Predavanje je odpiralo široke vidike v davno preteklost in z množico delno neznanih podatkov dokazovalo, da ideja češkoslov-jugoslav. zbiranja sega prav k začetkom naše zgodovine. Že dolgo nismo slišali predavanja, ki bi bilo tako nabito z izsledki in podatki in vendar tako pregledno in od začetka do konca mikavno. Predavatelj je prikazal razvoj stikov v glavnem od dobe slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, ki pa sta tudi že gradila na tradiciji, preko dobe Karla IV., husitskih in protihusitskih bojev, unijskih stremeljenj Jijija Poděbradskega do reformacije in od protireformacije tja do začetkov preporodne dobe. Tako je med drugim pokazal, da je imelo češko husitstvo na slovanskem jugu večji vpliv, kakor je splošno znano in da se opaža v češkoslov. kulturi tiste dobe vpliv bogomilstva, hrvatskih glagoljšev in drugih podobnih pojavov. Le pozdraviti je treba, da izide to predavanje v reviji »Slovenski svet«.

Izvajanja dr. Buriana so bila sprejeta z največjim priznanjem in predsednik dr. Stare je lahko zaključil proslavo z iskreno zahvalo predavatelju. V zaključnem govoru je predlagal brzojavni pozdrav prof. dr. Murku, ki ga je občinstvo sprejelo z živahnimi živjo-klici.

Andreju Boletu

Zastal je dih tvojim najdražjim in prijatelji nismo mogli doumeti grozne resnice, ki je tako nepričakovano padla med nas. Neizprosni in kruti usodi, ki nikdar ne izbira, se je zahotelo iztrgati iz tihega družinskega življenja dobrega moža, skrbnega rednika in tateka. Zajokala so jim srca v neizmerni žalosti in nam vsem krvavi srce ob misli, da si odšel v neznano in da, ni več povratka zate, Andrej.

Skrnomu je bilo tvoje življenje. Ljubil si lepo slovensko pesem in hosto, v kateri si prebil marsikatero prosto uro, ko si čakal na divjačino. In zdaj si moral oditi v večna lovišča, Andrej! Ni se ti izpolnila srčna želja, da bi videl svojo rodno zemljo svobodno. Prehitro si nas zapustil! Zalostno je palopala črna zastava na glavni carinarnici, ko so te poslednjič peljali mimo nje. Kako priljubljen si bil, je jasno pričala množica, ki te je spremljala na tvoji zadnji poti. Šele zdaj, ko si za zmerom odšel od nas, se zavedamo Planinci, kaj smo s teboj izgubili. Bil si nam najboljši prijatelj in svetovalec, siromaku je bila tvoja roka vedno odprta, saj si dobro poznal trpljenje in bedo tega obmejnega ljudstva, med katerim si preživel toliko let in brateko delil z njim veselje in žalost.

Pretesen je tvoj poslednji domet Andrej, vendar počivaj v miru v svobodni grudi, ki si jo tako ljubil. Tvoji otroci in mi vsi, ki žalujemo za teboj in ki poznamo tvoje ideje, se bomo borili zanje, dokler ne bomo zmagali!

M.

Ljubljana slavi prof. dr. Murka

Lepo uspela prireditev JČ lige na univerzi

V petek zvečer je priredila Jugoslov.-češkoslovaška liga v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi odlično uspelo proslavo 75-letnice velikega slavista univ. prof. dr. Matje Murka. Dvorana je bila temu primerno okrašena z zelenjem, na pročelnih stenah pa je visela slavljenceva slika, obdana s češkoslovaško in jugoslovansko zastavo in simbolično ozaljšana z lovorjavin vencem slave.

Ze malo pred 18. uro se je dvorana do dobrega napolnila. Zbrali so se najuglednejši predstavitelji ljubljanske družbe. Ban dr. Natlačen je delegiral kot svojega zastopnika prosvetnega načelnika prof. Jošipa Breznika, osebno je prisel poveljnik dravske divizije general Nedeljković z gospos in z generalom Jovanovićem, polkovnikom Kellerjem in še z nekaterimi častniki, mestnega župana g. Adlešiča je zastopal mestni kulturni referent prof. dr. Mole, obenem predsednik Društva prijateljev poljskega naroda, univerzitetno oblatni profesor dr. M. Slavič in dekan filozof. fakultete dr. Milko Kos. Naj iz množice ostalih predstavitev omenimo še zastopnika apelacijskega sodišča dr. Juvanca, predsednika notarske zbornice dr. Zirovnika, prvega podstarostu Sokola kralj. Jugoslavije E. L. Gang'la, intendanta Nar. gledališča in predsednika Francoskega inštituta pesnika Otona Zupaničiča, vseučilišne profesorje dr. M. Dolenc, dr. Grivca, dr. Kidriča, dr. Krála, dr. Lapajnet, Maklečeva, dr. Radojčiča, dr. Polca, dr. M. Škerjca in dr. Stevilno so bila zastopana razna kulturna društva, zlasti slo-

vanske organizacije. Tako je Rusko Matično zastopal njen predsednik univ. prof. dr. E. Spektoršij, Češko obec preds. Ryska, Jugoslov. - bolgarsko ligo Rasto Pustoslavšek. Navzoči so bili nadalje predsednik Angleškega društva dr. F. Majaron, ravnatelj Franc. inštituta Jean Lacroix, zastopnik ZKD dr. Boris Puc, podpredsednik Branibora prof. dr. M. Gorjanc, gimn. direktor dr. J. Lokar, slovničar prof. Anton Breznik, ravnatelj študijske knjižnice dr. J. Šleinger. Številno so bile zastopane tudi ženske organizacije, predvsem Kojo jugoslovanskih sester. V častnem številu se je udeležila proslave akademska mladina. Samo ob sebi se uide, da je bil v velikem številu zastopan odbor tukajšnje Jugoslov. češkoslovaške lige. Rodbino slavljence sta zastopala oba v Ljubljani živeča sinova, doc. dr. Vladimir in odvet. koncipijent dr. Ivo Murko.

Proslavo je otvoril predsednik JČ lige dr. Egon Starč, ki je predvsem pozdravil predstavitelje oblasti in društev in nato podal splošen oris delovanja prof. dr. Murka, proslavljajoč v njem zlasti velikega slavista in širokopoteznega organizatorja slovanskih stikov. Po tej uvodni besedi je izprečeval v imenu zadržanega rektorja dekan filozofske fakultete prof. dr. Milko Kos in izrazil slavljencu priznanje slovenske univerze, s katero prof. Murko ni spojen po službi, marveč po duhu. Univerza ga šteje med svoje najzaslužnejše prijatelje in posredovalce med njenim znanstvenim delom in tujim znanstvenim svetom. Nato je v imenu češkoslovaške republike izpregovoril njen ljubljanski konzul S. Mičnovský, ki je predvsem poudaril slovanski značaj Prage in hvalečnost Čehov do slavljence, ki je češkoslovaški metropoli v nemali meri pripomogel do njenega vplivnega mesta v slovanskem kulturnem svetu.

Vsi govori so bili sprejeti z navdušenim pritrjevanjem in z vzkliki simpatij do slavljence.

Nato je imel doc. dr. Václav Burian, prizadeveni raziskovalec češkoslov.-jugoslov. stikov in dolgoletni lektor češkega

je spet hitela starica in potem prišla še enkrat in ga pričela učiti.

Ze je njegova vroča kri vzkipela. Materi ni rekel besedice, a dvignil je venec in ga treščil ob zid, da se je cvetje usulo po tleh.

— Moj bog, kaj si naredil? Zakaj si tako divji, sin moj?

Verovšek je bilo že naslednji trenutek žal. Nasmehnil se je in objel mamo:

— Mati, saj me poznate! Ne jezite se! Zakaj me niste pustili v miru, ko sem pričel delati?

In spet je letal vajenec po mestu okoli vrtnarjev, da je dobil še nekaj cvetja, saj se je več rož usulo, ko je priletel venec v zid.

Zdaj je imel umetnik mir in naredil je lep venec, ki ga je bila še njegova mama sama vesela:

— Tone, sin moj! Tudi meni ga moram splesti samo ti, ko me ne bo več! Verovšek se ji je žalostno nasmehnil.

Kakor vsi slovenski umetniki, je bil tudi Verovšek vedno v gmotnih stiskah.

Primerilo se je, da je praznoval jubilej. Gledališče je bilo razprodano. Publika je bila vsa navdušena.

In tedaj je prejel umetnik na odru lovorjave venec. Letnica sredi venca se je bleščala vsa zlata, bila je iz samih cekinov.

Umetnik je prišel v svojo garderobo, položil venec na mizo in čakal na drugi nastop.

Tedaj nekdo potrka.

— Naprej!

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

zvzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prirodne **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. skrbnje št. br. 15.435 od 25. V. 1935.

Gustav Strniša:

Zgodbe o Verovšku

Pozabljena je ostala letos obletnica rojstva velikega in že dolgo pokojnega slovenskega igralca. 18. januarja je minilo 70 let, kar se je v Ljubljani rodil Anton Verovšek. Umrle je 20. decembra 1914. Naslednje zgodbe naj obudijo spomin na najpogostejšega našega igralca.

V pritlični sobi Narodnega gledališča, kjer smo imeli včasih bralne vaje, je dolgo časa visel na steni zaprašen lovorjavec venec.

Očka Danilo je bil nekega dne dobre volje, pokazal mi ga je in dejal: — Kadar pogledam ta le venec, se spomnim ranjakega tovariša Verovška. Nek igralec je pustil to zelenje na steni, kjer se prasi že leta in leta. Pa je ranjaki Tone pri neki predstavi imel velik uspeh, a nihče se ni spomnil, da bi mu poklonil kak cvet. Tisti večer je res dobro igral, a bil je tako nataknjen, da so se ga mlajši tovariši kar bali. Jaz sem snel ta venec, ga očistil prahu, pritrdil nanj neko svojo staro pentljo in ga nesel za oder, kjer sem ga v poltemi izročil slugi, češ, naj ga takoj po končanem dejanju nese na oder gospodu Verovšku, ker ga je pravkar nekdo zanj prinesel. Sluga ni opazil prevare. Ko se je dejanje končalo, se je pojavil pred Verovškom in mu izročil venec, ki ga je umetnik sprejel in se kislno smehljaj, saj ga je takoj spoznal. Ko pa je

prišel za oder, je pograbil slugo za ušesa kakor paglavca:

— Ti vražji fičafaj, kdo ti je dal to staro metlo?

— I, gospod Danilo.

— Da bi ga strelal!

Ze je stekel v mojo garderobo, odkoder sem jo še pravočasno odkuril, ker sem na srečo tisti večer svojo vlogo že odigral.

★

Verovšek je bil izkušen vrtnar. Ze ko je bil priznan gledališki umetnik, ga je nekega dne zaprosila njegova mati:

— Zima je in težko smo si preskrbeli cvetja. Jutri bo posebno slovesen pogreb, ker je umel bogati tvorničar N. Bojim se, da bi pomočnik ne naredil dovolj krasnega venca, saj veš, kako so rože drage! Tone, stori mi uslugo, spleti ga ti! Zavoljo mene to naredi!

Ranjki Verovšek je bil tudi v vrtnarstvu pravi umetnik, znal je plesti take vence, kot tedaj malokdo. Svoji mami ni mogel odreči nobene prošnje, ker jo je imel zelo rad. Ker ga je prosila, ji je hotel takoj ustreči in pričel je sestavljati venec.

— Tone, pa tegale ne pozabi! Malo takegale zelenja daj zraven! Je hitela skrbna mamica.

— Bom, mama, bom! Saj vem, kako se taki reči streže!

— Tone, pa na tole bi te opozorila,

kaj! — ga zavrne igralec, ko opazi v dečkovi roki račun.

Umetnik hodi po sobi in memorira vlogo. Vajenec nekaj časa čaka, a potem tiho odide, boječ se, da bi igralca ne ujezil in ne užalil.

Ko je prihodnji dan šel Verovšek mimo tiste trgovine, je stal gospodar na pragu in se smehljaj.

— Veselo novo leto! zavpije igralec in mu proži roko.

— Tone, tudi jaz tebi! Tisti računček za rekele bom pa črtal. Nekaj mora biti za novo leto!

Verovšek se zasmije, pogleda v trgovino in ukaže pomočniku:

— Ti fant za pultom! Vidim, da ni-maš dela. Za rekele že imam, a gospod pravi, da mora Verovšek imeti tudi za hlače, kar brž odreži!

— Pa odreži! — se zahajlja gospodar na ves glas.

★

Nekega dne je šel Tone z Otonom Zupaničičem po Tivoliju. Srečata majhnega čevljarskega vajenca, ki je s čevlji na rami prižvižgal po cesti. Ko zagleda Verovška, zardi in se ustavi pred njim:

— Oh, gospod Verovšek, kako ste sinoči lepo igrali!

— Ali res, fantiček? Ti je bilo zelo všeč?

— Ne morem vam povedati, kako! Vzdihne vajenec in strmi vanj.

— Me veseli, fant moj! Le pridno obiskuj gledališče! — in ga pogladi po glavi.

Kakor sem čul, je nato dejal Zupaničič, da ga je kritika teh malih vedno najbolj veselila in ji je bolj vesel kakor vsem tiskanim pohvalam.

Preko 10.000
zdravniških
priznanj!

Serravallo železnato
KINA-VINO

ZA OKREPITEV SLABOTNIH, SLABOKRVIH IN REKONVALESCENTOV,
Izvrsten okus
Dobiva se v vseh lekarnah po naslednjih cenah:
Hrška steklenica 77.— Din, polilirska Din 48.—, čettilirska Din 32.—
Reg. Sp. br. 3200 od 24. II. 1935.

Domače vesti

Najnovejša številka

ilustrirane tedenske revije za pouk in zabavo »ZIVLJENJE IN SVET«, ki izhaja kot priloga ponedeljskega »Jutra«, vsebuje naslednje zanimivosti:

Ladja v dalji (naslovna slika)
Žrtve žareče smrti (tragična usoda zdravnikov, ki so jih umorili roentgenski žarki — s slikami)

Kako strašna slepota je človeka (velikanska gmotna škoda, ki jo povzroča vojna)

Falšifikat Strossmayerjevega govora (zoper dogmo o nezmotljivosti pappe)

Američan o sovražnostih v Abesiniji (zakaj uspeva italijanska akcija v Africi — s slikami)

Sv. oče Salama (zanimiv abesinski svetnik)

Rudarski film (o šlezjskem rudarstvu)

Pastir (nadaljevanje povesti Ivana Potrča)

Pomlad prihaja (slika)

Knjžni škorpjon (važen članek za vse ljubitelje knjig in knjižničarje — s sliko)

Pogled v tretje carstvo (nadaljevanje potopisa Lav. Strune — s sliko)

Koncert (slika)

Anton Foerster (spominjski članek priamarija dr. Fr. Gostia ob desetletnici smrti našega zaslužnega glasbenika — s sliko)

Ozka ulica (slika)

Iz praktične medicine (sveže rane — Kihalni prašek za zdravje — Kako naj se razvija dojenček)

Iz literarnega sveta (Mednarodni konkurz za knjigo o boljševisizmu — Miokiewicz dom)

Novo knjige in revije

Umetnica (slika)

Samota (slika)

Radio (najnovejša vesti)

Tehnični obzorik (zadnje novosti)

Filatelija (nove znamke)

Praktične novote (važno za gospodinjice)

Šah

Za bistro glave

Nekaj za vse

»ZIVLJENJE IN SVET« izhaja kot redna priloga ponedeljskega »Jutra« in stane skupno samo 4.— Din, po pošti oziroma po raznašalcih 5.— Din mesečno.

Nacionalna ura radia, Jutri v ponedeljek ob 19.30 bo predaval novinar Tone Gmajner o slovenskih upornikih med svetovno vojno.

Predavanja ZKD. Pri Sokolu v Podbrezju bo predaval danes ob 3. popoldne g. Viktor Pirnat o temi »Potovanje s »Kraljico Marijo« (francoska Rivijera, Marseille in Barcelona). Pri Sokolu v Grosuplju predava danes ob 10. dopoldne g. Lenard Frido o temi: Pravilna s. ditev in nadaljnja vzgoja sadnega drevja po saditvi. Predavanje spremljajo skop. tične slike. Pri okrožnem prosvetnem odboru ZKD v Kočevju bo predaval danes ob 11. dopoldne g. inž. Jože Rus o temi: Človek in stroj.

Osejte si kolesa pri znani TVRDKI

IVAN JAX IN SIN

Ljubljana — Gosposvetska cesta 2.

Cena od 850 Din naprej

* Weekend vlak iz Čekoslovaške in Avstrije za obisk naših obmorskih letov. Predstavnik Jugoslovensko-česko-slovaške lige in primorskih turističnih ustanov so se vrnili s turneje po česko-slovaški, ki je trajala 20 dni. Naši ekskurzisti so stopili v zvezo s českoslovaškimi turističnimi funkcionarji in priredili so številna predavanja da bi povečali zanimanje českoslovaške javnosti za naš Jadransko. Sporočilo jim je bilo, da bo česko-slovaški turistični urad organiziral že 15. aprila prvi weekend vlak za obisk J. adrana. Takih vlakov bo prišlo letos iz Č. slovaške na naš Jadransko 20 in mo. ramo tako računati najmanj s 15.000 izletniki. Vlak bodo prihajali vsak teden in potniki bodo ostali pri nas kakih 8 dni. Razsti se bodo po raznih letoviščih. Po. dobni weekend vlaki so bili lani organizirani z Dunaja za Sušak. Avstrijski weekend vlaki bodo vozili tudi letos.

ZA VELIKONOČ

so ravnokar prispeli krasni vzorci za zavese v indanthren barvah.

ROBERT GOLI

Ljubljana, Selenburgova ulica 3.

* Knjiga »Brzjav in telefon«, I. del. Priročno navodilo za Morsejev brzjav (galvanske baterije, sekundarne baterije, pomožne aparate, gradnjo brzjavnih vodov in katalski brzjav se dobi po ceni 42 Din v vseh knjigarnah in pri izdajatelju knjige Janezu Napotniku, glavni telegraf, Ljubljana 1.

* Motorni vlak na progi Banjaluka—Sunja. Naposled je le rešeno vprašanje uvedbe motornih vlakov na progi Banjaluka—Sunja. Danes bo začetek motornega prometa. Z uvedbo motornih vlakov na tej progi bo v gospodarskem in turističnem pogledu Banjaluka z okolico dosti pridobila. Motorni vlaki bodo ustvarili posebno dobro zvezo Banjaluke z Zagrebom in Beogradom.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« v Šiški. — Telefon 33-87

JAN KIEPURA poje v nepozabnem filmu

Ljubimec vseh žena

OSTALI: Lien Deyers, Inge List, Theo Ling.

V dopolnilo Paramountov zvočni teden.

Predstave v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. v ponedeljek ob 8. uri

Rezervirajte vstopnice telefonično. 33-87

V nedeljo ob 11. uri dopolnilni film: LJUBEZEN V TROJE.

Vstopnina Din 3.—, otroci Din 2.50.

V torek: ZMAGOVALEC SRCA

Carl L. Diehl.

* Enodnevni čebelarški tečaj za začetnike v čebelarstvu bo na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu v torek 24. t. m. Tečaj bo teoretičen in praktičen in se bo vršil od 8. do 12. in od 14. do 18. ur.

* Službeni list državne banovine od 21. t. m. objavlja pravilnik o finančnem poslovanju v občinah, objave o pobiranju občinskih davčnin ter razne izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev.

Pri gihtu, sladkorni bolezni in zaprtju

poskusite znamenito Rogaske mineralno vodo »Donata« vrelca.

Vprašajte Vašega zdravnika!

Reg. pod br. 33555

* Naselitev Medmurovcv v Sremsu. Že več let se vršijo v Sremsu razne kolonizacije, zdaj pa je bila uvedena tudi akcija da bi se tam naselilo več kmetijskih družin iz Medmurja. V okolici šida proučuje razmere posebna komisija gospodarske zadruge iz Čakovca. Člani te komisije so si ogledali kraje, ki pridejo v poštev za naselitve medmurskih kmetov. S cenami zemljišč so zadovoljni. Po izjavi članov komisije se namerjajo naseliti v Sremsu še letos okrog 30 medmurskih družin, ki štejejo okrog 120 članov.

* Turistična zveza zetske banovine. Pri mestnem poglavarstvu v Dubrovniku se je vršila konferenca predstavnikov gospodarskih in turističnih ustanov, na kateri se je razpravljalo o ustanovitvi turistične zveze za zetsko banovino. Načrt pravilnika je bil sprejet z dodatkom, naj bi se v turistično zvezo zetske banovine včlanile tudi nekatere turistične organizacije iz Dubrovnika.

* Smrt pionirja našega filma. V Zagrebu je umrl poslovođa laboratorija Šole narodnega zdravja in filmskega podjetja Zora, 56 letni Anato Bazarov, ki si je pridobil za razvoj naše domače filmske industrije velike zasuge. Po pravici ga prištevamo med pionirje našega filma. Za šolo narodnega zdravja so se postavili pod njegovim vodstvom mnogo lepih kulturnih filmov.

Pri zapeki, lenivem črevesju, odvisni želodčni kislini in zastoj žolča pomaga naravna

FRANZ-JOSEFOVA grenčica.

Ogl. reg. št. 15455/35

* Vinski sejm v Slovenskih Konjicah. V vinorodnih Slov. Konjicah bo otvorila danes vinska razstava, združena z velikim vinskim sejmom, ki bo gotovo privabil veliko število občinstva, med katerim ne bo manjkalo tudi resnih kupcev. Še vsi vinski sejmi, odnosno razstave v Slov. Konjicah so se dobro obnesle. Razstava je tudi to pot strokovnjaško organizirana in bo na razpolago najplemenitejša kapljica, ki jo rode sončne gorice pod zelenim Pohorjem. Svečana otvoritev razstave in sejma bo po zastopniku banske uprave ob 9. v dvorani Okrajne hranilnice v Konjicah. Po otvoritvi razstave bo v istih prostorih strokovno vinarstvo predavalo. Predaval bo zastopnik strokovnjak kmetijskega oddelka banske uprave v Ljubljani. Razstava bo odprta do 25. t. m.

* Za veliko noč pocieni v Šibenik in Split. Kdor želi velikonočne praznike preživeti na našem Jadranu, naj se takoj prijavi pri »Putnik« v Ljubljani za izlet v Šibenik in Split. Cena izleta t. j. vožnja z brzavnikom, oskrba, izlet k slapovom Krke in v Zlarin je 625 Din za osebo. Prijave do 6. aprila. Odhod iz Ljubljane 10. aprila z brzavnikom ob 20. uri.

* Tovarna JÖS. REICH sprejema mehko in skrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.

* Novi grobovi. V Kranju je umrla gospa Alojzija Florjančičeva, soproga uradnika finančne kontrole v pokopju. Pokopali so jo večeraj popoldne. — V Štepanji vasi so večeraj pokopali g. arhitekta Adama Jos. Kosina, strica uglednega ljubljanskega trgovca gosp. Igu. Voka. Položili so ga v rodniško grobnico. — Iz ljubljanske bolnišnice bodo danes ob 15. spremiti gospo Josipino Goršičevo, Soko! Il. poziva članstvo in narasčel, da se udeležita pogreba blage gospe, ki je bila mati a. načelnice Goršičeve. — Pokojnim blag spomin, žalujotim naše iskreno sožalje!

* Ciril Metodova družba je izdala za veliko noč šest vrst razglednic. Razglednice se dobe v vseh trgovinah in trafikah. Cena enemu kosu 1 Din. Trgovci dobe primeren popust.

Dr. Andrej Drušković

naznanja otvoritev svoje advokatske pisarne v Ljubljani, Pražakova ulica 8

* Nova postaja Podboršt. Danes se odpre postaja Podboršt na progi Ljubljana—Kamnik za promet potnikov in prtljage.

* Cigarete Ibar so prišle v promet v zavojčkih po 20 kosov. Zavojček stane 5 Din. Z uvedbo takšnega pakiranja je monopol. aka uprava ustregla željam mnogih kadilcev ibarskih cigaret, ki so jih do sedaj morali kupovati posamič ali pa v škatlah po 100.

* Najstarejše gledališče na Balkanu in v vsej centralni Evropi je ono, ki je bilo pred 325 leti zgrajeno v Hvaru Hvarani, ki bivažo v Zagrebu, so večeraj proslavili 325 letnico hvarskega gledališča. Vseučiliški profesor dr. Grga Novak je orisal zgodovino te kulturne ustanove, po njegovem govoru pa so se vrstile razne pevске in glasbene točke ter recitacije.

Dne 7. in 8. aprila t. l. se bo vršilo I. žrebanje novega 32. kola drž. raz. loterije, ki vsebuje tudi tokrat za današnje razmere prav ogromno število dobitkov, skupaj 64 MILIJONOV IN 320.000 DINARJEV.

Ob tej priliki opozarjamo naše enj. čitatelje na prilogo znane glavne kolekture drž. raz. loterije A. Rein in drug Zagreb, Gajeva ulica 8 in ilica 15, ki je priložena naši današnjaki.

Dolgoletno vzor in nad vse korektno in solidno poslovanje te kolekture je tako zelo znano vsji naši javnosti, da jo smoremo tudi mi s svoje strani priporočiti našim čitateljem.

* Islet v Južno Srbijo priredi društvo »Frška gorac« v Novem Sadu od 19. do 26. aprila. Cena izleta je 420 Din za osebo. Informacije in programe dobite pri »Putnik« v Ljubljani za nebotičnikom. Prijave se sprejemajo do 10. aprila.

* Vstopnice za olimpiado v Berlinu. Kdor želi dobiti še kako mesto v stadionu in v drugih prostorih za olimpijske igre in tekme v Berlinu avgusta letos, naj si takoj preskrbi in rezervira vstopnico pri »Putnik« v Ljubljani. Za otvoritev svečanosti je še nekaj sedežev druge vrste prostih.

* Lepo starost 111 let je dočkal Todor Gjurič v Gornjem Milanovcu. Pred kakimi 60 leti je pobežnil iz svojega rojstnega kraja v Sandžaku. Oddelje živi v Gornjem Milanovcu in uživa tam velik ugled. V visoki starosti je obrnil dober spomin in zna zanimivo pripovedovati celo o burnih dogodkih iz svoje mladosti.

Najlepši plašči za dame „PAULIN“ LJUBLJANA, ZVEZDA

* Krvav boj za zemljo. Med priseljenci Ornogorci in arnavskimi domačini v vasi Smirni v gujilanski okolici je prišlo do hudega spopada. Ornogorski priseljenci Gokovič je obdelal kos ledine, katero smatrajo arnavski vaščani za občinski last. Da bi se zadeva rešila, je Gokovič naprosil agrarno poverjenstvo v Skoplju, da bi poslal v Smirno komisijo, ki naj bi na licu mesta ugotovila, komu pripada zemljišče. Komisija je prišla. Arnavi pa so mislili, da hoče svet prisoditi Gokoviču, in nikakor se niso dali prepričati, da gre le za preiskavo. Napadli so Gokoviča in še nekatere druge priseljence. Med napadalcii je bil tudi sam vaški župan. V silobranu je Gokovič streljal in ranil župana. Ko se je župan zgrudil, so vsi Arnavti navali na Gokoviča in ga ubili. V nevarnosti so bili tudi člani komisije, dokler niso prišli orožniki.

* Pri saprtju. motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega Franc Jožefove grenčice.

Negujte svoje noge

Največji napor pri Vašem vsakdanjem opravilu morajo prenašati Vaše noge.

Zdrave noge so pogoj za uspešno delo. Ne zanemarite svojih nog, da boste tudi v pozni starosti lahko hodili brez palice.

Posvetite jim vsaj toliko pažnje kot oostlim delom telesa.

Obiščite našo pedikuro

V posebej za to pripravljeni kopeli Vam osvežimo noge.

Odstranimo brez bolečin kurja očesa in debelo kožo.

Postrižemo Vam zarastle nohte.

Pedikiranje stane Din 6.—

Proti utrujenosti in za boljšo cirkulacijo krvi Vam priporočamo strokovnjaško masiranje nog.

Masaža nog stane Din 4.—

Posetite nas, prepičate se sami!

BATA Ljubljana, Selenburgova 7.

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21—24

DANES ob 3., 5., 7.15 in 9.15 uri

premiera sijajne komedije ADELA SANDROCK - LUCY ENGLISH V

BORBA Z ZMAJEM

J URI nepretrganega smeha in grohota.

FILM, KI JE V INOZEMSTVU DOSEGEL REKORDNI USPEH.

Film, katerega priporočamo vsem, ki trpe na slabem razpoloženju.

SMEH GROHOT SMEH

Rezervirajte vstopnice Predprodaja od 11. do pol 13. ure

* Blaznej je ubil svojega sotrpina. V nemirnem oddelku beogradske umobolnice, kjer ni postelj, ker bi jih nevarni bolniki razdejali, in kjer spijo vsi bolniki na slamnicah, ki jih zvečer prinese v soto, sta se ono noč sprla umobolni učitelj Kaludjerović in njegov sotrpin kmet Nikolič. Učitelj je kmata nekajkrat sunil z nogo v trebuh s toliko silo, da mu je hudo poškodoval čreva. Nikolič je poškodbam podlegel, umobolni ubijalec pa je pozneje izjavil, da je ocvul Nikolčica, ker je hotel leči na njegovo mesto.

* Krvava zakonska tragedija se je odigrala v Ivaničgradu. Usluženec občinskega trošarinskega urada Franjo Hajdina je zvečer, ko se je nepricakovano vrnil domov, zatekel svojo ženo, ko se je baš pristočno posvajala od 25 letnega elektro. monterja Frana Dukića. Hajdina je že dolgo sumničl svojo ženo, da ima razmerje z mladim monterjem, in, ko je na oba naletel, je srdit potegnil revolver, nevarno ranil Dukića, potem pa usmrtil svojo ženo. Po krvavem dejanju se je podal na orožniško postajo ter izjavil, da je storil vse v velikem razburjenju in deloma tudi v samoočrambi, ker je tudi monter Dukić ob njegovem prihodu potegnil iz žepa samokres.

SALON ZA STEZNIKE

in nederčke

A. HUTTER

Gajeva ul. 3/II

se pripravljajo enj damam.

* Bolezni kože. Tvorci, lišaji, mozolji, ogrdi, prišči, rdečica, rumenkasta krhka koža in drugi neugodni kožni pojavi imajo svoj izvor največkrat v slabi sestavi krvi, v prebavnih motnjah, obolenju jeter in zaprtju. Ako torej hočete imeti mladostno lepo, zdravo polt, je potrebno predvsem očistiti notranje organe. Od tega je namreč odvisna čistost kože, a s tem tudi zunanost. Lice je ogledalo notranjih organov, in če so ti v redu, prihaja to tudi na zunanjo od izraza. Nezdav, rumenkast in sivkasto upadel obraz kakor tudi drugi nečisti pojavi na koži nastanejo zaradi nereda, ki ga povzroča črevesni plini, zaprtje itd. Te nevsččnosti je treba odstraniti s pomočjo zdraviljenja s čajem Planinka. Ker prihajajo torej bolezni kože iz notranjosti, ne zadostuje samo zunanje čiščenje kože, temveč je potrebno odstraniti motnje v prebavi z rednim pitjem čaja Planinka. Da se doseže redno delovanje prebave, da se izločijo in odstranijo strupi iz telesa, se priporoča tudi zdravim osebam, da se na pomlad podvržejo 6 do 12 tedenskemu zdravljenju s čajem Planinka. Boljše in odpornejše zdravje, sveži izgled, moč in volja za življenje se dosežejo s smotrenim pitjem čaja Planinka. Reg. S. 529-36.

Prisni zdravstveni liker

FLORIAN

po receptu g. E. Kavčiča,

priznanu najboljšo sredstvo proti slabosti, prehladu, pomanjkanju teka,

dobavlja edino

veležgarnja in rastl. destilacija

FRANC ZALETEL

št. Vid nad Ljubljano

* Krajevni lekšikon za dravsko banovino. Izdaja tega lekšikona se je morala spet odložiti, ker se bodo po izjavi banske uprave prav v naslednjih mesecih izvršile še nadaljnje komasacije in prekomasacije občin in tudi srezov. Delo, ki to po svoji vsebini in obsegu imelo trajno in zanesljivo vrednost, bi bilo nepopolno, odnosno bi se morajo z dodatki izpopolniti, kar bi pa znatno zmanjšalo in omejilo njegovo priročnost. Uprava je mnenja, da bodo naročniki tega dela bolj zadovoljni, če dobe v vsakem oziru dovršen in zanesljiv lekšikon kakor pa nepopolnega, zato naj naročniki še nekaj časa potrpel.

* Motite se. . . ako mislite, da ste storili vse, če na zunanjo očistite svoje zobe s karkoli na zobno kemijo. Bolj važno je kar pravilno zobni kmen, ki tiči na zobeh, a to se doseže z zobno kremo Sargovim Kalodontom, ki ima v sebi učinkoviti dodatek sulfocloroleata dra. Brünlicova. S tem odpravite polagoma, vendar zanesljivo zobni kamen in preprečite, da se ne naredi drug. Za izpiranje in razkuževanje ustna voda Kalodont.

* Slabe, slabokrvne in okrepitve potrebnega čitalce opozarjamo, da se slovito kitajsko vino z železom, o katerem se je že preko 10.000 zdravnikov izjavilo pohvalno, dobi v vseh lekarnah.

* Eno srce — ena radenska.

Z Jesenic

* Krajevna protituberkulozna liga na Jesenicah bo imela letni občni zbor v četrtek 26. t. m. ob pol 19. v narodni šoli. Po več običajnega dnevnega reda bodo še sklepanje o izpremembi pravil in volitve odbora.

* Kino Radio bo predvajal danes ob 3. in 8. zvečer vefilim »Casanova XX. stoletja«. Med dodatki tudi kulturni film »Pustolovčina male opice«. Sledi za praznik sovjetski film »Samac«.

Iz Ljubljane

ZAHVALA

Odbora šentpeterskih CM podružnic si štejeja v prijetno dolžnost, da se ob tako lepo uspeši završitvi proslave 50-letnega jubileja najiskrenejše zahvalita vsem, ki so pripomogli do tako lepega uspeha. Posebno zahvalo pa izrekamo častiti ge. dvorni dami Frani dr. Tavčarjevi, ki je oskrbela jubilejnemu večeru najvišje pokroviteljstvo Nj. Vel. kraljice Marije, ter osebno počastila slavnostni koncert. Iskrena zahvala g. polkovniku dr. Bircaninu, upravniku vojne bolnice, ki je zastopal visoko pokroviteljstvo, dalje zastopniku banske uprave g. Josipu Brezniku, zastopniku mestne občine g. dr. Ravniharju, g. narodnima poslancema Rajku Turku in dr. Riku Fuxu, zastopniku glavne CM družbe prvomestniku inž. Janku Mačkovačku, podružnici Glasbene Matice v Kranju za brežibno izvedbo koncerta ter vsem zastopnikom in zastopnicam vseh ljubljanskih CM podružnic, zastopnikom (cam) vseh narodnih, kulturnih, vtiških in karitativnih društev, našemu časopisu, marljivemu prireditelvenemu odboru ter vsem, ki ste s svojo udeležbo počastili jubilejno proslavo in s tem dokumentirali svoje priznanje plemenitemu delu za narodno obrambo.

Za odbora:

Predsednica: Milka Potočnikova

Predsednik: Viktor Rohrmann

Pomlad je tu!

Cenjene dame, potrudite se v modni salon

IVAN STEGNAR

STRITARJEVA ULICA,

ki Vam nudi veliko izbiro modernih

klobukov

po zmernih cenah.

u— V bratsko Bolgarijo! V dneih od 17. do 19. aprila t. l. se bodo vršile v Plovdivu velike pevске slavnosti v proslavo 40-letnice Plovdivskega pevškega društva, katerega soustanovitelj je bil tudi naš slovenski rojak, prof. Anton Bezenšek. Istočasno pa se bo v Plovdivu vršil tudi do sedaj največji bolgarski vzorčni velespejem, ki bo v celoti prikazal vse panoge bolgarskega narodnega gospodarstva. Da bi se oblik pevaških svečanosti in velespejma v Plovdivu ojašal, je sklenila Jugoslovensko-bolgarska liga v Ljubljani, da bo ob tej priliki priredila potovanje po Bolgariji, ki bi predvidoma trajalo 10—14 dni. Udeleženci tega potovanja bi obiskali Sofijo, Plovdiv, Staro Zagoro, Trnovo, Varno in na povratku event. Rileški samostan. Stroški tega potovanja so preračunani z vso oskrbo na Din 1300. Kdor želi videti in spoznati bratsko Bolgarijo ter se zanimati za potovanje, naj je najkasneje do 25. t. m. prijavi pri liginem tajniku g. V. Bučarju, Miklošičeva cesta 22 b/II, ki bo dal tudi vse potrebne informacije.

u— Angleško društvo opozarja na večer angleške narodne pesmi, ki ga bo priredilo jutri v ponedeljek ob 18. v Glasbeni Matici v Hutadovski dvorani. Mrs. Ethel Lewis bo pela angle

Naznanilo otvoritve

Cenj. občinstvu vladno naznanjam, da otvorim danes, v nedeljo 22. t. m. na Aleksandrovi cesti 5, v Ljubljani novo, moderno opremljeno gostilno, v kateri bom cenj. goste postregla z zajamčeno najboljšimi stajerskimi, dolenskim in dalmatinskimi vini ter s priznanimi dobri jedili po najnižjih cenah. — Za velik obisk in stalne družbe se priporoča.

MARIJA KMETIČ.

u—Perke in pevci Ljubljanskega Zvona, V ponedeljek 23. t. m. zvečer vaje celokupnega mešanega zbora. Ne zamudite je! P. u—Prošnja poštni upravi. Prijatelj lista nam piše: V soboto jutri dal zame na pošto dopisnico, s katero mi sporoča, da me bo zvečer čakal tam in tam. Toda to dopisnico sem prejel — v ponedeljek opoldne! Pa se mi v tem primeru ni morda prileglo, saj pošta dostavlja v ponedeljek. Kaj res ne bi bilo mogoče, da bi na Mirju vsaj ob sobotah dobivali pošto tudi popoldne, kakor jo dobivajo v sredini mesta vsak dan? Saj stanuje na »periferiji« vedno več takih Ljubljancov, ki niso ob nedeljah nič kaj radi dva dni brez pošte.

u—Na Smarjni gori se bo danes spet začela redna služba božja; vršila se bo vsako nedeljo in praznik dopoldne ob 10., le v primerih pravega slabega vremena je ne bo. To bo trajalo do pozne jeseni.

PROŠEK

desetletni, nenadkriljivi kakovosti, dobite pri stari vinarški trdki

PERO KOLIČ - Dubrovnik ustanovljeni l. 1877., a takisto tudi vse ostale vrste namiznih in desertnih vin. SKLADIŠČA: Beograd, — Zagreb — Praha. Cene solidne. Vzorci na zahtevo brezplačno.

u—Kikiriški zabavno veseloigro ponovno v šentjakobskem gledališču zadnjič danes zvečer ob 20.15. Kdor se hoče nasmajati nezgodni prof. Dericka, ki ga zvrnejo v morje njegovi jezi in osveti, naj poseti predstavo. Ker bo to poslednja uprizoritev te zabavne veseloigre, naj nihče ne zamudi prilike. Občinstvo naj kupi vstopnice že v prodaji v naprej. Pri predstavi sodelujejo Vera Subičeva, Grgurevičeva, Lavrič, Battelino in drugi.

Zvočni kino IDEAL
Ne zamudite prilike ogledati si premiero velfilma
Ciganska rapsodija
V glavni vlogi:
Charles Boyer — Loretta Young
Originalna ciganska godba!
Predstave danes ob 3., 5., 7., in 9.15.
Rezervirajte vstopnice!

u—Bencin je dražji. Med našimi avtomobilisti se je pojavila velika vznemirljivost zaradi nenadne občutne podražitve pogonskega goriva. Z večeršnjim dnevom se toči čisti bencin za 20 par dražje, ravno tako mešanica. Liter bencina stane sedaj na črpalni v Ljubljani 8.60 Din, mešanice pa 8.10 Din. Baje je povzročeno osnovano na dvigu svetovne cene. Ker je gorivo zaradi visoke trošarine in carine že itak drago, je pričakovati živahne reakcije od strani potrošnikov. Tukajšnji Autoklub se je že bavil z zadevo in bo skušal najti možnost, da obvaruje svoje člane pred škodo s tem, da se bo organizirala direktna dobava goriva iz inozemstva za člane kluba. Obstojne še neke druge možnosti in je verjetno, da bo vprašanje cen goriva, vsaj za člane kluba, zadovoljivo rešeno.

Dolenjske toplice
zopet otvorene. Predsezona, nizke pavšalne cene: 10 dni Din 600, 20 dni Din 1100.

u—Živahen ljubljanski trg. Sobotni trg je bil kljub zadnji desetini meseca prav živahen in obilo založen. Redkost je bil krompir kilekar, ki ga je kmetica iz soteske okolice prodajala po 2.50 na drobno. Zelenjave je bilo obilo. Nasip Sv. Petra pa se je večeraj spremenil v velik sejn. Pripeljalnih je bilo 96 voz krompirja iz gorenjskih krajev, zlasti od Kranja in Vodič, dalje iz Dolenjske in tudi izlanci so ga postavili nekaj na trg. Semenski je bil večeraj 0.90 Din kg, boljši celo 1.10 Din kg. Kupčije so bile dobre. Na Sv. Jakoba trgu je bil dovoz sadnih mladik izreden. Drevesničarji pa razpošljejo na razne kraje tudi veliko število mladik po pošti. Iz Dorfarjev gre letno okrog 10.000 mladik na vse strani.

Helene Pessl

podeljuje pri nas po svoji osebni asistentki
23. in 24. t. m.

BREZPLACEN PRAKTIČEN POUK

o modernem negovanju lepote in obraza

Prosim, da se pravočasno prijavite.

Drogerija

KANČ IVAN

Nebotičnik.

u—Kup ranjencev od blizu in daleč. V sprejemnem uradu bolnišnice so večeraj spet enkrat imeli precej živahen promet. Med ranjenci, ki so se morali zateči na kirurški oddelk za zdravniško pomoč, je bil tudi 23 letni visokošolec Pavel Verbič z Rimske ceste, ki ga je večeraj dopoldne nekdo udaril po obrazu, in pa 4 letni sinček mehaniškega mojstra Ladislava Anzelja iz Društvene ulice v Vodmatu, ki ga je bil na cesti pred hišo podrl neznan kolezar. Iz Puštal pri škofji Loki so pripeljali v bolnišnico 4 letnega sinčka čevljarskega mojstra Marjana Pušarja, ki je doma padel z mostova in dobil nevarne notranje poškodbe, s Travnika v Loškem potoku pa 25 letno delavko Marijo Keržetovo, ki si je bila ranila obe roki pri delu na cirkularni.

u—Slišali smo, da namerava za veliko noč avtobusna in izletniška pisarna M. Okorn, Ljubljana, Tyrševa cesta 2, privediti izlet v Padovo in Benetke, pa nas to izredno veseli, ker našega izleta z njegovim avtobusom na Dunaj zaradi prijetne in brze vožnje in udobnosti na potovanju ne moremo prehladiti in smo bili v vsakem pogledu jako zadovoljni. Seveda se bomo posebej no listi, ki teh lepih krajev in njihovih znamenitosti še nismo videli, zglasili tudi za to potovanje ter se priključili Okornovi ekspediciji. Nekaj dunajskih velesojmskih izletnikov.

u—Prof. dr. Alojz Zalokar je odpotoval in do preklica ne bo ordiniral.

NE POZABITE!?????

BURGIT OBLIZ

je najbolj zanesljiv za odstranitev kurjih oces Din 4.—dvojni Din 7.—za trdo kožo na podplatih Din 5.—
Od leta 1908 zak. zaščiten.

Iz Maribora

u—Primarij dr. Robič Abrahamovec. Večeraj je slavil 50-letnico rojstva odlični mariborski dermatolog in primarij mariborske splošne bolnišnice dr. Hugo Robič. Slavljencec je mariborski rojak in sin mnogozasluznega in dolgoletnega poslanca v avstrijskem in stajerskem deželnem zboru prof. Franca Robiča. Na graški univerzi je bil promoviran, »sub auspiciis« in je kmalu zaslovel kot najuglednejši dermatološki strokovnjak na Balkanu. Po prevratu je v zvezo organiziral dermatološki oddelk mariborske splošne bolnišnice in se živahno udejstvuje v strelskem in lovskem pokretu. Ob življenjskem jubileju odličnemu in uglednemu slavljencu naše najpriščajše čestitke!

u—Lepo uspeli večer britanske pesmi je bil v petek zvečer v Vesni. Predsednik angleškega kluba prof. dr. J. Kotnik je pri srčno pozdravil gđ. Ethel Lewisovo, ki je odpela razne škotske, irske, valeske in hebridejske narodne pesmi. Pred vsako pesmijo je dr. Kotnik razložil številnim navzočnim prijateljem angleške kulture vsebino pesmi. Nato je naš tenorist A. Zivko odpel nekaj pesmi in je sledilo izvajanje izbranih slovenskih pesmi po dvanajststorijske pevce dijakov pod vodstvom realčana T. Neraliča. O lepoti naše pesmi se je gđ. Lewisova izrazila zelo pohvalno.

SVARILLO!

Ker razširjajo zadnje čase znane osebe vedoma razne tendenciozne vesti o Kreditni zadruzi uslužbenecv drž. žel. v Mariboru in z namenom škodovati gospodarskemu interesu in ugledu ustanove in ker prigovarjajo vlagateljem, naj dvignejo svoje vloge in nagovarjajo članstvo naj odstopi, češ, da je v nevarnosti njihov vložen denar in da je politična oblast ustavila poslovanje Kreditne zadruge

svari in opozarja

Kreditna zadruga, da so vse te vesti neresnične in da je njihov namen škodovati gospodarskemu kreditu in ugledu zadruge.

Kreditna zadruga bo vsakogar, ki bi se nadalje širil take vesti, tožila. Prav tako pa bo tožila vse znane osebe, ki so te vesti širile, kakor tudi liste, ki so take vesti o Kreditni zadruzi objavili. Obenem prosi Kreditna zadruga vsakogar, ki bi slišal širiti o njej podobne neresnične vesti, naj prijavi dotične osebe Kreditni zadruzi.

Kreditna zadruga

uslužbenecv drž. žel. v Mariboru,
Tattenbachova ul. 7.

u—Veselo otroško popoldne priredi srečni odbor Rdečega križa mariborski dečki danes v nedeljo 22. t. m. ob 15. v dvorani Ljudske univerze. Učiteljici Leonida Ravterjeva in Miška Stupanova bosta pripovedovali pravljice, podpravnatelj Tujko-prometne zveze Adolf Pfeifer, in učitelj Fran Ramšak pa bosta zabavala deco s humorističnimi zgodbami in čaravnicami. Vstopnina 2 Din za deco, 4 Din za odrasle. Starše in vzgojitelje opozarjamo na to zanimivo prireditev.

u—Mariborsko društvo državnih upokojencev — razdelitev pisank. Ker smo in brezpogojno hočemo ostati še nadalje samostojno društvo, bomo tudi v bodoče imeli blagajniške prihranke, ki jih bomo razdeljevali med naše najbednejše člane. Prošnje za letošnje velikončne podpore naj reflektanti predložijo na posebnih obrazcih, ki se dobe na tajništvo, Vrbanova 59, najkasneje do 1. aprila.

BANKA BARUH

PARIS (9°) 11. RUE AUBER

Telef.: Opéra 98.15 — Telef.: Opéra 98.15
Naslov brzojavkam: Jugobaruč Paris 96
Banka jugoslovanskih izseljencev v Bel. giji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu. Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu. Vrš vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064.64 Bruxelles,
FRANCIJA: No. 1117.94 Paris
HOLANDIJA: No. 1458.65 Ned. Dienst
LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

naše čekovne nakaznice.

u—Mariborski ribiči so zborovali v petek zvečer pri Orku. Občnemu zboru je predsedoval predsednik prof. dr. Fludernik. Sledila so poročila marljivih funkcionarjev Ribarskega društva gg. Gajčka, Jugočiča in blagajnika Greinerja. Delovanje Ribarskega društva za prosep našega ribarstva je bilo tudi v pretekli poslovni dobi zelo uspešno. Pri volitvah je bil izvoljen doseganji odbor s predsednikom dr. Fludernikom in podpredsednikom dr. Dernovnikom.

u—Maribor v borbi proti jetiki. Zilava prizadevanja za pobijanje jetike v Mariboru so se razburla na petkovem občnem zboru tukajšnje Protituberkulozne lige. Občni zbor je vodil upokojeni sreski načelnik dr. Ipavc. Liga je posvetila glavno skrb protituberkuloznemu azilu, za katerega se je doslej nabralo 219.381 Din. Upati je, da bo Maribor že v doglednem času dobil to prepotrebno socialno ustanovo. Izbrpno sta poročala o lignem delovanju upravnih ekspoziture OUZD g. Stevanec in tajnik Ravter. Pri slučajnostih je priporočal ravnatelj dr. Tominec izpremembo lignih pravil po ljubljanskem vzorcu.

u—150.000 Din škodo trpi posestnik Alojzij Cerk na Bezeni pri Rušah, ki mu je ogenj upepelil vso domačijo. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Ruš, Bistrice in Studencev. Pri gašenju sta dobila gasilca Feliks Eigner iz Ruš in posestnik Alojzij Cerk nevarne opekline po rokah in nogah. Kako je ogenj nastal, še niso točno ugotovili.

u—Aretacija dejavanta. Mariborska policija je napravila večeraj dober plen. Aretirala je 22-letnega slugo Franja Poturico, ki je poneveril oglašnemu zavodu »Publicitas« 17.000 Din. Poturico so odpremili v Zagreb.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!
Čokolada od Mariborskega podjetja, ki se ukvarja s
čokoladno izdelavo od leta 1905 do 1932.

u—Tihotapska smola. Čuječi obmejni organi so zasačili v petek pomoči pri prestopu meje pet sumljivih možkih, ki so pri pozivu »stop« prišli bežati in pustili za seboj 25 kg. saharina. Na zemlji so bili vidni krvavi sledovi.

u—Slabomni pred sodniki. Pred malim kazenskim senatom okrožnega sodišča bi se moral večeraj zagovarjati 24-letni posestnik sin Martin Jerebič iz Gomilce, ki je 2. februarja z mesarskim nožem zaklal posestnika sina Franca Raščana. Pri obravnavi je dajal obtoženi Jerebič tako nejasne odgovore, da je poklical senatni predsednik sodnega zdravnika dr. Zorjana, ki je ugotovil, da se je Jerebič omarčil um, in se je radi tega razprava prekinila in preložila. Po izpovedbah raznih prič se je ugotovilo, da je slabomnost v rodu in da je bil obtoženi nekdanje v umobolnici.

u—Tovariši je zaklal. Mali kazenski senat je večeraj obsodil 26-letnega sedlarkega mojstra Gasperja Murka iz Sp. Jablanca na 5 let roboje in izgubo častnih državljanjskih pravic za dobo 3 let, ker je v noči 28. februarja v Sp. Jablanjski zabodl Martina Vuka. Pri obravnavi se je Murko zagovarjal z vinjenostjo in silobromom.

Iz Celja

u—Celjska podružnica »Merkurja«, društva trgovskih in privatnih nameštencev v Zagrebu, je imela v Narodnem domu občini zbor. Navzočen je bil tudi zastopnik centralne g. Bosak iz Zagreba. Predsednik celjske podružnice g. Kralj je v poročilu uprave orisal delovanje centralne, v kateri imajo pristajale plave liste veliko večino, se izrekel proti nameravanemu parceliranju bolniških blagajin in govoril o razmerah pri celjski podružnici, pri čemer je kritiziral delo podružnične pisarne in njenega vodje. Po živahni debati je g. Schönberger predlagal blagajniško poročilo, ki izkazuje 1247 Din primanjkljaja. Uprava je prejela razrešeno z vsemi glasovi proti glasu g. Reinprehta. Sledilo so tajne volitve upravnega in nadzornega odbora. Lista z nosilcem g. Kraljem je dobila 69 glasov in 4 mandate v upravnem odboru in 2 v nadzornem odboru, lista z nosilcem g. Vučurjem pa 58 glasov in 3 mandate v upravnem in 1 v nadzornem odboru. V upravnem odboru so izvoljeni s prve liste gg. Kralj, Himmer, Schuster in Vrečič, a z druge liste gg. Vučur, Telč in Reinprecht, nadzorni odbor pa s prve liste gg. Heller in Prelog, z druge liste pa g. Ristič.

u—Na vinski sejn v Dravljah, ki to 25. in 29. t. m., bo vozil oba dneva mestni avtobus iz Celja ob 7.45 in 14., iz Dramelj pa se bo vračal skozi St. Jurij v Celje ob 13. in zvečer na željo gostov. Oba dneva bo vozil avtobus iz St. Jurija ob juž. železnici ob 10. po prihodu vlaka. Za prireditev vlada živahno zanimanje.

LEPE SPOMENIKE
po nizki ceni dobavljiva
kamnosečstvo
KUNOVAR FRANJO,
LUJBLJANA
Zahtevajte album!

u—Zanimivo predavanje o arhitekturni rabi. Na ljudskem vseučilišču to predaval jutri ob 20. univ. prof. dr. Boris Zarnik iz Zagreba o arhitekturni rabi s posebnim osirom na Jugoslovane. Skioptične slike.

u—Tuje dete. Ljubljanska drama uprizori v torek ob 20. v celjskem gledališču komedijo »Tuje dete«. delo mladega slovenskega pisatelja Švarčina. Igna je lani prešla ruske meje in si zmagovito osvojila evropske in ameriške odre. Na programu so jo imeli tudi Beograd, Zagreb in Ljubljana. Zdal jo bomo videli še v Celju. Za uprizoritev vlada zelo veliko zanimanje. Predstava bo za abonma. Neabonenti naj pohitijo in si takoj natavijo vstopnice v Frajetlovi trafiki na Dečkovem trgu.

u—Meso se je podražilo. Združenje mesarjev in klošarjev v Celju sporoča: Zaradi podražitve kladne živine se bo od slej prodajalo v Celju volovsko meso po 8 do 10, kravje po 6 do 8, telečje po 10 do 12 Din za kg.

u—Zrtev napada. V Gračnici pri Rimskih Toplicah so Ivan Senica iz Senožet in Avgust Brenzovšek ter Franc Brinovšek iz Dolenje napadli 26-letnega dinarja Mihaela Zupanca iz Smarjete in ga hudo poškodovali. Zupanc se zdravi v bolnišnici.

Izpuščajte, prišče

kožne nečistosti
pri dojenčkih, otrocih in odraslih odstranjuje uspešno
BABYMIRA CREME
Dobiva se za ceno Din 10, v lekarnah in drogerijah

u—Umrla je v starosti 68 let ga. Marija Joštova, vdova Dolžanova, mati kleparkega mojstra in hišnega posestnika g. Franja Dolžana v Celju. Pogreb blage žene in srčno dobre matere bo danes ob 16.30 iz hiše žalosti. Za kresijo 7, na okoliško pokopališče. Bodi ji ohranjen trajen spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

u—O nesreči v Zavodni, katere žrtev je postal na Jožefovo sejmar in posestnik Anton Srebočan iz Zavodne smo pozneje izvedeli, da je Srebočan, ko je srečal mestni avtobus, zavozil preveč na desno. Pri tem je voz zadel v kup gramoz in se prevrnil. Zaboji so z voza padli na Srebočana in mu zlomili levo nogo. Mestni avtobus pa ni zadel v voz.

u—Nabavite si srečke za novo kolo razredne loterije v podružnici »Jutr«!
u—Kino Union, Danes ob 10. matineja. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.30 in 20.30 velfilmi »Kraljevski valček« in zvočni tehnik.

Iz Kamnika

u—Zopet pritožba. Nedavno smo poročali, da je občinski odbor ostavke odbornikov gg. dr. Vidica, Stergarja in Mächtiga kot neosnovane zavrnil. Proti tej odločbi so se omenjeni gospodje pritožili na sresko načelnost, ki je sedaj ugotovilo, da jih pri nerednostih, ki jih je našla revizija, ne zadene nobena krivda ter je ostavke sprejelo in jih razrešilo funkcij občinskih odbornikov. Odlok navaja, da so bili ti gospodje stalno v opoziciji in da so z ostavkami na najbolj viden način izrazili svoje nezadovoljstvo nad delovanjem občinskega odbora, s katerim na noben način niso mogli več sodelovati. Pri sestavljanju odloka je bilo očitno prezrt, da v letih 1930 in 1931, v katerih so bile ugotovljene največje nerednosti, ti gospodje niso bili v opoziciji. Na seji občinskega odbora, ki se je vršila v petek, je bilo sklenjeno, da se proti temu odloku sreskega načelnstva vloži tožba na upravno sodišče.

SADJARI!

Strajalni čas je za briganje z
ARBORINOM!
Zahtevajte se orig. zakonito zaščiten
Arborin.
»CHEMOTECNA«
Ljubljana, Mestni trg 10.

u—Proračun mestne občine na leto 1936-37 znaša 530.454 Din in je za okrog 6000 Din manjši od lanskega. Občinske doklade so letos znižane za 17 in znašajo le še 60 odstotkov.

u—Katastrska uprava se vrne v Kamnik, vendar za sedaj še nimamo pripravljene prostorov za nastanitev. Občini je stavljena naloga, da najkasneje do 15. maja najde primerne prostore. Zeteli bi bilo, da se katastrska uprava nastani v sredini mesta, kjer so tudi vsi drugi uradi, in ne kje na periferiji.

u—Zvočni kino Kamnik predvaja danes in jutri v ponedeljek film »Zmaga srca«. Kot predigra Foxov zvočni tehnik in Mickey miška.

Iz Trbovelj

u—Zadružna elektrarna, r. s. s. o. s. v Trbovljah, bo imela redni občni zbor v četrtek 26. t. m. ob 16. v prostorih g. Pobivarja na Vodah.

Iz življenja na deželi

BLED. Pripravljalni odbor podružnice Zveze absolutov kmetijskih šol za sres Radovljico vabi absolutce, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora, ki bo na praznik 25. t. m. ob 15. v hotelu »Homuc« v Podhomu tik železniške postaje. Vabijo se na to stanovsko kmečko zborovanje tudi kmetje iz našega sresa.

KRIZEVCI PRI LJUTOMERU. V mariborski bolnici je umrl g. Mirko Klanjšček, šolski upravitelj v Vučji vasi. Že več let je boledel na revmatizem in želodcu. V bolnišnici njegovo slabo srce ni preneslo bolečin in nastopila je smrt. Na pogrebu se je zbralo lepo število učiteljskega in ljutomerskega sresa, ki mu je bil pokojni več let društveni blagajnik. Ob grobu sta se od pokojnika poslovila g. Karbaš za učiteljsko društvo in g. Fran Cvetko. Pokojni je bil vzoren učiteljski tovariš, marljiv sadiar in vrtar za kar je dobil tudi priznanje banske uprave, dober čebelar, vzoren oče in zvest nacionalist. Bilo mu je le 45 let in je zapustil ženo z dvema nedolletnima otrokoma. — V nedeljo je bil pri nas velik zbor čebelarjev Murškega polja. Zbor je bil lepo obiskan že zato, ker so morali začeti domači čebelarji misliti po samoozbambi pred propadom zaradi prevelikega števila čebel, privoženih in ajdovo pašo. V tem smislu je bila resolucija odposlana na bansko upravo in Čebelarско društvo v Ljubljani. Resolucija zaslarko društvo v Ljubljani. Resolucija zaslarko društvo v Ljubljani. Resolucija zaslarko društvo v Ljubljani.

Točno plačaj »Jutru« naročnino
Varuj svojcem zavarovalnino

poslovlja g. Karbaš za učiteljsko društvo in g. Fran Cvetko. Pokojni je bil vzoren učiteljski tovariš, marljiv sadiar in vrtar za kar je dobil tudi priznanje banske uprave, dober čebelar, vzoren oče in zvest nacionalist. Bilo mu je le 45 let in je zapustil ženo z dvema nedolletnima otrokoma. — V nedeljo je bil pri nas velik zbor čebelarjev Murškega polja. Zbor je bil lepo obiskan že zato, ker so morali začeti domači čebelarji misliti po samoozbambi pred propadom zaradi prevelikega števila čebel, privoženih in ajdovo pašo. V tem smislu je bila resolucija odposlana na bansko upravo in Čebelarско društvo v Ljubljani. Resolucija zaslarko društvo v Ljubljani. Resolucija zaslarko društvo v Ljubljani. Resolucija zaslarko društvo v Ljubljani.

Nova tajna lepote:

PRENOVITEV POČRNELIH ZOB.

Tisoče oseb je opustilo neučinkovito metodo čiščenja in prevzelo čiščenje s KOLYNOSOM. Zadoštuje majhna količina Kolynosa na suhi četki. Takoj izginejo madeži, mikrobi, ki povzročajo kvarjenje, so takoj uničeni, a Vaši zobje se bleste kot biseri. Negujte svoje zobe s Kolynosom, in oni zadobe nov blesk in naravno belino, ki polepšuje Vaš nasmeh.

KOLYNOS PASTA ZA ZOB

DOM Dr. SEIDL
CRIVENICA
7 dnevno bivanje pavšalno
od 450 Din naprej.
Prospecte!

RIBNICA. Sokolski zvočni kino bo predvaja danes ob pol 4. popoldne in 8. zvečer zvočni film »Boler«. Dodatek nov Paromountov zvočni tehnik.

SEVNICA. Zvočni kino bo predvaja danes velfilmi »Pesem zatec«. Glavno vlogo poje Jan Kiepar.

SREDIŠČE OB DRAVI. Dramski odesk Sokola je priredil 8. t. m. Tučičeve drame »Golgota«. Razprodana dvorana je pričala, da imajo naši ljudje smisel tudi za igre resne vsebine. Režiral je br. Horvat, ki je imel tudi glavno vlogo. Vsi igralci zaslužijo priznanje. Želimo si še več take uspešnih prireditev.

VACE PRI LJUTJI. V nedeljo je predvaja v Kmetijsko nadaljevalni šoli g. Varl, sreski živinodravnik, o prvi pomoči pri živini ter je ob enem podal razne nasvete glede spоров pri kupčiji živine. Šolski razred je bil poln fantov in posestnikov. G. Varl smo zelo hvaležni za tako lepo predavanje. — 1. marca pa je tu tudi predaval g. Grčar Tiv. Šolski upravitelj iz Barja o sadjarstvu. Obe predavanji sta bili zelo dobro obiskani. Kmetijsko-nadaljevalna šola na Vačah zelo dobro uspeva. Vodi jo g. Skafar Ivan, tukajšnji učitelj, ki je tu le še kratko dobo, a se je dobro znašel v svojem položaju, kajti takoj se je kotil dela z našo kmetijsko, šoli odraslo mladino, saj je Kmetijska nadaljevalna šola zelo dobro obiskana. Predavanja za naše gospodarstvo bo to pomlad še več. Sokolsko društvo pa bo pričelo na pomlad z redno tečajev.

Roman v sodobni obliki

Generacija, ki se je zabavala ob staromodnem pripovedništvu, izumira. Novo pokolenje se je navadilo spremljati dejanje romana v slikah kakor v filmu.

Da ugodimo svojim naročnikom in čitateljem tudi v tem oziru, bomo začeli priobčevati nesmrtni roman Aleksandra Dumasa st. „Trije mušketirji“ — nekoliko skrajšan, toda bogato ilustriran.

„Trije mušketirji“ so imeli in imajo vselej zelo velik uspeh tako v knjižni obliki kakor v gledališču in v filmu.

Roman je ilustriral znani danski slikar Nørretranders, ki pozna stari Pariz, tedanje običaje in noše ter je kot sodobni umetnik rešil to umetniško nalogo z zgodovinsko korektnostjo in sijajno tehniko.

Roman v novi, sodobni in zato edino pravilni obliki bo prišel izhajati v „Življenju in svetu“, — redni prilogi ponedeljske izdaje „Jutra“.

Ne zamudite začetka!

Če še niste naročnik, naročite se takoj na ponedeljsko izdajo „Jutra“, ki stane mesečno s prilogo (16 strani) samo 4 Din (po pošti 5 Din).

S P O R T

Današnji nogometni spored

Šest tekem za poudarjene točke, od teh tri prvorazredne — V Ljubljani dvojna prireditve na igrišču Primorja

V prvem poudarjenem razredu morajo biti s sporedom na čistem do konca maja. Zato se tekmovalci nahajajo sredi najmočnejšega razreda, v mariborski skupini se celo nagiblje h koncu. V ljubljanski skupini sta na sporedu dve tekmi, ki bosta najbrže prinesli že čist položaj. Tekmi Primorje - Celje in Hermes - Korotan se igrata na igrišču Primorja. Prva začne točno ob dveh, druga ob 15.45. Hermežani bodo skušali v bitki s Kranjčani utrditi svoj položaj na drugem mestu, da si zagotovijo udeležbo v finalnem tekmovalstvu za poudarjeno prvenstvo. Zanimiv je gost iz Kranja, ki nastopi prvič kot prvorazredni klub na ljubljanskih tleh. Vprašanje je, ali se bo Korotan hotel podati kar tako meni nič tebi nič. — Črno-beli se bodo ogledali s Celjani. Praviloma za to reč ne bi smeli biti posebnih težav. Vendar so črno-beli mnogokrat prav v borbah s tako zvanimi šibkejšimi nasprotniki zatajili, tako da se

ne da s gotovostjo sklepati na njihovo sigurno zmago.

Rapid - Atletiki

igrata na Rapidovem igrišču v Mariboru. Tekma začne ob 15.15 in bo v znamenju revanše za tešen poraz, ki so ga Rapidovci nedavno utrpeli v Celju. Atletiki so prav lepo začeli in se močno dvignili v tabele. Toda Rapidovcem so potrebne točke, da se pomaknejo v poslednjega mesta, poleg tega so moči obeh moštev močno izravnane, zato bo ta zadeva precej vroča.

V trboveljskih revirjih

so tudi zgodnji in se nahajajo že v drugi nedelji tekmovalstva za prvenstvo. V samih Trboveljah je na sporedu derby Amater-Trbovlje, ki bo pritegnil nase vse sportno publiko Trbovelj. V Zagorju igraata Zagorje-Svoboda, v Hrastniku pa Rudar-Hrastnik. Vse tekme pričnejo ob polstirih.

Mladinsko prvenstvo GZSP

Smučarski klub Dovje-Mojstrana je priredil na praznik 19. t. m. mladinsko smučarsko tekmo s startom in ciljem pri Rekarju v Radovini. Krasen zimski dan je privabil na start mnogo ljubiteljev mladine. Prijavljenih je bilo 84, a startalo je 28 tekmovalcev, ki so bili razdeljeni v štiri starostne razrede. Vodstvo tekme je prevzel predsednik Josip Zupan. Vsi tekmovalci so prispeali sveži na cilj. Zalibog so bili zastopani samo naslednji klubi: Slalom, Ljubljana 2 tekmovalca, Bratstvo, Jesenice 12 in Dovje-Mojstrana 14 tekmovalcev. Rezultati so bili:

I. razred (od 16—18 let, 7 km): I. Lichtenegger Ferdinand (Dovje-Mojstrana) 28.8, 2. Pogačnik (Bratstvo) 43.45, 3. Boltavzar (Slalom) 45.37.

II. razred (14—16 let, 4 km): 1. Razinger (Bratstvo) 25.45, 2. Rekar (Mojstrana) 26.08, 3. Kordeš (Bratstvo) 28.02.

III. razred (12 do 14 let, 2 km): 1. Pold Janec 15.53, 2. Zavri Miha 17.16, 3. Pavlovčič (vsi Mojstrana) 17.51.

IV. razred (9 do 12 let, 0.8 km): 1. in 2. Urbaš (Mojstrana) in Brun (Bratstvo) oba 5.15, 3. Dornič Boris (Mojstrana) 5.19.

Rezultati so bili razglašeni v Mojstrani pred hotelom Triglav in so bile kot darila razdeljene lepe plakete.

Ljubitelji lavn tenisa sporta opozarja tehiška sekcija SK Ilirije, da bo otvoritve letošnje sezone prve dni aprila. Vpisovanje se vrši vsak dan na igriščih pri oskrbniku g. Mikarju. Sezonski prisrvek ostane isti kot preteklo leto t. j. za osebo Din 250, dvočlanska rodbinska 450, tričlanska družinska 600, mladina izpod 18 let

Alpski tečaji smučarske šole inž. Janše

Program za letošnjo pomlad

1. Turni tečaj na Komni in Sedmih jezih, 1600 — 2300 m, 22. do 29. t. m. 8 dni. Sestanek tečajnikov do 22. t. m. na postaji na Jesenicah pri brzem vakuu ob 11. Odhod skupna vožnja do Bohinjske Bistrice in dalje do hotela Zlatoroga. Popoldne vzpon na Planino na Kraju. Prve dni izleti po Komni, kasneje v okolišju koč pri Sedmih jezih, 29. povratek v Bohinj. Skupni stroški za popolno oskrbo s prevozom od Jezenic in do nje, vse take in prijavina za tečaj znašajo 710 Din. Prijave najkasneje do 21. t. m. na inž. Janšo, Planica.

2. a) Turni tečaj Gurgler Alpen — Avstrija, 1700 — 2400 m, 29. t. m. do 7. aprila, 10 dni. Sestanek 29. t. m. na postaji na Jesenicah pri brzem vakuu ob 23. Od tam nadaljevanje vožnje v Avstrijo. Ta turni tečaj ima v programu izlete z vidnih lepot ter ga moremo tople priporočiti vsem zainteresiranim. Povratek 7. aprila z večernim vlakom. Vsi stroški kakor zgoraj s potnimi stroški od Jezenic in na

zaj znašajo 1570 Din. Prijave je vposkoti do 24. t. m. na inž. Janšo, Dovje-Mojstrana. V primeru premalega interesa bo tečaj odložen do 26. t. m.

2. b) Turni tečaj Komna — Sedem jezer, 1600 — 2300 m, 29. t. m. do 5. aprila, 8 dni. Vzpon na tečajem pod 2a) bo ta turni tečaj po Triglavskem pogorju. Sestanek na postaji v Bohinju ob 12.20. Skupni stroški znašajo 710 Din. Prijave in morebitna odpoved kakor pod 2a).

3. Turni tečaj po Triglavskem pogorju 2500, 8. aprila do 15. aprila, 8 dni. Sestanek 8. aprila ob 12. v hotelu Triglavu v Mojstrani. Tečaj se bo vodil v okolišju Staničeve koč do vseike noči; pozneje v bohinjskem predelu Julijskih Alp s povratkom v Bohinj. Skupni stroški od Mojstrane do postaje Bohinjske Bistrice znašajo 740 Din. Prijavi se ne najkasneje do 2. aprila na inž. Janšo, Dovje-Mojstrana.

Turni tečaj v Silvretta — Avstrija, 2500 do 3300 m, 19. do 30. aprila, 12 dni. Sesta-

nek 19. aprila ob 23. pri brnovitku na Jesenicah, nato skupno nadaljevanje vožnje v Avstrijo. Silvretta nudi krasne razglede s svojih visokih vrhov, ki se dosežejo po večini s smučmi. Smučanje po ledenih spadih med izredne užitke, katerih ni možno opisati. Vodstvo šole ima v programu najlepše ture v tej gorski skupini. Vsi stroški za oskrbo, takse, prijavino in vožnjo od Jezenic in nazaj znašajo 2860 Din. Prijavi se je do 12. aprila na inž. Janšo, Dovje-Mojstrana.

5. Turni tečaj po Triglavskem pogorju 2500 m, 3. do 10. maja, 8 dni. Sestanek 3. maja ob 12. v hotelu Triglavu v Mojstrani. Program je sličen tečaju pod 3.) s enaki stroški in pogoji. Prijave je poslati najkasneje do 27. aprila na inž. Janšo, Dovje-Mojstrana. Če bo premalo prijavljenih, se bo tečaj odpovedal do 30. aprila.

Opozorjamo tečajnike na možnost brezplačnega povratka po 7dnevem bivanju v Bohinju, odnosno v Dovju-Mojstrani. Potrebno je posebno potrdilo o bivanju, karšno izdajajo vse železniške blagajne.

V posameznih tečajih naznačeni stroški se predajo vodi tečaja pri sestanku. Pod skupne stroške ne spadajo stroški za pijačo in nošče, ki bodo na razpolago na izhodnih krajih.

Vodstvo tečaja more po potrebi izpremeniti program.

Za tečaj v Triglavskem pogorju je potrebna veljavna legitimacija enega izmed naših planinskih društev. Za tečaj v Avstriji je potreben veljaven potni list z avstrijskim vizumom.

Za opremo so potrebni: kompletna smučarska oprema, smuči s robniki, kože in vski, krema za sonce, snežni nočniki in rezervno perilo, lavinska vrstica za Avstrijo.

Pogoji za sodelovanje je zanesljivo obvladovanje smuči in izdržljivost.

V tečajih bodo poučevali alpinsko tehniko v strminah, orientacijo in nevarnosti v gorah itd.

Snežne prilike so letos zelo dobre in vreme obeta biti po mokri zimi solnčno.

Ime vodje turnih tečajev, ki je naš prvi savezni in državno izpraznjeni avstrijski smučarski učitelj, ki ima za seboj več kakor 10letno prakso kot tekmovalci in reprezentant in trener kakor tudi voditelj vodja smučarske šole SK Ilirije v Planici in prijatelj uspešnih alpskih tečajev, jamči za dobro organizacijo in brezhiben potek tečajev.

RADIO

Točne sporede vseh domačih in tuzemskih oddajnih postaj na kratkih, normalnih in dolgih valovih najdete v ilustrirani tedenski reviji za radio, gledališče, film »Naš val«. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevajte brezplačno in brezplačno na ogled en izvod. Uprava: Ljubljana, Knaljeva ulica 5.

★

Izletek iz programov Nedelja, 22. marca

Ljubljana 8: Telovadba (vodi prof. M. Dobovšek). — 8.30: Čas, poročila, spored. — 8.45: Citraški orkester (plošče). — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 9.45: Versko predavanje (dr. M. Opeka). — 10: Trije veseli godei (Cimermanov trio). — 11: »Aria ali spevt, Spored II. mladinskega koncerta Glasbene Matice. — 12: Čas, spored, obvestila. — 12.15: Vesel spored (radio orkester). — 13.15: Plošče po željah. — 16: Kako naj pospešujemo rejo malih živali (g. Inkret). — 16.20: Kmetiče godbe na ploščah. — 17: Gospodinjska ura: Moka v kmetijskem gospodinjstvu (gđ. A. Lazarjeva). — 17.20: Sto minut med gasilci. — 19: Čas, poročila, spored obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Koncert pevskega društva »Grafika«. — 20.45: Koncert gojenec dr. konservatorija v Ljubljani. — 21.30: Radio orkester. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio orkester.

Beograd 16: Narodna glasba. — 19.50: Narodne pesmi. — 20.50: Violinski koncert. — 21.40: Plošče. — 22.10: Lahka in plesna muzika. — Zagreb 12: Plošče. — 16.30: Harmonika. — 17.15: Godalni kvartet. — 20.15: Klavirske skladbe. — 21: Pesmi. — 22.15: Ples. — Praha 19.10: Orkester. — 20.40: Pevski koncert. 21.15: Salonski orkester. — 22.35: Godta na pihala. — Varšava 20: Finska glasba. — 21: Zabaven program. 22.30: Ples. — Dunaj 11.45: Simfonijski koncert. — 12.55: Lahka glasba. — 15.30: Stari godalni instrumenti. — 17.45: Zabaven program. — 18: »Ko prihaja pomlad. — 20.20: Veseloliga. — 22.20: Neznane mojstrske pesmi. — 23: Ples. — Berlin 18: Komorna glasba. — 19: Plošče. — 20: Melodije ljubezni. — 22.30: Iz Münchena. — 24: Vojaška godba. — München 18: Plošče. — 19: Orkestralni koncert. — 20: Lahka glasba. — 22.30: Plesni orkester. — Stuttgart 20: Večer kmetiče glasbe. — 22.30: Iz Münchena. — 24: Komorni koncert. — Rim 17: Simf. koncert. — 20.35: Mešan glasbeni program. — 23.15: Ples.

Nedeljek 23. marca

Ljubljana 12: Operni spevi na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Spomini na Joh. Straussa (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Zdravniška ura: Obolenje prebavnih organov (dr. Bogomir Magajna). — 18.20: G. Charpentier: Vtisi iz Italije (simfonična pesnitev na ploščah). — 18.40: Kulturna kronika: André Marie Ampere ob 100 letnici njegove smrti (prof. Miroslav Adlešič). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Pesmi za ples in dobro voljo (kvartet Melojazz). — 20.40: Pevski koncert ge. Mile Kogejve, članice

Ljublj. opere. — 21.20: Operetna glasba (Radio orkester). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio-jazz.

Beograd 16.20: Orkestralni in pevski koncert. — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Zagreb 12.10: Operetna glasba. — 13: Aria in pesmi. — 17.15: Violinski koncert. — 20: Kvintet pihal. — 20.30: Violinski koncert. — 21: Kvintet pihal in moški pevski kvintet. — 22.15: Plesna muzika. — Praha 19.30: Odlomki iz operet. — 20.55: Beethoven-3. koncert za klavir in orkester. — 21.40: Moderne kompozicije. — Varšava 20: Kmetiča godba. — 21: Violinske skladbe. — 22: Simfonični koncert. — 23.05: Ples. — Dunaj 12.20: Plošče. — 16.05: Iz zvočnih filmov. — 17: Pevski koncert. — 17.20: Komorna glasba. — 19.30: Program po napovedi. — 21: Zabaven drobiž. — 21.10: Skladbe za čelo. — 21.50: Orkestralni koncert. — 23.45: Plesna muzika. — Berlin 18: Umetniki berlinskih oper. — 19.15: Klavirski koncert. — 20.10: Slike Schwarzwalda. — 21: »Droben glasbeni roman«. — 22.40: Melodije za lahko noč. — München 18: Iz Operete »Venera na Lidcu«. — 19: Pomladne pesmi. — 20.10: Pester glasbeni večer. — 22.30: Klavir. — 23: Plesni orkester. — Stuttgart 18: Vesele vsakdanjosti. — 20.10: Romantični operni koncert. — 22.30: Kakor München. — 24: Koncert Mozartove glasbe. — Rim 17.15: Glasbena zgodovina. — 20.35: Koncertni večer. — 21.15: Veseloliga. — 23.30: Ples.

Še k ljubljanskemu proračunu

Član bivšega občinskega sveta nam piše: Ne mine dan, da ne bi v gotovem časopisu bilo kake hvala za župana dr. Adlešiča. V četrtek smo brali kar dve taki pohvali: glede posojila za božigrasjsko šolo po Suzorju in glede Trgovske akademije. Splošno pa je znano, da je že bivši občinski svet vse pripravil glede posojila za božigrasjsko šolo. Sklenil je najeti posojilo, dobil zanj odobrenje finančnega ministra, vložil prošnjo pri Suzorju, dobil od tega zagotovilo, da je posojilo zagotovljeno in da je treba samo še formalnega sklepanja na seji odbora, ki bo v marcu.

Glede Trgovske akademije je že bivši občinski svet ministru za trgovino stavil ultimatum, da se odloči ali za vnešenje vsakoletnega prispevka 400.000 Din v proračun, kakor je bilo svojčas dogovorjeno, ali za prevzem postopaja s bremenil vred ali pa bo mestna občina odpovedala prostote Trgovski akademiji. Postavka Din 400.000 je bila še v proračunu za leto 1934/35. Lani je postavka izginila iz proračuna, češ da mora banovina skrbeti za postopaje, ter je sedanja vlada ni več vpisovala v dvanajstih. Z ozirom na svoječasni dogovor je bila njena dolžnost, da stori vse potrebno, da pride postavka sopol v proračun. Za znesek 400.000 Din, ki je baje sedaj sopol v državnem proračunu, je razbremenjen proračun mestne občine v izdatkih in se ta postavka lahko črta iz mestnega proračuna. S tem lahko odpade enako visoka postavka med dohodki, zaradi česar ljubljansko močstanstvo upravičeno pričakuje, da se bodo vsaj za ta znesek znižale visoke davčine.

Takih rezerv je v občinskem proračunu še več, n. pr. za tlakovanje tramvajev proge proti št. Vidu ali tlakovanje Aškerčeve ceste, kar se v letošnjem letu gotovo še ne bo izvršilo.

ODVETNICA

Dr. Mija Frlan — Jernejčič je otvorila pisarno in jo pridružila očetovi pisarni dr. Furlana Franceta, advokata, LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 4 I.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Nedelja, 22. marca: Vesela božja pot. Izven. Cene od 10 Din navzdol.
Ponedeljek, 23. marca: Zaprt.
Torek, 24. marca: Tuje dete. Gostovanje v Celju. Izven.
Sreda, 25. marca: Tuje dete. Izven. Cene od 10 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri
Nedelja, 22. marca: Ob 15. A propos, kaj dela Andula? Izven. Cene od 30 Din navzdol. Ob 20. Katarina izmajlova. Izven. Cene od 30 Din navzdol.
Ponedeljek, 23. marca: Ob 19. Materinski dan. Izven.

Torek, 24. marca: A propos, kaj dela Andula? Red Sreda.
Boštakovčeva opera »Katarina Ismajlova« se ponovno poje danes. Opozorjamo, da bo še prav malo uprizoritev te izredno zanimive opere.

Premiera Richard Straussove opere »Kavalir s rožco« bo v Sredo. Izredno važno, obsežno in težko vlogo Ocha poje g. Julij Beletto, naslovno vlogo kavalirja pa ga Gjurgjenac. Marialka je ga. Kogejeva, Farnal je g. Janko, njegova hči Zofija ga. Ribičeva. Opera je polna lepih melodij, predvsem valčkov, iz katerih je sestavljen znani valček »Kavalir z rožco«.

Šentjacobsko gledališče
Nedelja, 22.: Kikiri. Zadnjič.

PLANINKA ČAJ
M. BAHOVEC

Pri katerih boleznih se je pokazal Planinka čaj Mr. Bahovec zdravilnim?

Pri obolenju želodca, boleznih jeter in žolča, obolenju in lenivosti ščevca, hemoroidih (zlati žili), debelosti, ledvičnih boleznih, revmatizmu, gibitu in išijas, pri glavobolu in migreni, pri ženskih boleznih in težavah za časa menstruacije, težavah v prehodnih letih, pri poplavenju žil (arteriosklerozi) in pri kožnih boleznih.

Zahtevajte v apotekah izredno Planinka čaj Bahovec za Din 20.— Reg. S. 329/36

Mariborsko gledališče
Nedelja, 22. marca: Ob 15. Princesa in pastirček. Otroška predstava. Znižane cene. Ob 20. Cigan baron. Gostuje Josip Povhe.
Ponedeljek, 23. marca: Zaprt.

Zaradi otrok dve domačiji v ognju

Ptuj, 21. marca
V Hajdini blizu Ptuja so imeli te dni večji požar, ki so ga prišle gasiti tudi ptujski gasilci, da skupno z domačimi gasilci iz Gerčje vasi preprečijo še večjo nesrečo, ker so v tej vasi hiše zelo blizu druga poleg druge. Goreli je začela domačija posestnice Friderike Marije. Ogenj pa je prešel še na sosedno poslopje posestnice in kovača Veronka Franca na Zg. Hajdini. Gasilci so rešili, kar se je dalo rešiti. Poslopji sta pogoreli do tal in tudi nekaj živine se je pri reševanju poškodovalo. Kolikor se je doslej ugotovilo, je ogenj začel pri nekem petletnem otroku, ki se je igral s vžigalicami.

RAZPIS

POKOJNINSKI ZAVOD ZA NARODNO-CE V LJUBLJANI razpisuje zakup restavracije in hotela »MARIBORSKI DVOR« v Mariboru, s delnim inventarjem, zlasti pohištvo, od dne 1. maja t. l. dalje za dobo po dogovoru.

Vsi obratni lokali so na prometni točki. Za najem razpisanih lokalov mora vsak ponudnik ponuditi letno čisto najemnino, in sicer v dveh variantah:

1.) Za prostore v sedanjem stanju.
2.) Za prostore v preurejenem stanju, s instalirano tekočo vodo in centralno kurjavo v vseh sobah.

V ponudni najemnini so štete samo hišne davčine, dočim bo moral vse ostale davkatve nositi zakupnik sam.

Ostali inventar za restavracijsko in hotelno obrt mora imeti zakupnik sam ali pa ga prevzame po dogovoru od sedanjega zakupnika.

Vsa podrobna razpisa pojasnila in oddajne pogoje dobe zainteresirani pri zavodu v Ljubljani, Gajeva ul. št. 5/II. v sobi št. 221, kjer je oddati tudi zapečateni ponudbe do dne 3. aprila t. l.

Obravnava dospelih ponudb ne bo javna. Zavod si pridržuje pravico proste izbire zakupnika med ponudniki.

SEMENSKI OVES

debelozrnat ječmenovec švedskega izvora, zaječeno kaljiv, nudi najceneje, dokler je kaj zaloga, tvrdka

A. VOLK — LJUBLJANA
RESLJEVA CESTA 24.

ZAHVALA

Moj pokojni mož LAPANJA JOSEF, sprevodnik drž. železnice, stanujoč v Ljubljani, Medvedova 22, je po komaj 10 dnevem zavarovanju pri KARITAS podlegel nagli bolezni. KARITAS mi je takoj izplačala celo zavarovalno vsoto. Smatram za svojo dolžnost, da KARITAS vsem najtopleje priporočam kot solidno in popolnoma varno domačo ustanovo.

LJUBLJANA, dne 16. marca 1936.

Lapanja Marija, l. z.

Vrtne solčnike
IZDELUJE
BELA FLETTMANN, ZAGREB
Masarykova 9.
Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik! Prevzema tudi prevleke.

ZAHVALA

Vsem, ki so lajšali našo bol, ob priliki prebride izgrube našega nadvse ljubljenežnega sina, brata, strica, gospoda

MAKSA MITRI

PREGLED FIN. KONTROLE NA JEZERSKEM, ki je umrl v najlepših letih, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Prisrčno se zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo častitemu g. župniku, g. šefu Torkarju in g. županu Virniku za prijazno jim naklonjenost, gg. podpreli. Kovarčiču in njegovemu tovarišu, ki sta pokojnika opravila in položila na mrtvaški oder, vsem društvom za darovanje vencev in jezerskim pevcom za prisrčne žalostinke.

Vsem še enkrat najtoplejša zahvala.

LJUBLJANA, 21. marca 1936.

Rodniki: MITRI, HOENIGMAN.

DRAŽBENI OKLIC.

Na prostovoljni sodni dražbi se bo prodalo po umrlem župniku g. Končanu Fortunatu v Sv. Pavlu pri Prebolu zapuščenko imetje v nastopnem vrstnem redu in sicer: živina, svinje, krma, poljski pridejki (krompir, jabolčnik itd.), gospodarski inventar, harmoniji, pohištvo, knjige in druge stvari.

Prodaja se vrši v župnišču v Sv. Pavlu in prične

dne 2. aprila 1936, ob pol 9. uri

in se bo po potrebi nadaljevala naslednje dni vselej ob pol 9. uri. Kupnino bo treba plačati takoj v roke sod. komisarja, kupljene predmete pa takoj odstraniti.

Pojasnila daje podpisani sod. komisar.

CELJE, dne 20. marca 1936.

DR. IVAN STOJAN, notar kot sod. komisar.

ZAHVALA

Vsem, ki so lajšali našo bol, ob priliki prebride izgrube našega nadvse ljubljenežnega sina, brata, strica, gospoda

MAKSA MITRI

PREGLED FIN. KONTROLE NA JEZERSKEM, ki je umrl v najlepših letih, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Prisrčno se zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo častitemu g. župniku, g. šefu Torkarju in g. županu Virniku za prijazno jim naklonjenost, gg. podpreli. Kovarčiču in njegovemu tovarišu, ki sta pokojnika opravila in položila na mrtvaški oder, vsem društvom za darovanje vencev in jezerskim pevcom za prisrčne žalostinke.

Vsem še enkrat najtoplejša zahvala.

LJUBLJANA, 21. marca 1936.

Rodniki: MITRI, HOENIGMAN.

Kraljestvo mode

Spomladanski klobuki

Tako težko dočaka moda spomlad, da nam prinaša prve slavnike že pozimi. Vendar so to šele nekakšni poskusni »zajci« in se prava moda novih klobukov izkaže šele pozneje, to je v začetku marca, potem ko se je že odločilo, kakšni bodo novi plašči in kostumi. Takrat se za modo prične moda pomlad. Seveda pa vreme ne more vedno slediti modnemu koledarju in tako se čisto primeri, da moramo še sredi te modne pomladi nositi zimske plašče. Toda za modo klobukov to ni nikakoli ovira, saj se tudi k zimskim plaščem prav lepo podajajo novi, lahki slavniki, ki tvorijo tako zanimiv kontrast k težjemu tvorivu plašča. In moda ljubi kontraste — pomislite samo na elegantne poletne klobuke, ki so iz klobučevine. Prva pomladna »modna pot« elegantne žene vodi torej k modisti, čeprav zunaj še dežuje ali sneži...

Ze nekaj let sem opazujemo zanimiv modni pojav: spomlad se oglašja klobukov, ki so bila pozimi visoka, občutno nižja. Tako tudi letos. Oglašja novih klobukov so razmeroma nizka, razen nekaj precej redkih izjem. Tudi več lahkotnosti, več poleta je v liniji teh novih klobukov, v nasprotju z zimskimi pokrivali, ki so se — umetno drapirana in visoka — zdela skoraj preveč masivna. Pri sportnih modelih opažamo poleg tega, da se oglašja navzgor nekoliko zožuje, kar kaže nedvomno še vedno vpliv koničastih izobilikovanih tirolskih klobukov, ki so v zimski sezoni obvladovali sportno modo.

Sicer pa letos moda res niti najmanj ni stroga — kar vam pristoja, si lahko izberete: klobuki s krajevci ali brez krajevcev, s upognjenimi ali ravnimi robovi, v čelo ali nazaj potisnjeni, visoki ali nizki — val vprek so moderni. In tvorijo teh novih klobukov? Zopet po želji: vsakovrstna slama, svila in klobučevina, dobite pa tudi klobuk, ki je ves sestavljen iz sesitih trakov. Poleg običajnega okrasja moramo omeniti letos jako moderne tenčice, ki jih pritrdimo s spretno prepenjavno vrhu klobuka ali v širokem zvoncu čez obraz. Te nove tenčice so jako redko tkane in imajo skorajda videz ribiške mreže.

Zopet so moderni klobuki iz kariraste slame, ki se v svoji ubrani raznobarvnosti podajo k vsaki obleki in k vsakemu plašču. Izdelava odgovarja živahno učinkujočemu tvorivu: lahno navzgor zavrhani krajevci, oglašje, ki se navzgor zožuje in trak s pokončnimi konci, ki dajejo klobuču nekaj mladostno izvirnega (1. skica).

Tirolska moda še vedno ni prešla... toda namesto peres krasi spomladanske tirolske klobučke kita planinskega cvetja.

Obrazu se dobro podajo postrani navzgor zavrhani krajevci, oglašje pa je nekoliko višje, kakor pri drugih klobukih in s svojo navzgor zožujočo se obliko daje temu mladostnemu modelu pravi »pakic« videz (2. skica).

Letos bomo videli na novih klobukih tudi mnogo živo lakiranih čiščenj, ki se najlepše odražajo od črne slame. Za uvod k tej novi modi prinašamo črno slamnato barretko, ki jo poživljajo trije spretno namješeni šopi čiščenj (3. skica).

Tudi Holanci so letos prišli do besede: nazaj pomaknjeni, popoldanski klobučki, ki zakrivajo ušesa, nas živo spominjajo na čepice starih holandskih noš. Pri takem klobuču obdaja obraz nova, redka tenčica mrežasto (4. skica).

Sploh so popoldanska in večerna pokrivala kaj pogosto potisnjena nazaj. Tako je tudi naš naslednji model, ki ima nazaj upognjene krajevce, ves pomaknjen iz čela. Sprejaj ga krasi velika, razcvetla vrtnica nežne barve (5. skica).

Kaj pa široki krajevci? V hladnem predpomladanskem vremenu se nam zde še preuranjeni, vendar pa vse kaže na to, da bodo, kakor hitro nastopijo toplejši časi, jako moderni. Znakrat si moda pomaga tako, da s spretno pritrdjenim pajčolanom umetno razširi krajevce polsirokega klobuka. Tako je tudi izdelan črni slanik, ki ga vidite na naši skici in ki ga ob strani krasi dve črno-beli cvetlici (zadnja skica).

Jajce se kuha dve leti

V nekem kemičnem laboratoriju v Rimu se kuha že dve leti navadno kokošje jajce. Avtomatična priprava skrbi za to, da ogenj nikoli ne ugasne in da voda, v kateri se kuha jajce, ne preneha vre. Namen tega eksperimenta je ta, da bi zvedeli, kakšne kemične spremembe se zgodijo v beljaku in rumenjaku po tako dolgem kuhanju. Jajce se bo kuhalo še nekoliko tednov, šele potem ga bodo preiskali.

Ugajale bi vse žene,

če bi posvečale svoji zunanosti večjo pažnjo. Čas in denar ne igrata pri tem najvažnejše vloge. Samo malo potrpljenja in pravilno sredstvo sta pri tem potrebna. Poskusite kremo Leodor, to povsem svilen mehko kremo, ta daje koži svež, mladosten in elastičen izraz, kateremu se zahvaljujejo mnoge žene za srečo in uspeh. Tube po Din. 14.50 in Din. 10.— se dobé v vseh prodajalnah Chlorodonta.

Kepi so še vedno moderni

Slikovita oblika kepa se je modi tako priljubila, da jo tudi letos prinaša v raznih novih kombinacijah. Posebno praktična in zanimiva je zveza krila in bluze s kepom v obliki samostojnega kostuma. Kep, ki smo vam ga v tej kombinaciji skicirali, ima dva posevna roba, ki gresta preko ramen in jih navidezno razširita. Drugi kep, ki ga vidite na naši skici, spada k kostumu; podložen je s kontrastno barvno svilo in ima zgoraj dva okroglo izpeljana, grobo prešita šiva.

Zdravniška posvetovalnica

P. C. Vaša domneva je popolnoma pravilna. Je to sicer v mleti dobil normalen pojav, posebno ob jačjem naporu ali jačjih duševnih naporih in pretresljivih. V večji meri pa nastopa pri živčni izčrpanosti. Ni se treba bati, da bi zaradi tega utrpeli kakšno škodo. Posledice so edino živčne navedbe, ker zbujata ta pojav bojazni in občutek manjvrednosti. Dejansko pa ni na stvari prav nič. Priporočamo vam, da si sleherni večer telo otarite s hladno vodo, in sicer preden ležite spat. Večerja bodi lahka. Uživate mnogo svežega sadja in sadje. V ostalem pa se poslužite železnega preparata bodisi v obliki železnega vina ali v kakki drugi obliki. Prosti čas izrabite za sprehode. Predvsem skrbite za redno in lahko stolic. 2. Dajte si preiskati oči. Često povzročajo opisane težave anomalije očesa.

P. M. Tožite, da vas boli križ. Priporočamo vam kopeli v ocedku hrastove skorje, katerega dolijte pripravljene kopeli. To morate delati večkrat na teden, preden gresite spat. Posteljo si poprejte segrejte, da se ne prehladite. Dobro dene tudi masaža križa s francoskim žganjem ali s kafirinim mazilom ter vroči suhi obkladki. Če vam je mogoče pojdite spomlad v toplise (Dolenjske ali Dobrna), vendar vam pa poleg tega priporočamo, da se daste preiskati po zdravniku, da se izključi poboženje maternice, kar povzroča slične težave. Po devetih porodih ta okvara ni tako neverjetna.

Filosof. Opisane težave so pač izraz živčne izčrpanosti, morda tudi telesne. Senzacije so pač neprijetne, vendar niso nevarne. Podobno je, da je ta nedostatek že prirojen. Težkega telesnega dela ni treba opravljati, ker mu po konstituciji niste kos. Zmerno kolebanje vam ne bo škodovalo, vendar pa ne smete pretiravati, ker je kolebanje, če ne ravnotežje, že samo po sebi težak telesni napor. Uporabljajte valerijano tinkturo, ki vam bo koristila. Glede študija vam moremo le priporočati, da napravite preko dneva več odmorov, ki jih porabite za krajše sprehode.

P. R. Če je bila ta bolezen ugotovljena, ete jo sigurno tudi imeli. Če hočete biti po polnoma sigurni, pojdite k zdravniku in se dajte še enkrat temeljito pregledati. Opozorjamo vas tudi, da ste po zakonu primorani, da se zdravite.

Zelodec. 1. Zgana magnesia ni škodljiva in se uporablja kot sredstvo proti zgagi.

2. Le točna preiskava z rentgenovim aparatom more odločiti, da gre za čir v želodcu.

3. Hrana se uredi po bolezni v želodcu in je različna. Držite se rezultatov preiskave.

4. Edini primeren nasvet je, da se podate za nekaj dni v bolnišnico, kjer vas bodo temeljito preiskali. Ne izgubljajte časa s premišljevanjem!

ŠAH

Prihodnja prireditve Slovenske šahovske zveze bo veliki brzoturnir v nedeljo, dne 5. aprila v Ljubljani. Namenjen je šahistom iz cele dravske banovine. Prostora bo imelo do 200 udeležencev, ki bodo seveda igrali med seboj najprej v skupinah izločilne turnirje in nato šele finale. Zadnjičkrat se bodo te zvezine prireditve lahko udeležili tudi tisti šahisti, ki preko svojih klubov ali neposredno še niso člani Zveze.

Jugoslovanski šahovski savez je izdal za II. nacionalni mojstrski turnir v Novem Sadu še nekaj nadaljnjih določb: Turnir bo posvečen spomenu prerano umrlega tako zaslužnega organizatorja I. nac. mojstrskega turnirja, prof. Miodraga Kondića — Zmagovalec prejme naslov prvaka Jug. šah. saveza za l. 1936. Inozemski udeleženci ne konkurirajo za ta naslov, temveč samo za nagrade. Če več udeležencev zmaga s istim številom točk, odloči glede naslova prvaka match, ki se mora takoj po turnirju vršiti v Novem Sadu. — Zrebanje bo dne 4. aprila ob 20.30 uri, igra pa se od 5. aprila dalje od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30 ure. V prvih dveh urah je treba napraviti 32 potez, v vsaki nadaljnji uri 16 potez. Vsak četrti dan je določen za odigravanje prekinjenih partij. — Če bo manj kakor 14 udeležencev (ker imajo razen dveh Novosadčanov pravico udeležbe izrecno samo mojstri), igrajo prvi štirje po končanem turnirju še posebni nagradni turnir, isto tako naslednji štirje.

Poslovni odbor Jugoslovanskega šah. saveza v Zagrebu, je razpisal medklubске tekme za teamsko državno prvenstvo. Iz določb tekmovanja posnemamo sledeče: Klubi, ki žele sodelovati, morajo to javiti do 10. aprila Savezu na naslov: VI. Vuković, Zagreb, Berislavićeva 4/I. Prijavijo se lahko tudi klubi, ki doslej še niso člani Saveza, če istočasno vstopijo v Savez. S prijavo morajo vsi klubi vpsati tudi seznam svojih članov, s katerimi žele igrati v tekmah. Igrati bodo smeli samo verifikirani igralci, vsak tekom tekmovanja samo za en klub. Če istega igralca prijavi več klubov, odloča igralec sam, katera prijavi je veljavna. Tekme se igrajo na 8 deskah. Sodelujoči klubi bodo najprej razdeljeni v skupine po 3 do 5 klubov in igrajo potem v vsaki skupini po turnirskem sistemu med seboj matche. Finale zmagovalcev teh skupin se igra po izločilnem sistemu. Nadaljevalne točke pravilnika obravnavajo razdelitev stroškov tekmovanja, postavitev sodnikov, igralne pogoje itd.

Francoska otvoritev.

Belj: Konstantinopolski Črni: Lillenthal

(8 turnirja strokovnih zvez v Moskvi).

1) e2 — e4 e7 — e6

2) d2 — d4 d7 — d5

3) Sb1 — c3 Sg8 — f6

4) Lc1 — g5 Lf8 — e7

5) e4 — e5 Sf6 — d7

6) Lg5 : e7

Mnogo pogostejše se igra tu ostrejša poteza 6) h2 — h4, o njeni vrednosti pa so mnenja deljena.

6) Dc8 : e7

7) f2 — f4

Mesto tega igrajo čisto tudi 7) Dg4 ali Dd2.

7) a7 — a6

Črni si ne upa rohirati, ker se boji napada na kraljevo krlo.

8) Sg1 — f3 e7 — e5

Načrt črnega je, da »izpodkoplje« bele močnike d4, ki štiti naprej potisnjene bele kmete, obenem pa s tem odpre c — li njo za akcijo na damskem krilu.

9) d4 : c5

Presenetljivo je, da beli s to potezo ne počaka, ko vendar daje nasprotniku sedaj tempo. Ima pa pri tem dobro premišljen načrt.

9) De7 : c5

Črni ponuja zamenjavo dam in končnic, da izloči možnost napada na kraljevo godku župnik Andrej s kaplanom.

»Prav je napravil Marček!« je odločil župnik.

»Samo kje je vzel pogum?« se je čudil mladi kaplan, ki je zrasel v mestu.

»Pogum kje je vzel, se čudite?« je povzel besedo župnik Andrej. »Iz zemlje rase, a borba s naturo in neumlami, točo, nevihtami, sušo in črno smrtjo ga jači in krepi. Kdo daja cesarju najboljše junake? Kmet, ki ve, kaj je domovina, saj se bori zanjo vse življenje, medtem ko drugi uživamo mir.«

»To pa ne bo držalo, prečistiti, je podvomil kaplan. »Kaj pa je napravil, prosim vas, ta vaš pogumni kmet zase, za svojo svobodo? Kaj je dosegel, ko se je dvignil pred poldrugim vekom proti graščinam, z vsem svojim pogumom?«

»Napačno sodite, je zmajal z glavo župnik. »Če bi imel naš kmet o kmečkem puntu na vsako vedro vina vsaj bokal pameti, bi že zdavnaj ne bilo niti ene graščine več. Kmečki puni so se udušili v vino, ne v krvi. Le zgodovino berite! Kakor gre v genealogu Abraham je rodil Izaka, Izak je rodil Jakoba... tako so si podobne vse tiste ustaje. Kmetje so pogumno zavzeli gradove, iz katerih so utekli graščaki z družino in hlapi vred. Potem pa hajd nad kleti! Pili so tako dolgo, da so se povrnil gospodari in je bilo konec upora in upornikov. Pa pravijo, da daje vino pogum. Kaj še! Kakor suha goba go popije. Poglejte samo, kako je zdaj, ko so se ljudje vrgli na tisto Cvrgljevo hudičevsko pijačo. Pijan res okoli kje koga. Ko pa se ti žganjari stremijo, so kakor čreda drobnice pohlevni. Zato točijo zdaj že tudi v fabriški gostilni reslogio. Kdor ima denar, najde vedno najboljše verige za delavca.«

»Pa bo še vse drugače, je oponesel kaplan. »Saj ste menda čuli, da so se uprli v Pragi delavci izžemalcem.«

ravnatelj ni imel povoda praviti o neljubi mu reči in tudi vratar Mezegec, ki je prav za prav le nekaj slutil, je ohranil zase s cvanjarico tudi vse, kar je bil videl. Navzlic temu pa se je vse zvedelo in razneslo, zakaj je istega dne se je pogovarjal o do-

Janko Kač:

MOLOH

Socialno zgodovinski roman

18

»Gut, Herr Mesges«, je rekel Süstrunk, znova zbran, in pristavi: »Klauben sie mir das Ding auf. Pri tem je pokazal na rjavi zavitek ob plotu. S petimi koraki je bil vratar že nazaj s pobrano rečjo. Rad bi bil pogledal, kaj je zavito v papirju, pa se seveda ni upal. Le trdneje je stisnil med prsti in prav presodil, da je v zavitku drobna verižica s križcem. Spomnil se je sicer neke govornice, toda do konca ni utegnil razpresti svojih misli, ko je izročil Süstrunku zavitek:

»Bitte, Herr Direktor!« Süstrunk je prijel kakor prej zavitek z dvema prstoma, z drugo roko pa segel v žep in stisnil vratarju nekaj v roko.

»Besten Dank, Herr Direktor!« je dejal Mezegec, občutivši v roki denar. Ko se je ravnatelj obrnil, je vratar hitro pogledal v roko in videl, da je dobil srebrno evanagarico. Ker mu Süstrunk še nikoli ni toliko podaril, se je Mezegec znova domislil govornice, da hodi ravnatelj na Dobravo zaradi mlade Marjetice.

»Premlad je še,« je dejal sam pri sebi, »toda če je Dobravcu prav, bo tudi nam...« Süstrunk je obstal pred svojo vilo, razkrotil papir s nohtom levega mezinca, segel po robc v žepu in zavil vanj okrasje, izpustivši na tla zmečkani tobakov papir. Le ena misel ga je osvojila: »Tička mala, boš še plačala to objesnost. In tudi tvoj rovtarski junak...«

Lahen veter je pograbil na dvorišču papir, ki ga je zavrgel Süstrunk, in ga gnal mimo vratarja, ki je sedel zamišljen pred svojo hišico, na cesto, kakor da tudi on noče ostati pri teh ljudeh, temveč želi za otrokoma. Sredi ceste je zaplesal takrat vrag ter dvignil s prahom še papir in ga gnal visoko nad glavo, kjer sta stala na potu Marček in Marjetica ter se odločevala od urnega teka. Ko je prišel Marček do sapa, je srepo pogledal dekletce:

»Ti je bilo žal zlatnine, da si že stegnala roko?« »Ko me je pa tako žalostno gledal...« je odvrnila Marjetica in jasno pogledala Marčka.

»Nič, kako je gledal!« je planil naglo vmes fant. »Eno ti povem: če bi bila vzela nazaj njegov dar, veš, kaj bi bil naredil? Tebe bi bil udaril po roki, da bi spustila zavitek, in bi ga bil zalučal v obraz — judu.« Ves se je tresel Marček od razburjenosti pri teh besedah. Marjetici pa je ostala od vseh njegovih besed v ušesih le beseda jud. Spomnila jo je na tiste grde jude, o katerih je tako živo govoril župnik Andrej, da so križali dobrega Jezusa. Zagrusil se ji je sprva. Ko pa se je domislila njegovih lepih oči, kar ni mogla verjeti, da bi mogel tudi on kaj zlega storiti. Vsa je bila tako zatopljena v svoje misli, da se je celo Marček omehtal, prepričan, da ji je hudo za okrasjem. Iz nekakšnega sočutja jo je pogladil po laseh in živo zatrdil:

»Marjetica, naj ti ne bo žal za zlatnino. Ko bom velik, ti kupim jaz še lepši križec...«

»Saj mi ni za križec...« je kakor iz sanj odgovorilo dekletce naglo, nato pa tudi brž umolknilo, da ni izreklo svoje skrite misli, da ji je bilo bolj žal ravnateljevih žalostnih oči. Da zakrije prepovedano misel, je v skrbih pristavila:

»Kaj neki poreko doma, ko izvedo.« Tudi Marčku se je priklatlila ta skrb, toda brž se je ojunatil:

»Saj ne zvedo!«

Z željo, da bi bilo res tako, sta oba verjela v njegove besede, kakor verjame tudi utopljenec, da ga bo držala nad vodo trhla veja, in se popela v reber proti domu.

Res prav čudno je, kako naglo se raztrosijo celo dogodki, o katerih se zdi, da so ostali neopaženi. Toda saj še noč ne čuva dovolj trdno svojih tajnosti. Otroka nista nikomur niti črhnila o vsem,

ravnatelj ni imel povoda praviti o neljubi mu reči in tudi vratar Mezegec, ki je prav za prav le nekaj slutil, je ohranil zase s cvanjarico tudi vse, kar je bil videl. Navzlic temu pa se je vse zvedelo in razneslo, zakaj je istega dne se je pogovarjal o do-

krilo in se tako lahko popolnoma posveti začetni akciji na damskem krilu.

10) Dd4 — d4

Isto misel na končnico pa ima tudi beli. Po zamenjavi dam misli, da ima v končnici dobre izgled, ker bo še vedno grozil s prodorom svojih kmetov na kralj. Krilu in postavil prej ali slej enega skakača na močno polje d4; razen tega je črni lovec slabši od belega, ker mu lastni kmetje na poljih njegove barve zelo zmanjšujejo akcijski radij. Kdo bo sedaj obdržal prav beli ali črni?

10) Sb6 — c6

11) Dd4 : c5 Sd7 : c5

12) Lf1 — d3 Ke8 — e7

V končnici bosta nasprotnika razbila svoje kralje v središču in se zato odpo-

vesta rohamad.

13) Ke1 — d2 h7 — h6 (?)

Izgleda, da črni v tej in naslednji potezah ne nadaljuje pravilno svojega načrta. Pritisk na damskem krilu bi bil močnejši ojačati z b7 — b5 ter Lb7, event. še b4 ter Sc5 — a4 — b6 — c4. Po Lb7 bi se črni skakač že tudi grozil utrditi na e4.

14) Sc3 — e2

Skakač hiti na d4, od koder bo obvladal vsa centralna polja, ob priliki tudi pripravljaj f4 — f5.

14) Lc8 — d7

15) Se2 — d4 Ta8 — c8

16) Ta1 — e1

Možnost Se4+ je treba izločiti.

16) To8 — c7

17) g2 — g4

Črne priprave na damskem krilu napredujejo tako počasi, da beli mirno že lahko začne napadati.

17) Sc6 — b4

18) a2 — a3 Sb4 : d3

To je samo še obrambna ideja: Z zamenjavo lovca naj se zmanjša pritisk belega na f5. Toda sedaj bc polje e4 krito s kmetom in pozicija skakača na d4 še bolj utrjena.

19) c2 : d3 Th8 — c8

20) Te1 — c1 Ke7 — d8

21) h2 — h4 Sc5 — a4

22) Te1 : c7 To8 : c7

23) b2 — b3

S tem je igra črnega na dam. krilu, kakor si jo je bil zamislil, definitivno ovirana. Skakač mora stran in beli ima na drugem krilu proste roke.

23) Sa4 — b6

24) h4 — h5! Kd8 — e7

25) g4 — g5! Tc7 — c8

Po hg5! 26) fg5: bi bi seveda beli h-kmet premočan. Sedaj pa bo točka h6 slabša in g. Ynija odprta za trdnjavo.

26) g5 : h6 e7 : h6

27) Th1 — g1 To8 — h8

28) Sf3 — h2 Ld7 — e8

29) Sh2 — g4 Sb6 — d7

Tudi Tg8 seveda ne pomaga, radi 30) f5 itd.

30) f4 — f5!

Pozicija skakača na d4 je že ves čas grozila ta prodor, končno je situacija zanj zrela.

30) e6 : f6

31) Sd4 : f5+ Ke7 — e6

32) Sf5 — g7+ Ke6 — e7

33) d3 — d4

Kmet e5 je zavarovan in proti grožnji Sf5+ ter Sh6: ni več prave obrambe.

33) f7 — f6

34) e5 — e6

Sedaj pa še to!

34) Sd7 — b6

35) Tg1 — e1 Th8 — g8

36) Sg7 — f5+ Ke7 — d8

37) e6 — e7+ Kd8 — e7

38) Sg4 : f6 črni se vda.

Črni ni napravil nobene izrazito hude napake, in vendar je izgubil. Od 13. do 15. poteze je pač igral premalo energično, pa je beli lahko prodrl.

Vasja Pirc.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Narava razdaja svoje energije

Ogromne sončne sile izginjajo brez sledu v svetovno praznino

Vse življenje je v nujni zvezi s sončno toploto. Narava je dala mnogo, še več, nego bi je bilo potrebno za življenje. Pri tem pa ne gospodari preveč smotreno.

Koliko sončnega žara pride sploh na zemljo? Če hočemo to izračunati, si moramo misliti okrog sončnega središča kroga s premerom kroga, ki ga opisuje zemlja na svoji poti okrog sonca. V tej kroglji si mislimo luknjo, baš dovolj veliko, da bi zemlja mogla skozi njo. Sedaj si lahko izračunamo, kolikšen del zavzema ta luknja v vsej ploščini krogle in iz tega sledi, kolikšen del sončnega žarenja odpade na zemljo.

Račun nam pove, da oddaja sonce 2,3 milijarde več svetlobe in toplote, nego ju dobimo na našo premičnico. Najboljšo predstavlo o takšnih številkah dobimo, če si jih prenesemo v časovne količine. Ves sončni žar je v razmerju do tistega svojega dela, ki pride do zemlje, kakor 74 let proti 1 sekundi! Ostale premičnice in natelsti našega osončja dobe, recimo, še desetkrat toliko žara, kolikor ga dobiva zemlja, vse ostalo pa se izgublja brez sledu v svetovno praznino.

Toda ostanimo pri energiji, ki pride res do zemlje. Kako jo zemlja izkorišča? Tudi od te energije se največji del izgubi prej ali slej brez sledu, tako da ostane samo smešno majhen drobec, ki si ga zemlja obrani in s katerim se vzdržuje potem ves obrat na njej.

Najprej si lahko vso sončno energijo, ki jo dobivamo sem, razdelimo v tri dele. Kakšnih 40 odstotkov pride do zemeljske površine, 20 odstotkov obvisi v ozračju in ga ogreva, 40 odstotkov pa razne zračne plasti spet izžarevajo v svetovje, ne da bi se od tega niti najmanj ogrele. Od 40 odstotkov, ki pridejo do zemeljske površine, gresta skoraj dve tretjini za vzdrževanje velikega krogotoka vode in vodne pare na zemlji, za izhlapevanje morij, jezer in vodnih tokov, pa za povratek teh filapov v obliki padavin na zemljo. Z izhlapevanjem vodo pa odide tudi velika množina toplote v ozračje in se tam apet

Ameriške zanimivosti

V New Yorku obstoji že 29 let »Zveza proti nebotičnikom«, ki doslej ni imela posebnih uspehov. Stela je največ 725 članov. Med zadnjimi stavljenimi delavstva pri dvigalnih pa je njeno članstvo v kratkem času naraslo za 22.000 oseb, ki so se vse obvezale, da bodo z besedo in pisavo nastopale proti »nebotičništvu«.

»Georgetown Star« iz Georgetowna v državi Mississippi je objavil ženitno ponudbo 24letne Mary Copperjeve, ki je bila pred dvema letoma še možki in išče sedaj moža, ki je bil prej ženska.

Nova informacijska pisarna v Los Angelesu dobavlja za enotni honorar 5 dolarjev življenjske katekole filmske zvezde ali zvezdnika z vsemi podrobnostmi in zakonskimi zvezami.

V Chicagu je umrl Charles O'Brien, »kralj trampov«. Zapustil je 8000 dolarjev v gotovini in papirjih. To imetje izvira iz njegovih dohodkov kot »glavnega ravnatelja zveze trampskih društev v Zedinjenih državah«. Trampsi so, kakor znano, ameriški potepuhi.

V Denverju ne smejo v nobenem gospodinjstvu imeti več nego sedem mačk.

Na procelju neke hiše nasproti drugi dekliški gimnaziji v Atlanti stoji mramorana plošča z napisom: »Tu so zamorcu Josui Trennu polomili tri rebra, ker je poskusil opazovati beča dekleta pri pouku«.

Verska ločina »najvišjega nebeskega kraljestva« zaposluje samo »duhovne«, ki ne štejejo več nego 13 let. Ti duhovni pridigujejo samo v trgovinah z igračami. V Baltimoreu ima ločina 2000 pristavev.

Radenska
prirodna mineralna voda

moja
bit'
posebno sedaj spomladi
stalno na Vaši mizi!

Od 15. maja dalje direkten vagon
v prelopo Prekijski do Radencev.
Odhod ob 7.20 zjutraj iz Ljubljane.
Pridite že takoj v maju na
spomladansko zdravljenje v Radencev!

Brez vode ni življenja

Italijanski vojaki napajajo svojo živino na južnem abesinskem bojišču

sprosti, ko se hlapi spremene v padavine.

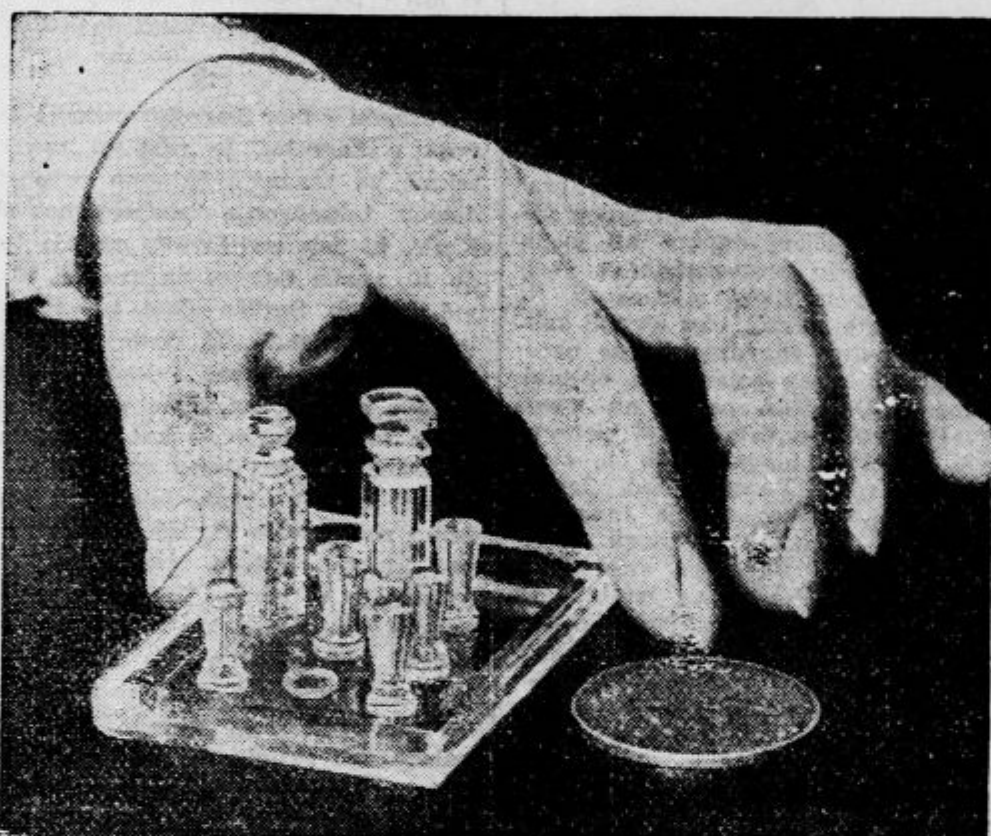
Na ta način oddaja površje zemlje torej velik del toplote ozračju, čisto majhen del te energije pa tiči potem tudi v vseh tekočih vodah na zemlji, v veletokih, rekah in potokih in tudi ogromni slapovi Niagare dobivajo svojo vodo od tiste, ki jo je dvignilo sončno žarenje. Približno 6000. del sončne energije, ki se porabi za izhlapevanje vode, se pojavlja spet v energiji tekoče vode, približno 20. del tega 6000. dela sončne energije bi se dal izkoristiti za človeške namene, a komaj približno 25. del tega 20. dela se doslej v resnici izrabljuje. Seveda je to, če gledamo z drugega zrišča, zelo ogromna energija. Izračunali so, kolikšna je delovna energija vseh ljudi na zemlji, če bi vsi telesno delali, in so dobili tu količino energije, ki je skoraj enaka energiji dejansko izrabljenih vodnih sil. Še 24 enakih človeštev bi bilo treba na zemlji, če bi pomenili tolikšno delovno silo, kolikor je v vsej tekoči vodi na zemlji...

Toda sončna energija se zbira tudi v rastlinah. Vsa energija, ki jo pridobivamo iz premoaga, šote in kamenega olja je sončna toplota, ki se je v prejšnjih tisočletjih nabirala v rastlinah. Približno četrtina

sončne energije, ki prihaja na zemljo, se porabi za izhlapevanje vode, a le 8000. del se potroši za življenje rastlin. In ta drobec energije zadostuje za večji del naših življenjskih potreb, za našo jed in obleko! Da-li se preživljamo od rastlin ali od živali, da-li se oblačimo v volno ali bombaževino ali v kožo, je brez pomena, kajti tudi živilstvo more živeti le s podlagi rastlinstva za svojo prehrano. Samo zelene rastline lahko izkoristijo sončno energijo neposredno za gradnjo svoje organske substance živali in ljudje pa morajo dobiti že pripravljene organske snovi, da se lahko preživljajo z njimi.

Bodoče človeštvo bo imelo veliko nalogo, da bo z novimi pripomočki in metodami izkoristilo dosti večji del sončne energije, nego nam je sedaj mogoče. Nekega dne bo porabilo vse zaloge premoga in kamenega olja. Ta dan se naglo približuje, in vodne sile, tudi če bi jih izkoriščali do zadnjega drobca, ne zadostujejo, da bi vzdrževale človeštvo niti na sedanjih stopnjah življenja. To je problem, od katerega zavisí bit in nebit bodočih pokolenj. Največ čez nekoliko stoletij bo postal ta problem že odločilnega pomena za življenje človeštva.

Service manjši od človeške roke

V Parizu so izdelali service za koktalle, ki nam ga kaže pričujoča slika. Po človeški roki in kovancu poleg lahko presodimo njegove dimenzije

Gospodarica tisoč miši

Ovsena kaša in pasja pogača z ribjim oljem in redilnim kvasom — šest in dvajset mušjih rodov v enem letu

Profesorica dr. Pavla Hartwigova z berlinskega zavoda za raziskovanje dednostnih zakonov je ugotovila edina izmed milijonov nemških žena, ki čeni miši, saj so to neolodno potrebne živali v službi znanosti.

»Največje zanimanje znanstvenika v tem področju, pripoveduje učiteljica, »velja vprašanju sprememb v dednostni lvari. Danes vemo, da se ta stvar lahko spreminja pod vplivom kemikalij, vendar v radijskih žarkov, pod vplivom kemičnih strupov in nenevarnih temperatur. Za te raziskave pa potrebujemo na tisoče miši, ki jih rodimo tu v svoji farmi.«

V tem mišjem paradžu vidiš stotine majhnih kovinskih škatel in steklenih kletk, v katerih sive, črne, bele in rjave miši nimajo drugega opravila, nego da se množijo. Vsak dan pride tu 150 do 500 mušjih mladičev na svet. Njih življenje traja polen v splošnem 4 tedne, vendar so v kletkah tudi živali, ki so stare že nad dve leti. Te so ljubljene zavode in uživajo zavoju svojih zanimivih dednih lastnosti posebne pravice. Ta čas je v farmi ge. prof. Hartwigove nad 2000 miši. Vsaka žival je zabeležena v kartoteki. Od časa do časa jo obseva za žarki, da bi lahko opazovali morebitne spremembe v dedni gnoti njenih potomcev.

Farma ima svojo posebno kuhinjo, v kateri pripravljajo z ribjim oljem in redilnim kvasom ovseno kašo in pasje pogače. Isto krepko hrano dobivajo tudi podgane, ki jim je na razpolago poseben paradž. Mnoge

med njimi so postale po tej hrani že prave velikanke. Toda brez strahu zagrabijo prof. Hartwigova v kovinsko kletko in potegne iz nje eno svojih pitomk: »Ali vidite te svetle pege na temni živali? To so tista mesta, ki jih nalašč nismo obsevali z žarkom.«

Na mizi stoji baterija steklenic, v katerih neprestano brenči in šumi kakor v panju. V njih so deset tisoč muh, ki so prav tako pripravne za namene dednostnih raziskav. V štirinajstih dneh se v teh steklenicah porajajo cela nova pokolenja, saj ima vsaka muha do 300 potomk. V enem letu ima raziskovalec možnost, da prouči do 26 pokolenj.

Delo v mišjem in mušjem paradžu v resnici ni za občutljive čudi. Neprestano življenje, živkanje, šumenje in brenčanje se dojmi živcev. Silno važen pa je material, ki ga tu naberejo v teku let. Ta material prispeva svoj del k pojasnitvi skrivnosti življenja.

Pohujšljivi „Poljub“

Rodinov kip — nevarnost za napol odraslo mladino

Znamenita Rodinova skupina »Poljub« je postala zadnji čas v Londonu predmet javne pozornosti. Neki mestni svetnik se je namreč odločil upr. načrtu, da bi to skulpturo kupila Stock-on-Trent Art Gallery in jo razstavila javno v svojih prostorih.

Svoj upor utemeljuje s tem, da je Rodinovo delo sposobno učinkovito dražiti na mlade ljudi. V diskusiji je šel celo tako daleč, da je zapretel, da bo dal celo polgicji zapleniti fotografije reprodukcije tega dela, če bi se jih trgovine drznile prodajati.

Mramorno skupino, ki predstavlja Francosko da Rimini in Paola Malatesta, so kakor znano, l. 1898, prvič razstavili v

Nekrvava kolonialna vojna

Poleg vojne v Abesiniji, se vrši ta čas še druga kolonialna vojna, ki pa k sreči ne zahteva krvi in je tudi ne bo zahtevala. Nesporočna eta si tu Anglija in Francija, sporna točka pa se imenuje Masulipatam in je mesto na vzhodni obali Indije, ki šteje danes okrog 45.000 prebivalcev.

Na ozemlju tega mesta so Francozi pred dolgimi leti osnovali svojo naselbino, ki meri komaj 1000 kv. metrov. Sedaj trdijo, da je to njih ozemlje, Angliji pa jim odgovarjajo, da so si ga bili vzeli samo v najem in da je prev za prav angleško ozemlje. Vlada v Madrasu izdeluje sedaj predlog za poravnanje tega spora, ki ga bodo predložili haaškemu razsodišču.

KUPUJTE LE MILO,
KI JE RES DOMACE. — DOBRO IN
POCENI JE
HUBERTUS
MILO, NAŠ SLOVENSKI IZDELEK.

Četrta milijona v kozarcih za sadje

Velik vlom v sladkorno tvornico in njega posledice

V jeseni minulega leta se je zgodil velik vlom v pisarno sladkorne tovarne v Kojetinu na Moravskem. Vlomilec so odprli oklopno blagajno in odnesli iz nje 340.000 čeških kron, ki so bile namenjene za izplačilo delavcem. Po več mesecih je orožništvu sedaj uspelo, da so prijeli vso tolpo in ji iztrgali plen.

Takoj po vladu so aretirali v tistih krajih znanega vlomilca Jožefa Chytila. Prijeli so ga ponoči, ko je spal in ni imel časa, da bi sešel po obeh nabitih samokresih, ki so ležali poleg njega. V slavnici so odkrili 79.000 Kč, ki so izvirale iz vloma v kojetinsko tovarno. Chytil je priznal, da je bil pri tem vladu zraven, toda svojih pajdšev ni

hotel za nobeno ceno izdati. Gotovo je računalo s tem, da mu bodo ti, ko to presede kazni, iz ostalega plena bogato nagradili molk. Skušal je spraviti orožnike tudi na nepravo sled. Sedaj pa so ti prijeli tudi to tolpo, ki sestoji iz šestorice zelo nevarnih zločincev. V hiši Karoline Valíkové, žene enega izmed prijelih, so napravili natančno preiskavo. Vse stene v stanovanju so preiskovali z udarci klavir in navrtali, vna vrt so prekopali, a po več urah so našli pod nekim križem v vrtu zakopanih 250.000 Kč v bankovcih. Denar je bil spravljen v kozarcih za vkuhanje sadja meter globoko pod zemljo. To vsoto bodo sedaj vrnil zavarovalnici, ki je morala tovarni poravnati škodo po vladu.

Medicina pri živalih

Živali delajo manj napak v prehrani kakor ljudje

Kakor je videti neverjetno vendar je resnica, da imajo tudi živali, pa čeprav primitivno, medicinsko znanje. Človek, ki je v prejšnjih časih živalim odrekal možnost premisleka, je moral polagoma spoznati, da so razlike med tako zvanim živalskim instinktom in človeško pametjo le kvantitetne, nikakor pa ne kvalitete. Ne glede na to, da delajo živali pri sprejemanju hrane neprimerno manj dietnih napak nego ljudje, vedo tudi prav dobro, kdaj jim je hrane zadosti, česar o človeku ne moremo vedno trditi.

A če se živali kdaj preobjedo, vedo tudi za pravilne pripomočke, ki jim neugodne posledice odženejo. Samo ob sebi je umevno, da živali ne razpolagajo z vsemi tistimi možnostmi za zdravljenje, ki jih ima

človek, so pa živalske, melode morda toliko bolj učinkovite. Zavračanje hrane pri živalih v primerih prebavnih motenj je smatrati pač bolj za reflektoričen pojav, vendar pa poznamo n. pr. pri psih in mačkah v takšnih primerih tudi žetnje trave, ki mu je gotovo namen, da bi očistilo bolno črevesje. To stvar je smatrati gotovo za premišljeno in hoteno ter kakor post za primitivno dejanje zdravljenja. Neki ljubitelj živali pripoveduje, da je imel psa, ki je vsako krat, kadar se je malo preveč najedel mesnih ostankov in samo v takšnih primerih, na sprehodu žrl - konjske odpadke, kar je imelo potem vedno hiter in pravi učinek. Tega pa žival gotovo ni delala brez nekega premisleka in sigurnosti, da ji bo nato bolje.

Ločitev zakona po smrti

Nenavaden ločitveni proces na Angleškem

Z zanimivim jurističnim problemom se bavi ta čas angleška javnost. Neko londonsko sodišče je pred kratkim izreklo ločitev nekih zakoncev Marshovih. Mož je živel v zadnjem času na Jamaiki, toda dva dni prej, nego je sodišče izreklo svojo sodbo, je tam umrl, kakor se je pozneje dognalo.

Njegova žena, ki se je bila prej najbolj potegovala za ločitev, je bila sedaj iz zapušinskih razlogov prisiljena zahtevati, naj se razsodba proglasi za neveljavno, češ da je po smrti enega zakonskega druga brez pomena. Razsodba je bila namreč zakon ločila po ženi krivdi in če bi to obveljalo, bi ne imela Marshova nobene pravice do

zapuščine svojega pokojnega moža. Sodišče je res ustreglo njenemu ugovoru, toda iz vsega bo nastala lahko še prav zapletena zapuščinska pravda. Drugi dedič pokojnega Marsha namreč pravi, da je Marshova s dolgotrajnim in zelo ostrim ločitvenim procesom, v katerem je imela posebno aktivno vlogo in ki se je končal s tem, da je sodišče spoznalo njeno krivdo, dokazala, da nima s tem zakonom nobene notranje zveze več. To bi pa bilo v nasprotju s duhom paragrafa, da bi jo sedaj navzlic temu po smrti njenega moža juristično tako upoštevali, kakor da te ločitvene pravde nikoli ni bilo.

Stara ljubezen ne zarjavi

Bilo je l. 1890., ko se je prijateljstvo med 19letnim Aleksandrom Riggsom in 20letno Izabelo Brownovo prekinilo, ker se je mladi mož iz svoje domovine Škotske s trebmom za kruhom odpravil na Angleško. Od tedaj si nista niti dopisovala, Mister Riggs se je poročil z drugo in je sed končno kot ogljarski mojster v pokoj. Izabela je postala učiteljica in je sedaj tudi že upokojena. Pred nekoliko tedni pa se je zgodilo, da sta se srečala na nekem pogrebu in sedaj sta se vzela. Mož šteje 66 let, žena pa 67.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Mladi mož, jaz vas bom že naučil poljubovati mojo hčer!«
»Prepozno, gospod Koren, pravkar sem se sam naučil.«

A NEKDOTA

Pasjenz je bil bojeviti človek in tako je prišlo med njim in njegovimi nasprotniki često do hudih znanstvenih spopadov. Po neki polemiki, ki je bila le prehuda, mu je de Casagrac poslal svoje sekundante. Ko so ti prišli k Pasteurju, je bil ta že davno dosegel svoj znanstveni mir in je v svojem laboratoriju proučeval trihine. »Gospodje, je dejal zastopnikom svojega nasprotnika, ko so mu povedali svoje, »poziv je de Casagrac na dvoboj sredi sprejemam. Toda kot pozivalec imam pravico, da sam izberem orožje. Odločil sem se za boj s tema dvema klobasama.« S tema besedama je presenečenim možem pokazal dve tečni klobasi. »Ena med njima vsebuje trihinozno meso, druga je normalna. Gospod de Casagrac naj izbere, katero bo pojedel. Drugo pojem jaz.« Do tega dvoboja ni prišlo.

VSAM DAN ENA

»Zane, Zane, svetuj mi brzo, kaj naj storim! Postreščki, ki nas selijo, so izpraznili stanovanje med tem, ko sem bila v kopalnici!«

Nesrečni loterijski dobitnik

Tisoč pisem z lastno telefonsko številko

Upokojeni višji poštni svetnik dr. Kurt Lechmann v Celovcu je zadel v loteriji 18.000 šilingov in ta nepričakovani dobiček je tako vplival nanj, da je zmored in so ga morali prepeljati v norišnico.

Pred kratkim je Lechmann imel rojstni dan. V noči pred tem dnevom je sanjal, da je prejel tisoč pisem, ki so bila ozna-

čena vsa z njegovo nekdanjo telefonsko številko 13-49-1. To število je v tej razdelitvi stvili v loteriji in je za znesek 4 šilingov 50 grošev zadel 18.000 šilingov. Na vse zadnje pa mu ni ta terno prinesel nobene sreče.

V vlaku oropana pevka

Znana španska koloraturna pevka Mercedes Capris, ki je ta čas na turneji po Rusiji, je postala žrtev drznega roba. Ko se je vozila v brzovlaku iz Odese v Kijev, so vdrl roparji v nje spalni voz ter omamili njo in njenega moža s kloroformom. Zločinci so nato obema odnesli vse nakit in gotovino. Dosedanja porvedovanja policije niso imela nobenega uspeha.

Nova spomlad — nova obleka!

Gotovo najlepše vzorce blaga za obleke in plašče za gospode, a tudi po najnižjih cenah je dobiti pri

DRAGO-SCHWAB
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA

H. CVETIN:

Zadnja stran

»Torej menite, da sem si polnočnega gosta samo zato izmislil, da bi — — —«

» — — — da bi me odvrnili od prijemljive sledi, ki vodi naravnost k vam, gospod Justin!« je resno dokončal Remec. Potem, ko je nekaj časa zamišljeno molčal, je obotavljaje se dodal:

»A biti hočem odkrit, priznavam vam, da se mi to ne zdi zelo verjetno! — Komur prihajajo take prevejanosti na misel, ne bo pozabil orožja in klobuka na kraju dejanja! — V tem vidim nekažno protislovje, in to protislovje mi ne dá miru! — Dokazi zoper vas so močni in bijejo v oči — za moj okus že kar od sile! — Povejte, gospod Justin, ali imate morda sovražnika, ki bi mu ugnalo biti do tega, da vas osumi zločinskega dejanja?«

Igralec je odločno zmajal z glavo. »Nikogar ne poznam, ki bi mu mogel prisoditi tolikšno lopovščino!«

»Torej prideva spet do svojega neznanca — — —«
Rahlo trkanje na vrata je zmotilo Remca sred stavka. Marko je presenečen pogledal na uro. »Nu, saj še ni toliko — — —«

»Gospod Justin — — —«
Globok, nekoliko hripav glas je zunaj na hodniku izrekel Markovo ime.

»Da, prosim — kdo pa je?«

19

»Jaz sem vam pisal isto pismo — — —«

»Tako pridem! — — —!« je presenečen vzkliknil Marko, med tem ko je Remec takoj razumel položaj in se súsnil v dolbino za garderobno omaro.

»On je — — —« je komaj slšno šepnil igralcu.

»Ne izdajte moje navzočnosti!«
Marko je močje pokimal in odprl vrata. Pričakujoče in z neenakimi čustvi je pogledal moza, ki je stal zunaj na hodniku, in se nato umaknil: »Stopite bliže, gospod!«

»Thank you,« je pokimal prišlec in stopil bliže.

»Ali ste sami?«

»Seveda — — —«

»Tedad lahko govoriva nemoteno nekaj besed?«

»Vsekako, gospod — — —«

Neznanec je zmajal z glavo. Justin si je nehot zapomnil, da zdaj ni bil več v usajenem jopiču, ampak v temnem suknemem površniku.

»Well — ne potrebujem vam povedati svoje ime — zdaj še ne! — Ko boste vedeli vse ostalo, potem lahko tudi veste, kdo sem — ali — — —«

»Pisali ste mi, da lahko zvem od vas kaj natančnejšega o stricovi smrti,« mu je Marko nestrno segel v besedo.

»Yes — to sem storil! Ves dan sem poizkušal že priti do vas, ali — — —«

»Prosim, gospod, moj čas je odmerjen — — —«

A zdajci se je zgodilo tisto, česar ni nihče pričakoval. Neznaneve oči so se mahoma uprle v mizo. Takoj nato je bil z dvema skokoma pri vratih.

»Hell and damnation — tu je še nekdo drug — — —«

Tisti mah se je pokazala iz dolbine za garderobno omaro človeška postava. Remec je planil skozi vso sobo proti neznanu.

Vrata so se zaprla. Komisar se je divje vrigel nanje. Marko mu je priskočil na pomoč in pritisnil na ključko.

»Preklete — ključ sem pustil zunaj!«

Vzlic njunemu skupnemu prizadevanju se vrata niso dala odpreti. Remec se je ježno zasmejal in odnehal. Neznaneve koraki so se oddaljevali po hodniku, dokler niso popolnoma utihli.

»Pa sva na ceditu! — če pomislim, da sem imel dedca v dosegu roke — — —! Le kako je mogoče vedeti, da je še nekdo v garderobi?«

Rahel sum je bil v njegovih očeh, ki so se vprašujoče uprle v Marka.

Ta je skomignil z rameni. »Morda ste se s čim izdali?«

Remec je ježno zmajal z glavo. Pogled mu je blo-dil po sobi, dokler se ni ustavil na peplniku sredi mize.

»Smotko!« je togotno zastokal.

»Ne zamerite — kako mislite — — —?«

»Le pogledite! — Smotko sem pustil v peplniku — in ker ste vi držali svojo cigareto v roki, je neznanec lahko uganil, da mora biti v garderobi še nekdo tretji!«

Komisar je razburjeno tekal po garderobi sem ter tja. Nato je mahoma obstal pred igralcem in blisnil vani z očmi: »Za kazen bi moral zdaj postati nekadilec, gospod Justin!«

7. poglavje.

Ze tretjič v zadnji pol uri je komisar Remec nestrno pogledal na zapestno uro. Kazaka sta kazala na pol enajstih. Obenem je začutil, kakš se je spremljevalčeva roka dotaknila njegovega komoica.

»Vozovi prihajajo!« je hrabro šepnil dr. Potnik.

»Menda je predstava končana!«

»Saj je bilo že časi!« je tito zarenčal Remec.

»Pokriva zdaj na ono stran ceste, doktor! Veliko mi je do tega, da naju najin človek ne opazi!«

Počasi sta prekoračila cestišče, kjer je bila zdaj velika gneča vozil, in obstala na oni strani, v zavetju nekih hišnih vrat, od koder sta lahko opazovala odrski vhod, ki jima je bil ravno nasproti.

»Torej imate še vedno sum na Justina, gospod komisar?« je nato z zanimanjem vprašal dr. Potnik.

»Nepricakovano pojavljenje čudnega neznanca vam ni vdalniko kakke drugačne misli?«

Remec je skomignil z rameni, tako da mu je glava skoraj izginila med širokima pleči. »Ta neznanec je sploh posebno poglavje, prijatelj!« je dejal.

»Seveda, svoje mnenje, da si je Marko Justin to figuro samo izmislil, ker bi me rad spečal na krivo sled, sem moral opustiti, odkar me je nocoj dolevalo vsečje da sem v restnici srečal tega človeka, čeprav le za trenutek. In o tem, da je bil neznane tisti polnočni gost, ki ga je profesor pričakoval, se skoraj ne upam dvomiti. A s tem še vedno ni dokazano, da bi bil morilec!«

Dr. Potnik je zamišljeno pokimal. »Dokazano res ni — a sum zoper njega bi utegnil biti enako resen kakor zoper Marka Justina! — Pomislite, čuvaj je okoli polnoči videl tega moža, kako je ob zelo sumljivih okolištinah zapustil profesorjevo vilo — — —«

»Klobuk in samokres sta pa vendar igračeve,« se je komisar ježno uprl.

»Mogoče bi bilo, da bi si bil neznanec oboje našel prisvojil in pustil na kraju dejanja!«

PUCH

novi lahki kromirani modeli in drugi cenejši Puchovi izdelki na ugodna mesečna odplačila

IGN. VOK

LJUBLJANA, Tavčarjeva 7

Podružnice: Kranj, Novo mesto, Celje, Miklošičeva 2

Damske pomladne plašče

kostume in komplete nudi najceneje

F. I. GORIČAR

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 29
Ako ne morete izbrati iz zaloge, izgotovimo točno po naročilu v najkrajšem času. — Na zalogi velika izbira modnega blaga za plašče in kostume, na pr. cloque, fresko, gabardin, tweed in drugi najnovejši volneni artikli od 24.— Din naprej.

VLAŽNA HIŠA — JETIČNO TELO

Uspešno izoliranje proti mokroti, talni vlagi, ter proti hišni gobi, največjemu škodljivcu, izvrši zanesljivo in solidno po preizkušeni metodi, mestni stavbenik

Hugon Schell — Ljubljana
MAURERJEVA UL. 29.

Na zahtevo neobvezen ogled in proračun.

300.000 mest

NA POLETNI OLIMPIADI V BERLINU
bo premalo za vse one, ki žele posetiti olimpijske igre
od 1. do 16. avgusta 1936.

BERLIN 1936

Zaradi tega naročite vstopnice takoj:
pri Nemškem prometnem biuro, Beograd, Spomenik 5
ali pri PUTNIKU in njegovih podružnicah.

IVAN ROZINA (preje „ORIENT“)

TRGOVINA BARV IN LAKOV — LJUBLJANA

Velika izbira kemičnih in oljnatih barv, šolskih, študijskih in umetniških barv. Firneži, laki, steklarski in mizarski klej, šelak, špirit denat, lužila »Artic, tuši, paste ter sploh vse slikarske in plesarske potrebščine. — Velika zaloga vseh vrst vedno svežega mavca. — Najnižje cene in najboljša postržba. —

Prodajalna T r š e v a (Dunajska) cesta 14
POLEG TRGOVINE SCHNEIDER & VEROVSEK

Kleparska delavnica

ANTON FUCHS

GOSPOSVETSKA 16, »PRI LEVU«

Je za kleparska dela še vedno najcenejša in najsolidnejša
TELEFON 38-12

ZAHVALA

Ob smrti mojega nepozabnega soproga gospoda

LEOPOLDA HAMPERLA

so mi številni prijatelji in znanci izkazali toliko tolažilne pozornosti in pomoči, da jim dolgujem svojo globoko hvaležnost. Posebno se zahvalim vsem darovalcem cvetja, vsem ki so spremlili dragega pokojnika k večnemu počitku, posebno gospodu poštnemu direktorju dr. Vagaji in številnim pokojnikovim tovarišem in vsem, ki so mi v težkih urah stali ob strani. Največjo zahvalo pa izrekam gospodu zdravniku dr. Heferlu za njegovo požrtvovalno pomoč.

Sv. mašo zadušnico bodo brali v cerkvi sv. Jakob: ponedeljek, dne 23. marca 1936 ob pol 8. zjutraj.
LJUBLJANA, 20. marca 1936.

ANA HAMPERL

Ljudska samopomoč

registrirana pomožna blagajna v Mariboru, Grajski trg 7.
POVERJENISTVO: Ljubljana, Tyrševa 34

naznanja smrtne slučaje svojih članov v mesecu februarja 1936.

Kaiser Elizabeta, delavka, Studenci;
Rakuša Katarina, zasebnica, Ormož;
Ino Alojzija, žena gostilničarja, Zagorje ob Savi;
Orešič Mihael, prevžitar, Sp. Poljane pri Poljčanah;
Koprivc Lovrenc, prevžitar, Vrh p. Sv. Vid pri Planini;
Gošer Anton, delavec, šmartno pri Slovenjgradcu;
Drož Jožefa, prevžitarica, Jelenče;
Vožnik Mihael, mizar, Maribor;
Jereb Uršula, kuharica, Maribor;
Brbre Katarina, posestnica, Okoška gora p. Cadram;
Siket Marija, prevžitarica, Brestovec;
Krupačnik Marija, delavka, Strmec p. Luče;
Klemencič Neža, dninarica, Slov. Bistrica;
Klinec Ana, zasebnica, Ljubljana;
Hausman Jožef, prevžitar, Mota p. Kapela;
Lampo Anton, trgovec, Maribor;
Črešner Jakob, zasebnik, Ptuj;
Krajnc Marija, gostilničarica, Sp. Radvanje;
Škofljanec Marija, služkinja, Glogovbrd p. Artiče;
Seligi Katarina, vdova strugarja drž. žel., Maribor;
Reizinger Cecilija, posestnica, Podčetrtek;
Rihtarič Marija, delavka, Brezina p. Brežice;
Kretnar Rozina, vdova po uradniku, Slovenjgradec;
Likavec Marija, viničarica, Polički vrh;
Spegel Vinko, posestnik, Malo Misljinje;
Blažon Emilija, zasebnica, Maribor;
Šiško Marija, zasebnica, Krško;
Smolnikar Janez, šol. upravitelj v pok., Šoštanj;
Krajšek Terezija, zasebnica, Prožunska vas p. Teharje;
Fras Alojzija, posestnica, Maribor;
Seško Marija, zasebnica, Ljutomer;
Četi Jožefa, vdova po kroj. mojstru, Čmurek;
Vavken Evgenija, poštarica, Dvorje p. Cerklje pri Kranju;
Kene Marija, gospodinja, Dol pri Hrastrniku;
Zakonšek Martin, prevžitar, Šmiklavž p. Sv. Jurij ob Taboru;
Lecker Rajmund, uradnik drž. žel., Maribor;
Lovrec Marija, vdova po trgovcu, Polenci p. Polenshak;
Nemec Franc, železničar v pok., Babinci p. Ljutomer;
Cizerl Ana, žena nočnega čuvaja, Košaki p. Maribor;
Znidar Ana, prevžitarica, Sv. Vid pri Grobelnem;
Bregel Karolina, vdova sodnega sluga, Ptuj;
Puki Martin, posestnik, Razvanje;
Zupan Marija, zasebnica, Preserje p. Radomlje;
Falkonetti Karl, kotlar drž. žel. v pok. Maribor;
Kramberger Jernej, zasebnik, Maribor;
Jesih Ivan, rud. paznik v pok., Loke p. Trbovlja.

o vseh umrlih se je izplačala pripadajoča pogrebna v skupnem znesku

Din 417.340.—

Kdor še ni član »LJUDSKE SAMOPOMOČI«, naj zahteva brezobvezno in brezplačno pristopno izjavo.

BLAGAJNIŠKO NAČELSTVO.

T

V neizmerni žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena mati, stara mati, sestra, teta, tašča, gospa

MARIJA JOŠT, vd. Dolžan

dne 20. marca 1936, ob 19.30 po kratkem mučnem trpljenju, previdena s svetotajstvi za umirajoče v 69. letu v Gospodu preminula.

Pogreb drage nam pokojnice se bo vršil dne 22. marca ob pol 17. iz hiše žalosti, Za kresjeto 4, na okoliško pokopališče.

Sveta maša zadušnica se bo brala 23. marca ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Danijela.

Celje, Sarajevo, New-Jersey, dne 21. marca 1936.

ZVONKA JOŠT, hčerka.

Rodbine: FRANJO in CIRIL DOLŽANOVA, HOLOBARJEVA, BOGOVIČEVA in MERTLOVA.

CENE MALIM OGLASOM

Pe 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo ovi, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obremen s naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se malih oglasov, je naslavljanjati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, tavek 3 Din
za šifro ali dajanje naslovov
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din

Od danes naprej
postreže vsako nedeljo
in praznik ob 7. uri
zvečer z na radnju pe-
čenim jagmetom gostil-
na na Kofe, Florjanska
ul. 4. 6677-18

Najboljša domača

zabava
je vedno le v gostini
pri Panju Vegova ul.
10. Toči se priznajo
najboljši delijski cvil-
ček in fina stirska
naravnost vina. Vsak ve-
čer izražajo klavirja pe-
tje in druge zabave
Gostom na razpolago
balnešče, vrt itd. — Se
priporoča in Vas vabi
gostilničar Tone Huč.
28.18

Službo dobi

Beseda 1 Din, tavek 3 Din
za šifro ali dajanje naslovov
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din

Majšega tovarisa
sprejem v skupno
pisarnico — Dr. Lov-
renčič, odvetnik, Ljubljana.
6448-1

Majšo slaščičarko

spretno, zanesljivo tudi v
delavski delavnici sprej-
mem s takojšnjo nasto-
pom v stalno službo v fi-
nem lokalu, Ponudbe na
oči odd. Jutra pod »De-
lo«. 6444-1

Damski salon

sprejme prvotne pomoč-
nice ter enega samostojne-
ga pomočnika za prvotna
damska dela. Modni salon
Molan, Krekov trg 11.
6553-1

Zastopnik

za oboroženo prodajo naših
posredništvih, brezposelnih
kov itd. Posrednik. Ponudbe
nasloviti na »Persones
Ljubljana, post. predal 307
31-1

Inteligentno

gospodinjstvo
zdravo, simpatično, pošte-
no, srednjih let, sprejem
oddelček pod »Dobro me-
sto«. 6608-1

Oskrbnica

na planinski dom na Komni
Ble. Slov. planin. društvo v
Ljubljani. Prednost imajo
izkušeni smučarji ter ose-
be, ki so že oskrbovale
planinske domove ali si-
le postojanice. Na SPD Ljub-
ljana, Aleksandrova c.
6932-1

Zaupnike

za zavarovanje letnega.
Pisarne ponudbe na oči.
oddelček pod »Zaupniki«
6624-1

Elektrotehnika

mehanika
sprejme zdravilne v Slo-
veniji. Prednost imajo iz-
kušeni s šoferskim izpi-
tom. Ponudbe na oči odd.
Jutra pod »Zdravilništvo«.
6601-1

Damsko frizerko

prvotno, perfektno v
vodni in trajni ondulaciji,
po možnosti starejšo mod
Bla. s i. meš. salon Gled
Aleks. Ljubljana. 6630-1

Krojaška

pomočnica
sprejme K. Pučnik, Selen-
burgova 1. 6609-1

Frizerka

prvotna, dobi stalno
službo po dogovoru. Po-
nude na oči odd. Jutra
pod »Krajev«. 6501-1

G. Th. Rotman.

Kapitan Kozostrelec

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

gre v Ameriko

Kuharico

ki opravlja vse domače
oprave, isčem. Oskrb.
bra. Naslov v vseh posl.
Jutra. 6697-1

Trgovski pomočnik

podjetja s posredništvom
vsega, vodstva, področja
dobi takoj mesto. Obširne
ponudbe za naslov: Feliks
Hediet, Verzej. 6587-1

Samostojno

gospodinjstvo
vestno in pošteno za
malo skromno gospo-
dinjstvo sprejemam. Va-
koj ali s. apr. 1936.
Prednost imajo one ki
lahko poiže 2000 Din
kavčije. Gabrijel Ivan
zid. mojster Brežice. 6539-1

Damski frizer

dobi službo. Ivan Pre-
šern, Radovljica. 6544-1

Za nego

za živčno boje dame
se išče izobražena gos-
podinja s potrebnimi
finan. nastopom in zna-
njske nepravilnosti. Ponu-
be pod »Na deželce« na
oči odd. Jutra. 6676-1

Pisarniško moč

prvotno, samostojno
z večletno pisarniško
organizacijo, korendence
v slovenem nemškem
in srbohrvatskem jeziku
sprejemam. Izobraž.
ba trgovska akademija
ali trgovski šola. Ponu-
be z zahtevki in refe-
rencami pod šifro »Ze-
lo zmožen« na oči odd.
Jutra. 6520-1

Natakarico

mlado, simpatično, izobra-
ženo, sprejemam takoj ali po-
zneje. Služba dobra in stal-
na. Dopise s sliko ali pa
osebno predložit: Hotel
Triglav, Sovnica. 6532-1

Samostojni mlinar

več samostojnega dela
za izdelovanje koruznih in
pšeninih izdelkov, dobi
mesto. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 6564-1

Natakarico

stara 30 let, z lastno
koncesijo, iščem za gostil-
no v Celju. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 6380-1

Sobarico

solidno, perfektno, ki je
večkrat neizmerno in je ak-
tivna, sprejemam takoj ali po-
zneje, blizu Ljubljane. —
Ponudbe na oči odd. Ju-
tra pod »Deutsch«. 6540-1

Elektromonterja

sposobnega za samostojno
delo in za projektiranje,
iščem. Ponudbe na oči.
oddelček pod »U. D.«
6537-1

Krojaška

pomočnica
za veliko delo, sprejemam
takoj. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 6707-1

25-28letno osebo

popolnoma svobodna, zdra-
va, lepe, znanstvenice,
iščem za vodstvo gospo-
dinjstva v gospodski vili v
Srbiji. Ponudbe s tehničnimi
podatki in znanjsko sliko na
oči odd. Jutra pod šifro
»4070«. 6613-1

Uradnika -

korespondenta
mlajšega, s perfektnim zna-
njem slovenskega in nem-
škega jezika iščem za ta-
ko. Prednost imajo oni
reflektanti, ki dovršeno ob-
vladajo srbohrvatski jezik.
Izločam sprejemam. 6771-1

Pošteno dekle

iščem, ki zna nekoliko ku-
hati, ki tri članke družini.
Ponudbe na oči odd. Ju-
tra pod »Mala Bebi«. 6779-1

Kuharico

iščem za takojšen nastop.
Pogodnik, Maribor, Vilhar-
jeva ulica 4. 6774-1

Mlajšo natakarico

čedno in pošteno, sprejemam
takoj gostilna v Ljubljani.
Ponudbe pod »Kavčija Din
2.000« na oči odd. Jutra.
6766-1

Fotografskega

pomočnika
veščega v retušir in po-
sredništvu sprejemam Foto
Japelj, Maribor, Gospo-
vska 28. 6778-1

Postrežnica

pridno in pošteno ki
zna samostojno kuhati
in opravljati vse druga
hišna dela, sprejemam.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 6761-1

2 hlapca

sprejemam h konjem. Pre-
vostništvo Petar Viktor,
Zadravna ulica 17. Koda-
jevo. 6693-1

Kuharica

za gostilno, dobi takoj
službo ali s. apr. 1936.
— Predstaviti se v torek od
10.—12. ure dopoldne. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra. 6510-1

Mlad vrtnar

ali sadjar
dobi službo trgovskega
sluge. 6761-1

Mlad dečko

trg. sluga
prednost ima, koder se za-
reže za vrtnarstvo ali sad-
jarstvo. Ponudbe z navedbo
vega doseženega uspeha
in starosti na oči odd.
Jutra pod »Posten«. 6603-1

Dekle

pridno in pošteno staro
20 do 25 let s malo ma-
turo k otrokom in va-
jen. vseh hišnih del,
dobi službo v Kranju.
Takojšnje ponudbe na
oči odd. Jutra pod zna-
ko »Potrebnosti«. 6518-1

Pomožno moč

sobarice
sprejme Hotel Strukelj.
6688-1

Brivskega

pomočnika
mlajšega, dobrega delav-
ca sprejemam takoj.
Ivan Merlak, brivce
Dol. Logatec. 6678-1

Hišnika

znan. Znam tudi opravljati
vrtarstvo in sadjarstvo.
Naslov v vseh posl. Jutra
6612-2

Mehanik

dobro delavec, išče službo.
Franjo Zore Brezovica 27.
pri Ljubljani. 6633-2

Gospodična

stara 30 let, izurjena šivil-
ja gre kot sobarica k bol-
ši družini tudi izven Ljub-
ljane ima vselej tudi do-
ugovorne. Ponudbe na oči
odd. Jutra pod »Prijava
in delovna«. 6736-2

Stanovanje

obstoječe in s sobe s pri-
ključnimi oddaji. 1. pri-
ključnik. Opekarska c. 31.
6632-2

Krojačica

dobro izurjena, samostojna
delavka, išče mesto v mod-
nem salonu. Naslov v vseh
posl. Jutra. 6637-2

Trgovski pomočnik

vešč. manufakturne sprej-
me v galanterijske stroke
po vajenosti. Iščem pre-
meniti sedanjo službo.
Cen. ponudbe na oči odd.
Jutra pod »1. maj«. 6646-2

Frizerko

prvotno, ki zna tudi
trgovski akademski. Pri-
znan. Salon »Ema«. Do-
maidova 4 Split. 6724-1

Sprejemmo:

mladega prodajalca. Iz-
učena, simpatična, izobra-
žena, sprejemam takoj ali po-
zneje. Služba dobra in stal-
na. Dopise s sliko ali pa
osebno predložit: Hotel
Triglav, Sovnica. 6532-1

Natakarico

mlado, simpatično, izobra-
ženo, sprejemam takoj ali po-
zneje. Služba dobra in stal-
na. Dopise s sliko ali pa
osebno predložit: Hotel
Triglav, Sovnica. 6532-1

Samostojni mlinar

več samostojnega dela
za izdelovanje koruznih in
pšeninih izdelkov, dobi
mesto. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 6564-1

Natakarico

stara 30 let, z lastno
koncesijo, iščem za gostil-
no v Celju. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 6380-1

Sobarico

solidno, perfektno, ki je
večkrat neizmerno in je ak-
tivna, sprejemam takoj ali po-
zneje, blizu Ljubljane. —
Ponudbe na oči odd. Ju-
tra pod »Deutsch«. 6540-1

Elektromonterja

sposobnega za samostojno
delo in za projektiranje,
iščem. Ponudbe na oči.
oddelček pod »U. D.«
6537-1

Krojaška

pomočnica
za veliko delo, sprejemam
takoj. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 6707-1

25-28letno osebo

popolnoma svobodna, zdra-
va, lepe, znanstvenice,
iščem za vodstvo gospo-
dinjstva v gospodski vili v
Srbiji. Ponudbe s tehničnimi
podatki in znanjsko sliko na
oči odd. Jutra pod šifro
»4070«. 6613-1

Uradnika -

korespondenta
mlajšega, s perfektnim zna-
njem slovenskega in nem-
škega jezika iščem za ta-
ko. Prednost imajo oni
reflektanti, ki dovršeno ob-
vladajo srbohrvatski jezik.
Izločam sprejemam. 6771-1

Pošteno dekle

iščem, ki zna nekoliko ku-
hati, ki tri članke družini.
Ponudbe na oči odd. Ju-
tra pod »Mala Bebi«. 6779-1

Kuharico

iščem za takojšen nastop.
Pogodnik, Maribor, Vilhar-
jeva ulica 4. 6774-1

Mlajšo natakarico

čedno in pošteno, sprejemam
takoj gostilna v Ljubljani.
Ponudbe pod »Kavčija Din
2.000« na oči odd. Jutra.
6766-1

Fotografskega

pomočnika
veščega v retušir in po-
sredništvu sprejemam Foto
Japelj, Maribor, Gospo-
vska 28. 6778-1

Postrežnica

pridno in pošteno ki
zna samostojno kuhati
in opravljati vse druga
hišna dela, sprejemam.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 6761-1

2 hlapca

sprejemam h konjem. Pre-
vostništvo Petar Viktor,
Zadravna ulica 17. Koda-
jevo. 6693-1

Kuharica

za gostilno, dobi takoj
službo ali s. apr. 1936.
— Predstaviti se v torek od
10.—12. ure dopoldne. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra. 6510-1

Mlad vrtnar

ali sadjar
dobi službo trgovskega
sluge. 6761-1

Mlad dečko

trg. sluga
prednost ima, koder se za-
reže za vrtnarstvo ali sad-
jarstvo. Ponudbe z navedbo
vega doseženega uspeha
in starosti na oči odd.
Jutra pod »Posten«. 6603-1

Dekle

pridno in pošteno staro
20 do 25 let s malo ma-
turo k otrokom in va-
jen. vseh hišnih del,
dobi službo v Kranju.
Takojšnje ponudbe na
oči odd. Jutra pod zna-
ko »Potrebnosti«. 6518-1

Pomožno moč

sobarice
sprejme Hotel Strukelj.
6688-1

Brivskega

pomočnika
mlajšega, dobrega delav-
ca sprejemam takoj.
Ivan Merlak, brivce
Dol. Logatec. 6678-1

Hišnika

znan. Znam tudi opravljati
vrtarstvo in sadjarstvo.
Naslov v vseh posl. Jutra
6612-2

Mehanik

dobro delavec, išče službo.
Franjo Zore Brezovica 27.
pri Ljubljani. 6633-2

Gospodična

stara 30 let, izurjena šivil-
ja gre kot sobarica k bol-
ši družini tudi izven Ljub-
ljane ima vselej tudi do-
ugovorne. Ponudbe na oči
odd. Jutra pod »Prijava
in delovna«. 6736-2

Stanovanje

obstoječe in s sobe s pri-
ključnimi oddaji. 1. pri-
ključnik. Opekarska c. 31.
6632-2

Krojačica

dobro izurjena, samostojna
delavka, išče mesto v mod-
nem salonu. Naslov v vseh
posl. Jutra. 6637-2

Trgovski pomočnik

vešč. manufakturne sprej-
me v galanterijske stroke
po vajenosti. Iščem pre-
meniti sedanjo službo.
Cen. ponudbe na oči odd.
Jutra pod »1. maj«. 6646-2

Frizerko

prvotno, ki zna tudi
trgovski akademski. Pri-
znan. Salon »Ema«. Do-
maidova 4 Split. 6724-1

Sprejemmo:

mladega prodajalca. Iz-
učena, simpatična, izobra-
žena, sprejemam takoj ali po-
zneje. Služba dobra in stal-
na. Dopise s sliko ali pa
osebno predložit: Hotel
Triglav, Sovnica. 6532-1

Natakarico

mlado, simpatično, izobra-
ženo, sprejemam takoj ali po-
zneje. Služba dobra in stal-
na. Dopise s sliko ali pa

Kapital

Beseda 1 Dln. davek 3 Dln.
s filro ali daljane naslova
5 Dln. Najmanjši znesek
17 Dln.

Denar

na hranilne knjižice
vseh denarnih zavodov do-
loži tako. Strogo solidno
poslovanje.

Bančno kom. pisarna

Rudolf Zore

Ljubljana, Gledališka 12.

Telefon 38-10.

Priročite znamke

6008-16

Hranilne knjižice

vseh pravih denarnih
zavodov sprejemam za
plačilo blaga, Nedog
Franc, manufakturna
trgovina Ptuj.

5440-16

Vse denarne posle

nakup in prodaja vrednost-
nih papirjev
vnovčevanje

vloge pri denarnih zavodih,
menic in čekov, nakup in
reoskup

posojila

kompenzacija dolgov, kon-
vertacije

Srečke drž. razredne

loterije

izvršuje

strokovno in strogo solidno

Priročite znamke

Bančno kom. pisarna

Rudolf Zore

LJUBLJANA.

Gledališka ulica 12.

Telefon 38-10.

76-16

Hranilno knjižico

Jugobank kupimo in pla-
čamo tako v gotovini po
svoji ceni. Informacije
daje bančna posl. pisarna
Alojzij Planinšek, Ljublja-
na, Beethovnova ul. 14/II,
telefon 35-10.

6678-16

Vse denarne zadeve

terjatve v hranilnih
knjižicah vseh denarnih
zavodov, vrednostne pa-
pirje (Vojno škodo)

Nakup in prodaja

Izvede razne kompenza-
cije, plačila dolgov, pri
denarnih zavodih s hrani-
lnimi knjižicami in s
gotovino

Izposiže in vnovči

vse hranilne knjižice
tako v gotovini in hrani-
lne knjižice na var-
nost vknjižbe in prodaje
odkupne vrednosti v go-
tovini in polnem znesku
in jamstvu

Vlagatelji in dolžniki

Obrnite se v gotovini za
devah na spodnji na-
slov. Znesljive nasvete
gleda nakup in prodaja
in nakup kapitala. Vam
daje brezplačno in jam-
ci za strogo solidno iz-
vedbo v vseh poslih.

Alojzij Planinšek, ban-
čna poslov. pisarna
Ljubljana, Beethovnova
ulica 14-II. telefon
35-10.

6249-16

Hranilne knjižice

Ljubljanski zavodov:
Mestne hranilnice Ljud-
ske posojilnice in Kmet-
ske posojilnice izvedem
nakup in prodajo vrednost-
nih papirjev, blaga, Nedog
Franc, manufakturna
trgovina Ptuj.

5440-16

Vlagatelji

radi prodaje vaših hran-
ilnih knjižic in

dolžniki

radi poravnave vaših dol-
gov s hran. knjižicami, obr-
nite se zaupno le na kon-
sultant. Bančno kom.
pisarno, Maribor. Takojšnje
strokovno in strogo izve-
dvanje. Za odgovor Din 3.

6493-16

Ureditve dolgov

potem sodnih in izven
sodnih

poravnav

Nasveti v konkurznih
zadevah in vseh drugih
trgovskih obrtnih poslih.
Strokovno knjigovodske
revizije.

sestava in aprobecija
bilanc

Preskrbe kreditov,
nasveti glede hranilnih
vlog in plačevanja istih.

Vsi posli

kmetijske zaštite.

Edina konsolidirana
komercialna pisarna

LOUZE ZA J.C.

Ljubljana, Gledališka
ul. 7. Telefon 38-10.

34-16

Poravnave

plačevanja dolgov

posredovanja kreditov

in gotovine

na hranilne knjižice, nato-
be kapitala (tudi hranil-
ni vlogi), različne ureditve,
davek napovedi knjigov-
odske revizije, bilance
in vse druge trgovske
izvedenske posle izdaje
izvedenskega menja izdaja
konsolidirana

Trgovsko-gospodarska
posojilnica v Ljubljani.

Cesta 29. oktobra (Rimska
cesta) št. 7. (Za pismena po-
jasilna znamke).

6617-16

Vlogo

Vasjemne posojilnice Din.
63.000. prodam najvišjemu
ponudniku.

podr. Jutra v Novem me-
stu, pod znakom: »Za go-
tovino«.

6008-16

Za knjižice

Kmetijske ali ljudske po-
sojilnice in Ljubljani se
prodajo posojila za reje. Po-
slovanje revizije, bilance
in vse druge trgovske
posle. Poudarje na ogli. Jutra
pod »Knjižice«.

6008-16

Knjižice

Banovinske in ljudske
posojilnice v Ljubljani
kupim. Ponudbe na
ogli. odd. Jutra pod
»Knjižice«.

6556-16

Družabnika

zmožnost pisarniških del,
sprejema uvideno trg. po-
dej. Ponudbe na ogli. odd.
Jutra pod »Pisarna 100«.

6008-16

Posojilo

15.000 Din. Vračila
na prvo mesto. Za obresti
danih sobo in kuhinjo na
dobi 10 let. evnt. tudi
prodam dvostanovanjsko hi-
šo tudi na obroke. Naslov
v vseh posl. Jutra.

6079-16

Obrtnik

dobro situiran. Iste damo,
ki posodi Din 3000. Soude-
telstva mogota. Cenj. po-
slovanje na ogli. odd. Jutra
pod »Visoke obroke«.

6709-16

Davčne zadeve

pritožbe odpis obratno
odplačevanje obdavkov.
Davčna poslovalnica
Ljubljana, Selevburgova
ul. 7/I.

6791-16

Posojila

preiskujemo

Poravnave

med dolžniki in upniki
izvršujemo hitro in
uspešno. Gospodarsko-
pisarna, Ljubljana, Selevburgova
ul. 7/I.

6790-16

Obiti

Beseda 1 Dln. davek 3 Dln.
s filro ali daljane naslova
5 Dln. Najmanjši znesek
17 Dln.

Parne stroje

kompressorje, motorje, elek-
troinstalacije itd. montira-
nja in popravila. Varnost
elektr. in strojno podjetje.
Domtala, Stob. - Zaloza
elektropotrebnih.

78-30

Trajno ondulacijo

na modernem aparatu, ku-
hanje las samo 7 minut, s
avtomatičnim hlajenjem.
Sema zasigura ekstenzijo.
Se priporoča salon PANCI, Kon-
gresni trg 3, vogal Wol-
fove ulice.

6668-30

Papirnico

moderno opremljeno, zdru-
ženo s konces. obrtjo, ki
sema zasigura ekstenzijo.
v bližini velikih skl. prod-
am zaradi nujne prese-
litve. Potreben kapital Din
50.000. Ponudbe na ogli.
odd. Jutra pod »Sigurna
trajna ekstenzija«.

6804-30

Trajno ondulacijo

z aparatom, ki dopušča tok
samo 34 voltov, popolnoma
varno, izvršuje - salon
»Franka, Zeljarska ulica
M. Trnovca. Kolejka«.

6801-30

V najem

Beseda 1 Dln. davek 3 Dln.
s filro ali daljane naslova
5 Dln. Najmanjši znesek
17 Dln.

Majhen lokal

za trgovino ali vinotat
na račun, v bližini kate-
goričnega mesta v Slovenji,
vsem v najem. Dopise na
ogli. odd. Jutra pod »Kav-
čje zmožnost«.

6609-17

Pekarno

dobrodošlo, tik cerkve, dam
v najem. Ponudbe na ogli.
odd. Jutra pod »Pekarno«.

6608-17

V kamniku

oddam v najem prenov-
ljeno kopališče Neptun
z butefom in penjro v
vili Lutiza (12 sob).
Vprašati v Ljubljani
Beethovnova 14. mezz.

6694-17

Gostilno

oddam v najem s 1 apr.
vsem v najem. Ponudbe na
ogli. odd. Jutra pod »Kav-
čje zmožnost«.

6603-17

Lepo delavnico

kloparsko in vodoinstalaci-
jsko, v industrijskem kraju,
oddam zaradi smrti s stro-
ji v najem. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

6742-37

Lokali

Beseda 1 Dln. davek 3 Dln.
s filro ali daljane naslova
5 Dln. Najmanjši znesek
17 Dln.

Gostilno

dobrodošlo, s leptom
kupa Maribor, s poslovan-
jem, oddam zaradi smrti s
stroji v najem. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. Posredova-
nje izključno.

6417-30

Frizerski salon

za gospode in dame, se pri-
poroča. Točna in dobra po-
strelja. Engelbert Fran-
chetti, Ljubljana, Tyrševa
30. nasproti kavarni »Ev-
ropa«.

6445-10

Trgovina

na najboljši prometni točki
Ljubljane, napreda. Pisme-
ne ponudbe na ogli. odd.
Jutra pod znakom »Dobra
prometna točka«.

6456-10

Trgovino

oddam samostojni samostoj-
ni Ljubljani s inventarjem.
Naslov v vseh posl. Jutra.

6639-10

Lokal

prilagojen za vsako obrt
daje v najem na Dn. De-
lak Tyrševa c. 92/I.

6780-19

Javno kuhinjo

in stanovanjsko oddam. Na-
slov v vseh posl. Jutra

6609-10

Lokal

v centru Ljubljane
1800m. Ponudbe na ogli.
odd. Jutra pod »Lokal«.

6558-19

Brivnico

in damski frizerski sa-
lon dobro vpenjan v
vsem potrebnim apar-
atu na prometnem
mestu se radi boleznim
daje v najem ali pro-
da. Pismene ponudbe
na ogli. odd. Jutra pod
»Bodočnost«.

6608-10

Družabnika

zmožnost pisarniških del,
sprejema uvideno trg. po-
dej. Ponudbe na ogli. odd.
Jutra pod »Pisarna 100«.

6008-16

Gostilno

1800m. v najem, kjerkoli na
delati ali v trgu. Ponudbe
prosim na ogli. odd. Jutra
pod »Prometne«.

6048-19

Trgovski lokal

oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.

6542-19

Branjarijo

dobrodošlo, na najpromet-
nejši zagrebški ulici, pred
tramvajsko postajo, popo-
lovno urejeno, prodamo za
radi samostojne hiše, s
vsem blagom za 7.500
dinov. Smešina obe-
me s stanovanjem Din 500
mesečno. Poslovalnica Pa-
lekovič, Zagreb, Ilica 144.

6094-19

Lokal

takoj oddam. Staničeva
6 Beograd.

6731-19

Mlekarno

valet bolniški takoj oddam.
Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.

6732-19

Gostilno

dobro došlo, renovirano
v strogem centru Ljub-
ljane velik promet. Pro-
dam radi družinskih
razmer. Ponudbe na
ogli. odd. Jutra pod »SI-
lajem promet«.

6768-19

Posest

Beseda 1 Dln. davek 3 Dln.
s filro ali daljane naslova
5 Dln. Najmanjši znesek
17 Dln.

Hotel s posestvom

lahko poseli kupi na male
letne obroke, kjer ima
Din 100.000 gotovine. Po-
nudbe pod »Letošnja«.
Podružnica Jutra Maribor.

5799-20

Hiša z gostilno

in vsem potrebnim inveni-
arjem, na prometnem kraju
zaradi bolezni lastnika, na-
proda. - Naslov: Alojzija,
Karolina Musar, Hotem
pri Radetah (Zid. Maribor).

6386-20

Gostilno

s posestvom, v okolici Ma-
ribora, prodam zaradi smrti.
Naslov v vseh poslovalni-
cah Jutra.

6492-20

Prodaj

zelo ugodno dvostanovanjs-
ko hišo s vrtom, se pod-
kupljano, Smačeva cesta
št. 42. Prevzame se lahko
vsega poslovanja. Napreda
lepo poselstvo v Ljubljani
okolici, s hlevom, prodam.
velikim vrtom, pripravno
tudi za obrt ali industrijo.
na knjižice Kmetijske ali
Mestne posojilnice. - Vse
parcele na Selu in Mostah,
ugodno napreda. Naslov
Josip Oražem, Predovčeva
3. Selo, Ljubljana.

6591-20

Posestniki

na vsi parceli in posestev
na trditve se sami s pro-
dajo, saspajajo se menj, pre-
pričali se bodejo s solidno
st. kakor le mnogo drugih
do sedaj. Pristavce Franjo,
nakup in prodaja nepremi-
tnosti, Ljubljana, Erjavčeva
cesta 44 - Telefon 38-81.
Nasproti dram gledališča.

78-20

Novozidano hišo

skriptanovanjsko poseli
prodam zaradi odgovornosti
za vrt, 30.000 Din.
z gotovino. Blizu tramvaja
Naslov v vseh posl. Jutra

6001-20

Stavbeno parcelo

500 m² blizu ceste ob Tyr-
ševi cesti prodam. Ponudbe
na ogli. odd. Jutra pod
»Sv. Krištof«.

6665-20

Stiristanovanjsko

v bližini cerkve sv. Jozefa
prodam celo ali polovico.
Potreben kapital 150.000.
Din. Naslov v vseh posl.
6663-20

Lepo vilo

na jako ugodni legi v
Ljubljani, prodam. Sma-
čeva cesta št. 42. Napre-
di kupi na stavijsko po-
slovanje na ogli. odd. Jutra
pod »Zideli za sebe«.

6701-20

Večje hiše

trgovske in stanovanjske,
z dobrim donosom, v Ljub-
ljani in periferiji.

6703-20

Lepe vile

eno osir. dvodružinske,
komfortne, po ugodnih ce-
nah, hipoteke za prevzeti.
Pripravne hišice

za upokojece po mestih
cehah.

6704-20

Posedstva

po vsej dravski banovini,
v različnih cenah in veli-
činah, ugodne lege.

6705-20

Gozdovi

350 orlov, arondirani, bli-
zi železnice, drugi blizu
Ljubljane, v imeni c. 15
hekt. kv. metrov. Kv. m
1 Din. Ugoden nakup.

6706-20

Stavbene parcele

v centru Ljubljane in na
periferiji

6707-20

Pristavce Franjo

Ljubljana, Erjavčeva c. 44.
Telefon 38-81. - Nasproti
dramskega gledališča.

6708-20

Dve parceli

po 1000 kv. m. napreda ob
Dunajski cesti. Ponudbe na
ogli. odd. Jutra pod »Pod
mesto«.

6709-20

Vilo

HERSAN CAJ

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev raznih zelišč se dobi, ako se uživa

»HERSAN ČAJ«

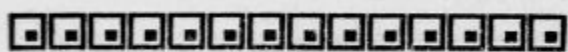
mešanica posebnih zdravilnih zelišč po sestavi zdravnika R. W. Pearsona, zdravnika šefa v Bengali (angleška Indija). Po večletnih izkušnjah je neovrgljivo dokazana velika vrednost

»HERSAN ČAJA«

in to z nedvomnim uspehom pri obolenjih zaradi poapnenja žil, pritiska krvi, pri ženskih boleznih, pri menstruaciji (menjanju mesečnega perila), migreni, revmatizmu, obolenju obisti, jeter, motnjah v želodcu, zastrupljenju, zapeki, protinu (giht), črevesnih boleznih, hemoroidih, zgagi in pri čezmernem obedenju. »HERSAN ČAJ« se dobi v vseh lekarnah. Poučno knjižico in vzorec Vam pošlje zastoj:

»RADIOSAN« Zagreb, Dukićanova 1

Reg. S. št. 14001 z dne 6. VI. 1934.

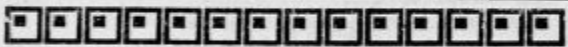
Najslajša in najboljša

krepljena pijača je

BERMET - VINO,

črnina iz Fruške gore,

Sremski Karlovci — Gostilničarji nudite to specialiteto svojim gostom. V sodčkih od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora.

RIMSKE-
TOPLICE (SLOVENIJA)

Jugoslovanski Gastein. Sezona od 1. maja do 15. oktobra. Pavšalno zdravljenje. V pred- in posezoni za 10 dni 600.— Din. V glavni sezoni 800.— Din. Izširni prospekti brezplačno pri turističnih uradih ali pri kopališki upravi v Rim. Toplicah.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, naznanjem tužno vest, da je naša ljubljena soproga, sestra, teta, sestrična in svakinja, gospa

ALOJZIJA FLORJANČIČ

soproga uradnika finančne kontrole v pok.

dne 19. marca 1936. po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno preminula.

Pogreb blagopokojnice bo v soboto, dne 21. marca 1936. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Blejska cesta št. 3, na pokopališče v Kranju.

KRANJ, dne 20. marca 1936.

ŽALUJOČI SOPROG.

ZAHVALA

V naši težki bolesti valed nenadomestljive izgube našega ljubljene brata, svaka in strica, gospoda

FRANCA REITZA

smo prejeli nebroj dokazov iskrenega sočutja, kar nam lajša neizmerno bol.

Posebno zahvalo smo dolžni prečastiti duhovščini, na čelu inf. prosta g. Karla Čerina, ter oo. frančiškonom in usmiljenim bratom za spremstvo, dalje darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, ter vsem, ki so nam izrazili sožalje.

Prav pristožno zahvalo izrekamo za številno častno spremstvo, vsem sorodnikom in prijateljem, vsem okoliškim gasilskim četam, prav posebno še novomeški, župnemu starešinstvu, na čelu s starešino g. K. Jevščkom, in podstarešino g. J. Windischerjem ml., Sokolski župi in društvu Novo mesto, Lovskemu odseku Obrtnega društva, Pevskemu zboru za ganljive žalostinke, novomeškemu Godbenemu društvu za žalne koračnice, nadalje vsem predstavnikom uradov in oblasti: zastopniku vojske in komandanta mesta, poručniku g. M. Milojkoviću, zastopniku Gasilskega Saveza in Zajednice g. Francu Bulcu, predsedniku mestne občine g. J. Paučiču, predsedniku okrajnega sodišča g. dr. J. Kavčiču in starešini srez. sodišča g. K. Turku, drž. tožilu g. G. Barletu, narodnemu poslancu in podpredsedniku narodne skupščine g. dr. J. Režeku, orožniškemu majorju g. Bonetiču in končno zastopnikom vseh tuk. šol, orožništva in finančne straže.

Našemu udanemu prijatelju, načelniku nov. gasilske čete g. Ferdo Mikoliču pa izrekamo našo najiskrenejšo in posebno zahvalo. Za njegovo prijateljsko sočustveno naklonjenost, veliko požrtvovalnost in trud, ki si ga je nadel ob smrti svojega pokojnega tovariša, kakor tudi za njegov ganljiv poslovljni govor ob odprtem grobu, in končno vsem, ki so spremili prerano umrlega Franceta v tako lepem številu na njegovi zadnji poti.

Vsem in vsakomur iskrena hvala!

NOVO MESTO, dne 20. marca 1936.

ŽALUJOČA RODBINA REITZ.

35.

Deški sportni čevljiček iz močnega usnja z neraztrgljivim gumijastim podplatom.

Dekliški čevljiček iz govejega boksa z lepim okrasom.

59.

Nenadomestljive sandale za toplejše dni, z usnjenim podplatom in gumijasto peto.

49.

Za deco čevljiček iz najboljšega laka.

79.

Lakast čevljiček z okusnim okrasom iz kačje kože.

79.

Močan in praktičen čevlji iz govejega boksa z elastičnim gumijastim podplatom.

99.

Za pomladanske izprehode naše udobne in moderne troter-čevljičke.

149.

NAJNOVEJŠI MODEL, čevlji iz najboljšega telečjega boksa s perforiranim okrasom in širokim robom.

Rata

V BEOGRADU

je bližje železniške in parobrodne postaje in ministrstev

hotel restavrant „Bristol“

otvorjen v januarju 1936

Karadjordjeva ul. 50, telefoni 26-703 in 26-704.

Elegantni apartmaji, sobe s kopalnico, hladna in topla tekoča voda v vseh sobah, telefoni, centralna kurjava, lift.

Prvovrstna domača in francoska kuhinja, izbrane pijače. Cene zelo zmerne in sprejemljive. Sobe počeni od Din 30.—

ORLEKE
PERICE
OVČATNIKI
NOGAVICE
KRAVAT
KLOBUKI
ČEVLI
DEŽNIKI

MARIBOR
GLAV TRG

J. LAH

GLASBILA
Schneider
priznana
so od
umetnikov

kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ
NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA

F. SCHNEIDER
IZDELAVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRILEKULIN
ZAGREB, Nikolićeva ul. 10.6

Violine..... od Din 71.—	Hajduške kitare, kromatične
Kitare..... - 148.—	harmonike, trube, saksofoni in t.d. najceneje.
Mandoline..... - 98.—	
Harmonike..... - 75.—	

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI
POLUČNI CENIK

ZAHVALA

Za mnogoštevilne izraze topliega in iskrenega sočutja in sožalja ob smrti preljube žene, matere, tašče, stare matere, sestre in tete, gospe

ALBINE KOGOJEVE

se zahvaljujemo iz vsega srca.

Posebno zahvalo smo pa dolžni prečastiti gospodom duhovnikom za izvršena opravila in obiske pokojnice, gospodom zdravnikom za trud in veliko požrtvovalnost, upravi mestne občine in gg. odbornikom, gg. uradnikom, obrtnikom in delavskemu narodu, sokolski župi kranjski, jeseniškemu Sokolu ter njegovemu pevskemu in godbenemu odseku, pevcem »Save« in »Sloge« za pretrajane žalostinke, konferenci sv. Vincencija, kolu jugoslovanskih sester, streljaški družini, korporacijam in društvom, jeseniškim železničarjem, ravateljstvu meščanske in upraviteljstvu narodne šole ter njihovim učiteljskima zboroma, gasilski četi, podmladku Jadranske straže, darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki so v tako velikem številu spremili rajnico k večnemu počitku.

NA JESENICAH, 16. marca 1936.

ŽALUJOČI OSTALI

ZAHVALA

Za številne izraze globokega sočutja povodom smrti našega nepozabnega in dobrega moža, očeta, starega očeta, tasta, brata, strica, gospoda

IVANA BOHINCA

VINSKEGA IN LESNEGA TRGOVCA, GOSTILNICAARJA IN POSESTNIKA,

izrekamo tem potom vsem našo najprisrčnejšo zahvalo.

Zlasti velja zahvala prečastiti duhovščini posebno g. župniku Valentinu Obliku za tolažilne besede ob njegovi bolezni, nadalje g. dr. Miroslavu Cirmanu, ki mu je stal vedno na strani ob njegovi dolgi bolezni, nadalje Gasilski četi Preška-Medvode, Sokolskemu društvu Medvode, Godbenemu društvu Preška-Medvode, kakor tudi g. Francetu Sešku za ganljive besede, ki jih je izpregovoril ob odprtem grobu, istako Pevskemu odseku Sokolskega društva Medvode za pretrajane žalostinke.

Zahvaljujemo se vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem prijateljem in znancem, kateri ste ga v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Bog plačaj vsem!

ŽALUJOČA RODBINA BOHINČEVA.